

SKÖVDE KOMMUN

2015

ÅRSREDOVISNING

SKÖVDE

SKÖVDE

Ny grafisk profil för Skövde

Under hela 2015 har ett intensivt arbete pågått med att ta fram en ny grafisk profil för Skövde kommun och de kommunalt majoritetsägda bolagen och förbunden.

Syftet med den nya grafiska profilen är att tydligare visa för invånare och besökare vilka tjänster, verksamheter och bolag som är en del av Skövde kommun.

Analys, medborgarundersökningar och workshops har gjorts både internt och externt för att fånga vilken bild av Skövde vi vill visa upp. Över 700 invånare och ett 40-tal medarbetare har varit engagerade i arbetet. Målsättningen är att lansera den nya grafiska profilen i april 2016.

Skövde Pride15

avslutades med 4 000 stolta och kärleksfulla människor som gick i Regnbågsparaden.

Några händelser från Skövde 2015

Speed-dejting mellan rektorer och nyanlända lärare

Snabba möten där båda parter vinner på resultatet – under 2015 startade Skövde kommun ett projekt tillsammans med arbetsförmedlingen, för att ta vara på nyanlända lärares kompetens och samtidigt erbjuda dem en väg in i arbetslivet. Det resulterade i en jobbträff där nyanlända lärare, examinerade i sina hemländer, fick träffa kommunens rektorer.

Syftet med denna så kallade ”Speed-dejting” var att få kontakt med lärare med både erfarenhet och goda språkkunskaper, för att snabbt kunna använda dem som en värdefull resurs i att stötta ensamkommande flyktingbarn i skolorna. Initiativet innebär att Skövde kommuns skolor kan ta emot flyktingbarn på ett snabbare och mer anpassat sätt, så att det blir lättare för barnen att hänga med i skolan samtidigt som de ordinarie lärarna avlastas. Projektet syftade också till att ge fler nyanlända personer arbete och en första kontakt med den svenska skolan.

Nya konstgräsplaner på Lillegårdens IP

En 16 800 kvadratmeter stor konstgräsplan stod under 2015 färdig på Lillegårdens IP och man kunde äntligen börja träna på de två planerna.

Just storleken på området gör planerna extra speciella. Ytan består av två konstgräsplaner bredvid varandra som dessutom har konstgräs mellan sig. Sammantaget innebär det att området motsvarar en fullstor plan för amerikansk fotboll och att det också kan användas vid stora arrangemang som Skadevi Cup och klassfotbollen. Förhoppningen är att konstgräset ska kunna användas upp till 1 200 speltimmar per år, vilket är cirka tre gånger så mycket som en traditionell gräsplan.

8 065 sommarblommor planterades ut i urnor och planteringsytor

41 126 markstenar lades på Torggatan

636 födda

50 000 lökar planterades

3 200 flyttade till Skövde

1 095 meter ny cykelväg

Sparsam körning för sektor vård och omsorg

Under förra året gjorde sektor vård och omsorg en satsning på att låta personal genomgå en utbildning i sparsam körning, så kallad eco-driving. 96 procent av de anställda som kör bil i tjänsten, det vill säga 436 personer, gick utbildningen som genomfördes med pengar från Energimyndigheten.

Syftet var att lära sig att köra mer bränslesnålt, ekonomiskt och miljömedvetet. Bilarna inom sektor vård och omsorg rullar ungefär 160 000 mil per år. Om man med denna utbildning lyckas sänka bränsleförbrukningen med fem procent så motsvarar det drivmedel för cirka 8 000 kronor om året, samt förstås positiva effekter på miljön. Man hoppas också att personalen använder eco-driving även när de kör privat, vilket i så fall resulterar i ytterligare positiva effekter av utbildningen.

Utbildningen i sparsam körning erbjöds också till övrig personal i Skövde kommun under året och intresset var mycket stort.

Så gick det under året

Skövde kommun redovisar ett positivt resultat på 77,9 miljoner kronor för 2015, vilket motsvarar 3,1 procent av skatter och bidrag.

I resultatet ingår förtida inlösen av pensioner och nedskrivning av kommunens aktieinnehav i Skövde Biogas AB med närmare 65 miljoner kronor. För att långsiktigt klara den planerade investeringsnivån behövs ett resultat om minst tre procent.

Under året har Skövde kommun investerat för 455,6 miljoner kronor. I beloppet ingår 88 miljoner kronor till följd av aktivering inom exploateringsområden.

Hur fördelades dina skattepengar?

En kommun finansierar sin verksamhet till största delen med skatteintäkter baserade på invånarnas inkomster. För 2015 hade Skövde kommun en budget på 2,5 miljarder kronor till nämnderna. Av varje hundralapp i skatt gick:

40 kr till barn och utbildning

31 kr till äldre- och handikappomsorg

7 kr till stöd för barn, ungdomar och vuxna i socialt svåra situationer

22 kr till övrig verksamhet som vuxenutbildning, kultur, fritid, underhåll av gator, vägar och grönområden, kollektivtrafik med mera.

Snabbfakta

	2015	2014	2013
Folkmängd	53 555	53 134	52 859
Kommunal skattesats	20,86	20,86	20,56
Årets resultat (mnkr)			
Kommunen	77,9	101,6	126,0
Kommunkoncern*	151,5	204,9	195,7
Investeringar (mnkr)			
Kommunen	477,3	339,6	293,4
Kommunkoncern*	952,1	932,6	536,5
Verksamhetens intäkter (mnkr)			
Kommunen	824,5	772,6	744,1
Kommunkoncern*	1 514,1	1 410,1	1 301,1
Balansomslutning (mnkr)			
Kommunen	4 874,5	4 419,5	4 336,6
Kommunkoncern*	6 951,5	6 143,3	5 659,8
Soliditet (%)			
Kommunen	59	63	61
Kommunkoncern*	47	50	51

* Kommunkoncernen redovisar Skövde kommun inklusive bolag och kommunalförbund

Innehåll

Bilagor

- Personalredovisning
- Miljöredovisning
- Nämndernas verksamhetsberättelser
- Folkhälsorådets verksamhetsberättelse 2015
- Verksamhetsberättelse Överförmyndare i samverkan 2015
- Kommunfullmäktiges och nämndernas måluppfyllelse 2015

Layout & Produktion: Infab

Foto: Skövde kommun, Tuana, Janne Andersson (Skövde Nyheter), Philip Hovlin (Skövde Nyheter), Jesper Anhede, Mikael Ljungström, Olof Boqvist, Linn Carlson, Thomas Harrysson, MostPhotos

Tryck: Skaraborgs Offset

Tryckt på Munken kristall från Arctic Paper.

”Ju mer jag lär mig om Skövde kommuns olika sektorer och deras varierande och fantastiska verksamheter som pågår dagligen, desto gladare och stoltare blir jag över att jag bor, lever och verkar i Skövde!”

Ann Fuxell, förskollärare som sedan 1 december är en av tio kommunvägledare i Kontaktcenter

1	Organisation och politik	
	Skövde kommuns politiska organisation	10
	Kommunfullmäktige 2015-2018.....	10
	Ledande politiker och tjänstemän.....	11
	Alliansen för Skövde har ordet	12

2	Sammanfattning av året	
	Viktiga händelser för Skövde kommuns utveckling	16
	Skövde kommunkoncerns ekonomiska resultat.....	18
	Finansiell analys av Skövde kommun	27
	Utveckling inom personalområdet	36
	Viktiga framtidsfrågor	39

3	Uppföljning av kommunfullmäktiges styr- kort och Vision Skövde 2025	
	Så fungerar vårt styrkort.....	42
	Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort.....	43
	Uppföljning av prioriterade utvecklings- områden för Vision Skövde 2025	48

4	Kommunala bolag och kommunalförbund	
	Årets verksamhet i kommunala bolag och kommunalförbund	56
	Skövde Stadshus AB.....	58
	AB Skövdebostäder	60
	Skövde Värmeverk AB.....	60
	SkövdeNät AB.....	61
	Kreativa Hus Skövde AB	62
	Next Skövde Destinationsutveckling AB.....	62
	Skövde Flygplats AB	63
	Balthazar Science Center AB	64
	Skövde Biogas AB.....	64
	Gothia Innovation AB	65
	Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)	66
	Kommunalförbundet Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS)	66
	Kommunalförbundet Avfallshantering östra Skaraborg (AÖS)	67
	Kommunalförbundet Skaraborgsvatten.....	67
	Skaraborgs Kommunalförbund	68

5	Räkenskaper	
	Resultaträkning.....	72
	Balansräkning	73
	Kassaflödesanalys.....	74
	Noter.....	75
	Särredovisning VA	87
	Redovisningsprinciper.....	92
	Revisionsberättelse	99
	Fem år i sammandrag	101

1

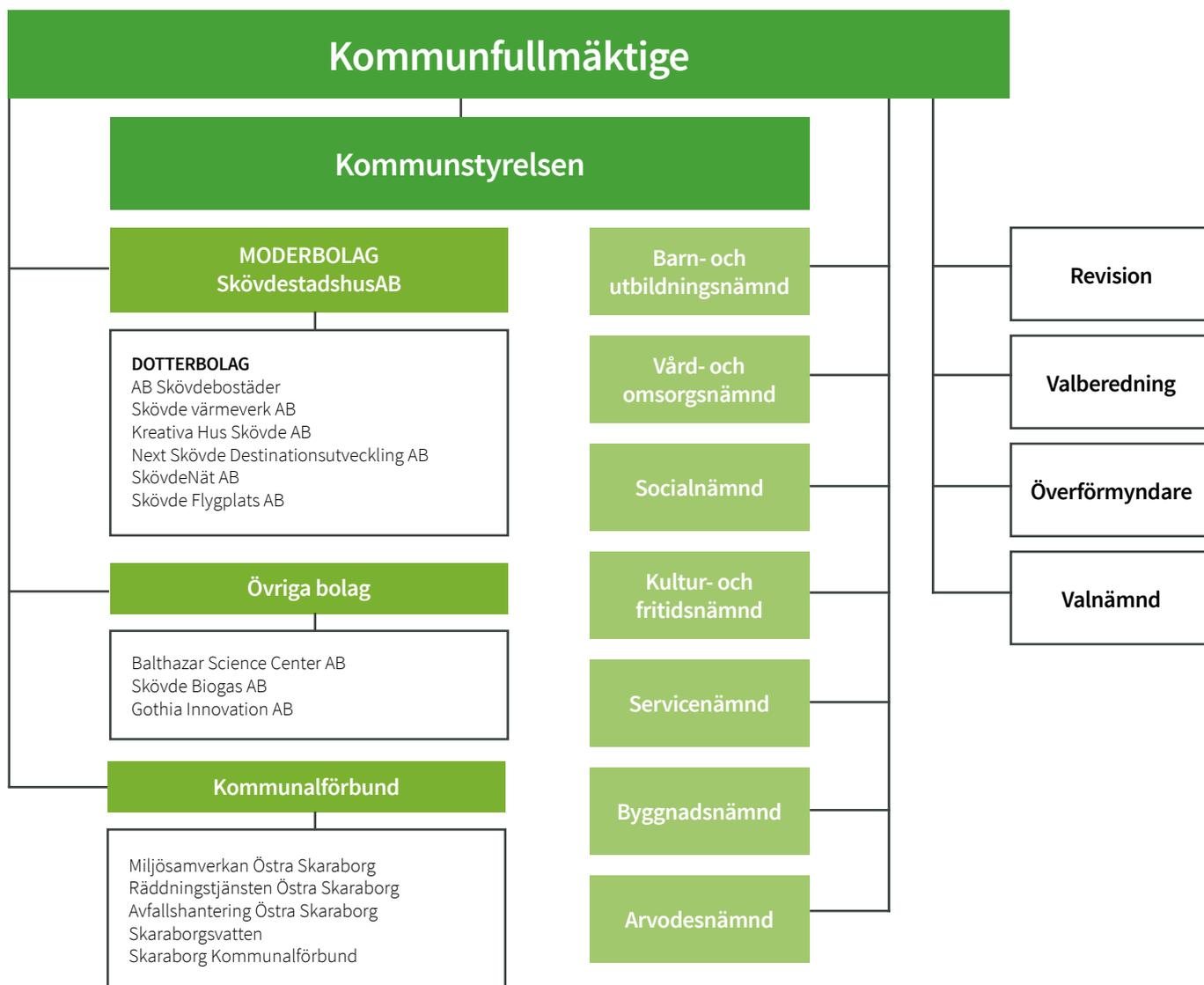
Organisation och politik

Skövde kommuns politiska organisation	10
Kommunfullmäktige 2015-2018	10
Ledande politiker och tjänstemän	11
Alliansen för Skövde har ordet.....	12

Vid omorganisationen som trädde i kraft den 1 januari 2015 slogs skolförvaltningen och utbildningsförvaltningen samman till sektor barn och utbildning. Syftet med sammanslagningen är att samla all utbildning för barn och ungdomar i åldrarna 0-19 år i en gemensam organisation. På det viset kan de cirka 1 900 medarbetarna fokusera på barnens och ungdomarnas utveckling genom hela skolsystemet.

Sektorn arbetar också, utifrån samverkansavtal ”Utbildning Skaraborg”, för att höja utbildningsnivån i Skaraborg och förse arbetslivet med efterfrågad kompetens.

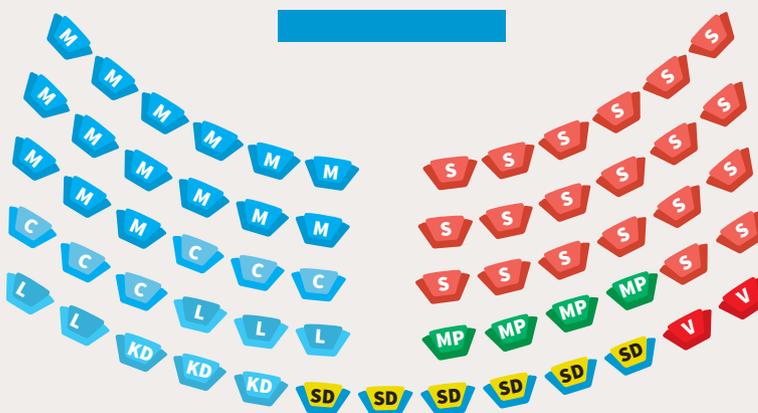
Skövde kommuns politiska organisation

Kommunfullmäktige 2015-2018

Mandatfördelningen under mandatperioden är 29 platser till den styrande minoriteten, och 32 platser till oppositionen.

Parti	Mandat
Moderaterna	15
Socialdemokraterna	20
Centerpartiet	6
Miljöpartiet	4
Liberalerna	5
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	3
Sverigedemokraterna	6

Ledande politiker och tjänstemän

Kommunstyrelsens ledamöter

Kommunstyrelsen utses av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska följa och ha uppsikt över nämndernas och bolagens beslut och arbete. Kommunstyrelsens ordförande leder kommunstyrelsen.

Ordförande: Katarina Jonsson (M)

Förste vice ordförande: Leif Walterum (C)

Andre vice ordförande: Marie Ekman (S)

Kommunalråd

Katarina Jonsson (M)

Katarina har varit kommunstyrelsens ordförande sedan valet 2010. Hon har det övergripande ansvaret för kommunens angelägenheter. Dessutom är hon ordförande i Skövde Stadshus AB.

Leif Walterum (C)

Leif är sedan valet 2006 förste vice ordförande i kommunstyrelsen. Han har bland annat det övergripande ansvaret för fysisk planering, infrastruktur och miljöarbetet i kommunen. Som vice ordförande i kommunstyrelsen är han också ansvarig för personalpolitik.

Marie Ekman (S)

Marie företrädar oppositionen. Hon är bland annat andra vice ordförande i kommunstyrelsen och vice ordförande i Skövde Stadshus AB.

Ledamöter:

Magnus Hammar Borsch (M), Torbjörn Bergman (M), Elisabeth Svalefelt (M), Paula Bäckman (C), Ulla-Britt Hagström (L), Conny Brännberg (KD), Johan Ask (S), Maria Hjærtqvist (S), Helena Dahlström (S), Robert Ciabatti (S), Roger Almgren (MP)

Ersättare:

Philip Segell (M), John Khalaf (M), Gun Sandelius (M), Gunvor Kvick (C), Petter Fahlström (L), Ann Lindgren (S), Anders Grönvall (S), Anita Löfgren (S), Bjarne Medin (S), Dag Fredriksson (V), Kenneth Källström (SD), Mikael Clarke (SD)

Kommunfullmäktige

Ordförande:

Conny Brännberg (KD)

Förste vice ordförande:

Tord Gustavsson (M)

Andre vice ordförande:

Monica Green (S)

Kommundirektör

Tomas Fellbrandt

Som kommundirektör ansvarar Tomas för det övergripande arbetet med planering och ledning i kommunen och samordnar kommunens verksamheter. Kommundirektören är också chef över samtliga sektorschefer samt chef för sektor styrning och verksamhetsstöd.

Nämnder och sektorer

Kommunfullmäktige i Skövde har beslutat om sju facknämnder utöver kommunstyrelsen, dessutom finns det en valnämnd och en revisionsnämnd. I kommunen finns sju sektorer, vilka är

underställda en tillhörande nämnd. Vissa sektorer är underställda två nämnder då deras ansvar tillhör olika områden.

Nämnd och ordförande

Kommunstyrelsen, Katarina Jonsson (M)

Kultur- och fritidsnämnd, Kaj-Eve Enroth (L)

Socialnämnd, Elisabeth Svalefelt (M)

Servicenämnd, Torbjörn Bergman (M)

Barn- och utbildningsnämnd, Paula Bäckman (C)

Vård- och omsorgsnämnd, Therese Sahlström (M)

Byggnadsnämnd, Magnus Hammar Borsch (M)

Arvodesnämnd, Marie Guhrén (M)

Valnämnd, Martin Odenö (M)

Revisionsnämnd, Lars-Erik Lindh (S)

Sektor och sektorschef

Sektor styrning och verksamhetsstöd, Tomas Fellbrandt
Sektor medborgare och samhällsutveckling, Rogher Selmosson
Sektor samhällsbyggnad, Eva Darolf

Sektor medborgare och samhällsutveckling, Rogher Selmosson

Sektor socialtjänst, Saeed Ardane

Sektor service, Karl Alexanderson

Sektor barn- och utbildning, Gustaf Olsson

Sektor vård- och omsorg, Per Granath

Sektor samhällsbyggnad, Eva Darolf

Alliansen för Skövde har ordet

2015 var ett intensivt och bra år för Skövde kommun, vilket resulterat i fortsatt stark ekonomi och nöjda invånare. Med genomtänkta och väl genomförda satsningar har tydliga steg tagits i riktning mot Vision Skövde 2025.

Skövde växer! Under 2015 ökade vi med 421 invånare. Det är positivt och tyder på att vi med god marginal kommer nå vårt delmål om att vara 60 000 invånare år 2025. I takt med att Skövde växer krävs omfattande investeringar, för att även fortsättningsvis kunna erbjuda våra invånare ett gott liv i Skövde.

2015 års investeringsnivå är den högsta sedan Arena Skövde byggdes, under året har stora investeringar gjorts i bland annat skollokaler, gruppbofästader, infrastruktur och idrottsanläggningar. Även kommande år har vi budgeterat för stora investeringar. För att kunna hålla en hög investeringstakt är en god ekonomi en förutsättning. 2015 redovisar Skövde kommun ett starkt resultat och nämnderna har en god budgetföljsamhet, vilket är en styrka inför framtiden.

Bra skolresultat och fler i arbete

En satsning på unga är detsamma som en satsning på Skövdes framtid. Bra utbildning ger våra barn och ungdomar goda förutsättningar för framtiden. Därför är det positivt att konstatera att skolresultaten i såväl grund- som gymnasieskolan i Skövde är högre än snittet i riket. Det är också glädjande att fler Skövdebor kommer i arbete, antalet öppet arbetslösa minskade under 2015 med cirka 13 procent. Ungdomsarbetslösheten minskade med hela 27 procent.

Navet i Skaraborg

Skövde är navet för resande inom Skaraborg och vidare ut i Sverige. Skövde kommun har åtagit sig ett stort ansvar i att driva frågor som rör Västra stambanans utveckling. Under året påbörjades byggnationen av ett nytt bussdäck i anslutning till resecentrum, att öka möjligheterna för att resa kollektivt är också en viktig del i vårt miljöarbete. 2015 blev det klart att ett nytt Regionens hus ska byggas i Skövde, vilket säkerställer Västra Götalandsregionens närvaro i Skaraborg och möjliggör för Skövde att vara en aktiv aktör i vår region.

Rekordår för bygglov

Bostadsfrågan är ständigt aktuell och från kommunens sida pågår ett intensivt arbete med att planlägga mark för framtida byggnation. 2015 beviljade kommunen 392 bygglov vilket är den högsta siffran på flera decennier. Ett av de större bostadsprojekt som påbörjades under året är AB Skövdebostädernas nya bostads-

område Aspö Eko-logi, med 242 lägenheter och förskola. Kultur och fritid berikar livet för Skövdeborna och bidrar på många sätt till att stärka vårt varumärke. 2015 har två nya konstgräsplaner invigts, första spadtaget för kulturfabriken har tagits och musikskolan har firat 50-årsjubileum. Arena Skövde blev för fjärde året i rad framröstad som Sveriges bästa äventyrssbad.

Att Skövde växer som evenemangstad bidrar också till att stärka vårt varumärke. I maj kördes för första gången premiären av STCC (Scandinavian Touring Car Championship) i Skövde. Evenemanget lockade många besökare och gav stor positiv publicitet. Även 2016 års premiär av STCC kommer att köras i Skövde.

Exempel på andra uppskattade evenemang som anordnades i Skövde 2015 är Skövde Business Week, matfestivalen, Seniormässan, EM-kval i Futsal och Skövde Pridefestival.

Förändrad omvärld

2015 var ett oroligt år på många platser runt om i världen. Miljontals människor tvingades fly sina hemländer, undan krig och förödelse. Ett kraftigt ökat flyktingmottagande har under senare delen av året präglat en stor del av Skövde kommuns arbete. För oss är det självklart att Skövde, liksom alla kommuner i Sveriges, ska ta ansvar och hjälpa till.

Personalevent

I november arrangerades ett personalevent som ett tack för den insats som alla medarbetare i Skövde kommun och våra bolag dagligen gör för Skövde och Skövdeborna.

Allians för Skövde ser fram emot 2016 och att tillsammans med övriga politiker, Skövdebor, näringsliv, föreningsliv och andra aktörer fortsätta resan mot Vision Skövde 2025.

Allians för Skövde

Katarina Jonsson (M)

Leif Waltherum (C)

Ulla-Britt Hagström (L)

Conny Brännberg (KD)

2

Förvaltningsberättelse – sammanfattning av året

Viktiga händelser för Skövde kommuns utveckling.....	16
Skövde kommunkoncerns ekonomiska resultat	18
Finansiell analys av Skövde kommun	27
Utveckling inom personalområdet.....	36
Viktiga framtidsfrågor.....	39

På Ekedals äldreboende är chansen stor att drömmar går i uppfyllelse. Fritidsledaren Emma Pekár och övrig personal försöker hitta olika sätt att uppfylla de äldres önskningar. Drömmarna som under året gått i uppfyllelse handlar om allt från att få manikyr och spela gitarr till att åka raggabil och helikopter.

Viktiga händelser för Skövde kommuns utveckling

Skövde är en stad mitt i händelsernas centrum. Här bidrar både små och stora händelser till att utveckla kommunen och höja livskvaliteten i våra invånares vardag. Året som gått har präglats av en ny mandatperiod. Allians för Skövdes nya programförklaring har stakat ut nya mål och verksamheterna har påbörjat arbetet för att nå dem. Sektorerna har fått nya uppdrag att ta sig an, samtidigt som arbetet med att utveckla kvaliteten och effektiviteten i existerande verksamheter fortsätter. Nedan följer en sammanfattning av viktiga händelser under 2015 – alla en del av kommunens arbete mot Vision Skövde 2025.

Skövde fortsätter att växa

Skövdes befolkning ökade med 421 personer till 53 555 invånare under år 2015. Det är en något större ökning än vad man räknat med i kommunens befolkningsprognos. Ökningen förklaras av migration och ett positivt födelsenetto. Flyktingsituationen har inneburit att Skövde har tagit emot 162 ensamkommande flyktningbarn. Huvuddelen av dessa har fått ett boende via kommunen.

Befolkningsutvecklingen och bostadsutvecklingen i en kommun är nära sammanlänkade med varandra. Behovet av bostäder är mycket stort och att tillgodose det är en av Skövdes – och Sveriges – stora utmaningar för att nå önskad tillväxt. Skövdes beredskap för att bygga nya bostäder är god och under kommande år kommer flera stora byggprojekt att realiseras.

Färre arbetslösa – fler i jobb

Skövdes förvärvsarbetande befolkning (folkbokförda i Skövde kommun) ökade med knappt en procent under år 2014, till 26 349 personer. Här finns det en stor eftersläpning i statistiken. Under 2015 minskade antal öppet arbetslösa med cirka 13 procent och i åldersgruppen 18-24 år var minskningen 27 procent. Antal arbetssökande i olika program med aktivitetsstöd minskade också. (Källa: Arbetsförmedlingen).

Att höja den samlade kompetensen hos kommunens invånare är en viktig satsning som genomförts och finansierats i samarbete med arbetsförmedlingen. Syftet har varit att underlätta

inträdet på arbetsmarknaden för målgrupperna unga, funktionsnedsatta samt nyanlända. Satsningen har lett fram till en ny typ av tjänst, som fått namnet serviceassistent. Serviceassistenterna fungerar som resursförstärkningar i olika verksamheter.

För målgruppen nyanlända med lärobakgrund genomfördes under slutet av året en "speed dating"-träff, där nyanlända och skolföreträdare kunde ta kontakt med varandra. Resultat blev att 24 nyanlända anställdes som serviceassistenter inom skolverksamheten inför vårterminen 2016. En vinst för båda parter, där skolan får ett välbehövligt kompetenstillskott och de nyanlända ett arbete inom sitt kompetensområde samt språklig träning.

Skövde sattes på kartan

Arena Skövde Bad slog nytt besöksrekord under 2015. En genomförd kundundersökning visade att badet hade haft besökare från 27 olika länder, med Norge i topp, under året. Dessutom hade man haft besökare från cirka 250 olika orter i Sverige. Flera evenemang hölls i Arena Skövde, vilket också bidrog till att stärka Skövdes varumärke. Bland annat arrangerades EM-kval i futsal, veteran-SM i bordtennis och ett flertal konserter och mässor med stort upptagningsområde.

På Billingens fritidsområde gjordes besöksmätningar på tre strategiska platser för att få en uppfattning om hur många som rör sig i området. Totalt registrerades 186 000 passager vid platserna mellan maj och december. Detta visar hur viktigt Billingens är för både Skövdebor och besökare. Under 2015 togs beslut om att intensifiera satsningen på Billingens fritidsområde de kommande åren.

Skövde Business Week genomfördes i samband med Näringslivsgalans 15-årsjubileum. Syftet med arrangemanget var att erbjuda intressanta föreläsningar och möjliggöra intressanta möten. Kravet för att delta som talare var att såväl individ som ämne skulle vara av minst nationell standard – några av talarna höll till och med internationell standard.

Medborgarna i fokus

Under 2015 har arbetet med att sätta kunden i fokus intensifierats i kommunens verksamheter. Flera sektorer har omorganiserat sig för att få ökat kundfokus och långsiktigt även nå högre målpuppfyllelse. Här har det främst handlat om

att se över gamla arbetssätt och utveckla nya, men också att skapa ett helhetsperspektiv gentemot våra kunder. Istället för att exempelvis skilja på barn och ungdomar inom skolan har man nu ett 0-19-perspektiv, för att skapa ett bättre flöde genom hela skolgången.

Flera sektorer har fokuserat på fortsatt utveckling av e-tjänster, för att underlätta för våra invånare. Den externa hemsidan har också fått mycket uppmärksamhet under året, då samtliga sektorer har fått i uppdrag att uppdatera informationen om sina respektive ansvarsområden och göra den mer lättillgänglig. Allt för att skapa en enklare vardag för Skövdeborna.

Ytterligare ett område som varit prioriterat under året är samverkan, både internt och med externa aktörer. Genom att samverka med andra kan vi förbättra servicen gentemot våra kunder, oavsett om det handlar om invånare, näringsliv eller civilsamhälle. Ett exempel är det utökade interna samarbetet mellan sektor socialtjänst och sektor barn och utbildning, där avdelningscheferna för elevhälsan och ungdomsavdelningen möts regelbundet. Även inom ramen för nyanlända har denna samverkan utvecklats positivt.

Program för bättre folkhälsa

I juni antog kommunfullmäktige ett folkhälsopolitiskt program som sträcker sig över mandatperioden. Syftet med programmet är att förtydliga inriktningen på folkhälsoarbetet de kommande åren. Programmet bottenar i aktuell statistik över, och analys kring, kommuninvånarnas hälsa samt erfarenhet och kunskap om kommunen. Grunden som programmet står på utgörs av Vision Skövde 2025 och tre av visionens prioriterade områden: Attraktiva boendemiljöer, Kunskapsutveckling och arbete samt Tillsammans. Programmet fokuserar på livsmiljöer och levnadsvillkor och pekar ut viktiga utvecklingsområden – exempelvis delaktighet och inflytande, områdesutveckling och utveckling av mötesplatser – där invånarna får stöd i att utöka sina sociala nätverk.

Mötesplatser och medborgardialog

Mötesplatser, både fysiska och digitala, har generellt varit ett viktigt fokus under 2015. Under året fick Skövde kommun pris som en av Sveriges bästa kommunala Facebook-sidor. Utmärkelsen är resultatet av en medveten satsning på sociala medier och digitala kommunikationskanaler. Även fysiska mötesplatser, exempelvis kommunens fritidsgårdar, har setts över under året för att utvecklas till meningsfulla platser att umgås och vara på.

Medborgarservice i Ryd invigdes i januari 2015, vilket också var en del i att skapa nya kontaktytor och mötesplatser mellan kommunens verksamheter och våra invånare.

Vid översynen av fritidsgårdarna, i arbetet med att ta fram Skövde kommuns nya grafiska profil och vid kommunens medverkan på Matfestivalen har medborgardialogen ständigt varit i fokus. Under 2016 kommer arbetet med medborgardialog att intensifieras ytterligare.

Sammanfattande bedömning måluppfyllelse

Inför mandatperioden 2015-2018 beslutade kommunfullmäktige om åtta strategiska mål.

Följande bedöms uppfyllda:

- Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds.
- Skövde har 60 000 invånare 2025.
- Skövde kommun är ett starkt arbetsgivarvarumärke (employer branding).
- Resultatet ska vara 2 procent av skatter och bidrag.

Följande mål bedöms som delvis uppfyllda:

- Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige (år 2025).
- Andelen Skövdebor med högskoleutbildning har ökat snabbare än genomsnittet för riket under perioden 2011-2025.
- Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation.

Följande mål bedöms som ej uppfyllt:

- Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi (år 2025).

Målen särredovisas inom avsnittet Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025.

Skövde kommunkoncerns ekonomiska resultat

Kommunkoncernens resultat är 151,5 miljoner kronor, vilket är 53,4 miljoner kronor lägre än 2014 års resultat. AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, SkövdeNät AB och Kreativa Hus i Skövde AB redovisar alla positiva resultat, vilket stärker bolagskoncernen. AB Skövdebostäder redovisar ett resultat på 103,4 miljoner kronor och Skövde Värmeverk 24,9 miljoner kronor.

Skövde kommuns resultat för 2015 är 77,9 miljoner kronor, vilket är 52,8 miljoner kronor högre än budgeterat. En av anledningarna är övergången till komponentredovisning, som påverkat resultatet positivt med 52 miljoner kronor. Kommunen har dessutom skrivit ner aktieinnehavet i Skövde Biogas AB med 40 miljoner kronor, gjort en partiell pensionsinlösen om 25 miljoner kronor och fått återbetalning av AFA försäkringspremier på 21 miljoner kronor. Nämnderna redovisar ett positivt resultat om 32,1 miljoner kronor efter korrigering för demografi och komponentredovisning. Årets resultat stärker kommunens förmåga att finansiera sina investeringar och en stor del av årets investeringar har finansierats med egna medel.

God ekonomisk hushållning

Kommuner och landsting ska ange mål och riktlinjer som bidrar till "god ekonomisk hushållning" i verksamheten. Det innebär att fokus ska ligga på långsiktighet. Kommunens övergripande ekonomiska mål utgår ifrån följande princip: Varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumentar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden. Kommunfullmäktiges mål är kopplade till god

ekonomisk hushållning och strukturerade i form av ett styrkort.

För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska resultatet uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag över mandatperioden. Denna nivå innebär en värdesäkring av det egna kapitalet. Årets resultat motsvarar 3,1 procent av skatter och bidrag. Därmed kan vi sägas uppnå god ekonomisk hushållning. Årets resultat har medfört att vi har finansierat 72,5 procent av årets investeringar med egna medel (utan hänsyn till omföring från exploatering).

Stadig finansiell grund

Kommunforskningsinstitutets granskning av den finansiella profilen visar att Skövde har haft goda ekonomiska resultat de senaste åren och att kommunen har en stark finansiell ställning. Det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet visar att Skövde har en stabil finansiell grund. Förändringen mellan 2014 och 2015 beror på ett bra resultat, som har finansierat en stor del av årets investeringar. De långfristiga skulderna för år 2015 var 15 468 kronor per invånare. Det är en ökning i jämförelse med föregående år, då motsvarande siffra var 10 607 kronor. Detta beror på att de långfristiga skulderna ökade med 250 miljoner kronor under året, till 800 miljoner kronor.

Verksamheterna redovisar ett mycket bra resultat år 2015. De främsta anledningarna är ökad effektivitet och vakanta tjänster inom framför allt svårrekryterade yrken. Verksamheternas budgetföljsamhet är viktig för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Den slutgiltiga bedömningen utifrån den finansiella analysen är att kommunens resultat (3,1 procent av skatter och bidrag) är en viktig faktor för att så långt som möjligt kunna självfinansiera investeringarna. Just nu pågår

arbetet med en långsiktig finansiell analys fram till år 2030, som inkluderar en översyn av det finansiella resultatmålet. Allt pekar på att det kommer att krävas ett årligt resultat om minst 3 procent av skatter och bidrag för att minimera låneskulden och klara av kommunens framtida utmaningar.

Kommunens ekonomiska utveckling

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och statsbidrag. Skatteintäkter är konjunkturberoende och Sveriges ekonomiska utveckling är till största delen beroende av den internationella konjunkturutvecklingen. Den kan förändras snabbt och det påverkar utvecklingen av kommunens skatter. Snabba förändringar kan kräva omställning av verksamheter för att anpassa kostnaderna till intäkterna. Under de senaste tre åren har Skövde kommuns resultat förstärkts genom tillfälliga intäkter, bland annat genom reavinster och genom tillfälliga återbetalningar från AFA-försäkringar om 65 miljoner kronor. Kommunens resultat har dock även minskat, bland annat genom att 25 miljoner kronor har använts för partiell inlösen av pensionsskulden och att Skövde kommuns bokförda värde av Skövde Biogas har skrivits ned med 40 miljoner kronor. (Anledningen till nedskrivningen är att förutsättningarna för bolagets ekonomi väsentligen förändrats sedan starten.)

Även särskilda satsningar har gjorts, bland annat på fastighetsunderhåll. Resten har gått till att finansiera de senaste tre årens investeringar. Kommunens räntekostnader förväntas vara fortsatt låga de närmaste åren.

Befolkningen i Skövde kommun har ökat och kommer enligt prognoserna att öka ytterligare de närmaste åren. De behov som följer av att invånarna blir fler och att fördelningen mellan olika åldersgrupper förändras tar allt mer resurser i anspråk. Ökade investeringar leder till ökade avskrivningar och finansiella kostnader, som i sin tur kräver utrymme i driftbudgeten. Under de senaste åren har de demografiska förändringarna inneburit kostnadsökningar. För en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling är det viktigt att verksamheternas kostnader inte ökar snabbare än kommunens intäkter från skatter och statsbidrag. Den finansiella analysen visar att kommunens kostnader ökade i snabbare takt än intäkterna under 2015. Sett till den senaste femårsperioden, däremot, har intäkterna ökat i snabbare takt. För att behålla balansen mellan intäkter och kostnader över tid, och samtidigt möta framtidens demografiska förändringar, behöver verksamheterna både fortsätta med och öka sitt effektiviseringsarbete.

Omvärld

Skövde kommun är, precis som andra kommuner, beroende av omvärlden. Det som händer omkring oss påverkar både förväntningar, behov och möjligheter i den kommunala verksamheten.

Internationell ekonomi

Under 2015 blev det påtagligt hur omvärlden påverkar oss. Den flyktingström som vi hade sett under 2014 ökade kraftigt. Under 2014 sökte drygt 80 000 människor asyl i Sverige och under 2015 var antalet det dubbla. För att ta tillvara de nyanländas resurser på ett bra sätt krävs att mottagningssystemet och därmed integrationen fungerar. En av förutsättningarna för detta är att man kan erbjuda bostäder till alla i landet, vilket alltmer framstår som en av framtidens största utmaningar. En annan är hur vi lyckas med att få nyanlända i arbete – en avgörande framgångsfaktor för den fortsatta ekonomiska utvecklingen. BNP i världen växte med drygt 3 procent under 2015, vilket är relativt bra. De fallande råvarupriserna pressar inflationen och gynnar världsekonomin, med undantag för de länder som exporterar råvaror. USA, Storbritannien och Tyskland är exempel på länder med stark ekonomisk utveckling. Utvecklingen i Kina är fortfarande stark, men har bromsat in vilket skapar oro på världsmarknaden. På andra håll i Europa och i tillväxtländerna är utvecklingen svagare, vilket är en fara inte minst för den svenska exporten. Exporten har dragit fördel av en svag svensk krona. Geopolitiska spänningar i världen har ökat och därmed risken för fortsatt oro och konflikter, vilket kan komma att påverka världsekonomin. Det kan också medföra att eventuella fortsatta flyktingströmmar söker sig till några få områden med relativt god ekonomisk utveckling.

Svensk ekonomi

Den svenska ekonomin växte starkt under 2015. BNP ökade med cirka fyra procent. I år väntas tillväxten bli ungefär lika stor. Den svenska ekonomin utvecklas för närvarande betydligt starkare än ekonomin i de flesta andra länder. Den snabba tillväxten gör att Sverige går från låg- till högkonjunktur. Sysselsättningen stiger snabbt och arbetslösheten sjunker gradvis ner mot 6,5 procent. Snabbt växande investeringar och kraftigt ökad offentlig konsumtion är det som framför allt driver på de höga tillväxttalen. Särskilt bostadsbyggandet har de senaste två åren ökat mycket kraftigt. Den relativt svaga utvecklingen i vår omvärld, däremot, gör att den svenska exporten utvecklats relativt lite, även om en tydlig förstärkning kom under hösten 2015. Även hushållens konsumtionsutgifter fick bättre fart under slutet av 2015. I år bedöms exporten och hushållens konsumtionsutgifter växa i ungefär samma takt som under 2015. Tillväxten i investeringarna antas mattas något, men uppvisar ändå fortsatt höga tal.

Den starka tillväxten innebär också att sysselsättningen fortsätter att öka. Antalet arbetade timmar förväntas öka med 2 procent i årstakt under 2016. Räntorna förväntas därmed förbli låga de närmsta åren. Löne- och prisökningarna förväntas öka något.

Mest anmärkningsvärt för i år är den offentliga konsumtionens mycket starka tillväxt. Sammantaget beräknas ökningen till drygt 5 procent, vilket är det högsta ökningstalet sedan 1970. Särskilt stor beräknas ökningen bli i kommunerna. Den starka utvecklingen förklaras till stor del av det omfattande flyktningmottagandet. Det totala antalet invånare i Sverige ökar med omkring 2 procent årligen.

Kommunsektorn

Kommunerna redovisar ett överskott 2015 på 12,2 miljarder kronor, vilket är en förbättring på 2,6 miljarder jämfört med året innan. Resultatet 2015 påverkas dock positivt med 3,6 miljarder av återbetalningen av inbetalda försäkringspremier från AFA Försäkring. Denna återbetalning borträknad är resultatet sämre än året innan: 8,6 miljarder. Riksdagen beslutade i december 2015 att ge kommunerna ett tillfälligt stöd på 8,3 miljarder kronor för att hantera den rådande flyktningssituationen. De flesta kommuner redovisar stödet under 2016, därför påverkar det inte 2015 års resultat nämnvärt. För 2015 redovisar ungefär 90 procent av kommunerna ett positivt resultat. Detta är en förbättring jämfört med året innan, då ungefär 80 procent hade ett överskott. Storstäder och förortskommuner har starkast resultat.

Skatteunderlagets reella ökning var stark 2015 och de närmaste åren ökar skatteunderlaget mycket snabbt. Därefter mattas ökningstalen något, men sett i ett historiskt perspektiv bör de ändå beskrivas som fortsatt höga. Den stora ökningen av kommunsektorns konsumtion innebär att en betydande del av sysselsättningsökningen kommer att ske i skattefinansierad verksamhet. Kommunernas kostnader förväntas öka snabbt kommande år, bland annat mot bakgrund av den demografiska utvecklingen. Under 2000-talet har kostnadstrycket på kommunerna, utifrån befolkningsförändringar, legat på runt 0,5 procent per år. De närmaste åren ökar behoven med 2 till 2,5 procent per år. Kostnadstrycket blir högt i alla de tunga verksamhetsområdena. Flyktningmottagningen är den stora utmaningen på kort sikt och äldreomsorgen på lång sikt. Äldreomsorgen ökar mest volymmässigt, men även alla skolans områden. De ökande behoven i verksamheterna driver även ökade investeringskrav. Det behövs nya äldreboenden, skolor, förskolor och de existerande behöver reinvesteringar. De demografiska förändringarna innebär både ett fortsatt ökat tryck på vissa verksamheter och ett tryck på omprioritering mellan verksamheter. Därtill kommer ett ökat antal asylsökande att leda till högre tryck på integrationsarbetet.

Sammanfattningsvis ökar skatteintäkterna snabbt, men kostnaderna ökar snabbare. Sveriges kommuner och landsting, Konjunkturinstitutet samt den statliga Långtidsutredningen menar att den här utmaningen inte kommer att klaras utan stora skattehöjningar framöver.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen nationellt

Sveriges folkmängd ökade med 103 662 personer under 2015 och var vid årets slut 9 851 017. Totalt invandrade 134 240 personer under 2015, vilket är en ökning på knappt 6 procent jämfört med 2014. Den största enskilda grupp som invandrade till Sverige under 2015 var personer födda i Syrien. Syrier stod för en dryg femtedel av den totala invandringen.

Befolkningsökningen i Skövde

Under 2015 ökade befolkningen med 421 personer i Skövde kommun och folkmängden uppgick till 53 555 personer vid årets slut. Det föddes 636 barn i Skövde under 2015. Skövdes befolkningsökning beror i huvudsak på två faktorer: Ett fortsatt högt födelsenetto och ett positivt migrationsnetto. Under 2015 var flyttnettot fortsatt negativt för Skövde – det var fler som flyttade från Skövde än till Skövde.

Befolkningsprognos

Skövde kommun har de senaste åren tagit fram en befolkningsprognos fram till 2030. Prognosen grundar sig på antaganden kring nyproducerade, inflyttningsklara bostäder. Enligt prognosen kommer Skövdes befolkning att öka med cirka 5 000 personer de kommande fem åren, och beräknas år 2025 vara 63 159 personer.

Investerings- och exploateringsredovisning

Skövde kommun har för planperioden 2015-2017 en fortsatt expansiv investeringsbudget. Med anledning av befolknings-tillväxten finns det behov av nya förskolor, gruppboendestäder och förbättrad infrastruktur. Även för att behålla nuvarande kapacitet krävs stora investeringar i de kommunala fastigheterna.

Under 2015 investerade kommunen 477,3 miljoner kronor, inklusive finansiell leasing på 5,3 miljoner kronor. Kommunen erhöll bidrag till investeringar under 2015, vilket resulterade i nettoinvesteringar uppgående till 460,9 miljoner kronor. Motsvarande siffra under 2014 var 338,8 miljoner kronor. Den stora skillnaden beror på en omklassificering av exploate-

ringar (88 miljoner kronor), samt på en övergång till komponentredovisning. De större projekten som ingår i pågående anläggningsarbete (88 miljoner kronor) är: Bissgårdens förskola, ny- och ombyggnation av busshållplats, logistiklösning vid resecentrum, gruppboende på Skytteledsvägen samt ombyggnation i stadshuset. I den skattefinansierade verksamheten har de största investeringarna genomförts i lokaler.

Större investeringar under 2015

- Upprustningen av kommunens kök fortsätter och under 2015 togs köken på Tomtegårdens äldreboende, Ollonborrens förskola och Billingsdalskolan i bruk. Framförallt Ollonborren och Billingsdalskolan krävde omfattande ombyggnationer som även påverkade omgivande lokaler, bland annat matsalar och fläktrum. Projektet är ännu inte slutfakturerat men beräknas falla inom budgetram.
- Ny gymnasiesärskola på Kavelbro färdigställdes i etapper under 2015. Ett spretigt projekt som inkluderade flera småprojekt på grund av verksamhetens omflyttning. Projektet har förlöpt väl, både tidsmässigt och ekonomiskt.
- I juni 2015 gick byggstarten för Bissgårdens nya förskola. Förskolan rymmer 5 avdelningar avsedda för 100 barn och ska stå färdig i juni 2016.
- Under året har två av Lillegårdens fotbollsplaner försetts med konstgräs. Projektet blev ett år försenat på grund av Miljösamverkan Östra Skaraborgs höga krav för att skydda intilliggande vattentäkt. Efter omprojektering färdigställdes projektet till vintersäsongen 2015-2016, med ett gott ekonomiskt utfall.
- På Billingen har en maskinhall för fritidsavdelningens maskiner färdigställts. Byggnaden är den första i en kommande satsning på Billingeområdet. Projektet har färdigställts inom budget.
- Efter att skolverksamheten vid Våmb's skola avvecklades sommaren 2014 har skolan byggts om till ett gruppboende för LSS (Gruppboende Kyrkbacken). Byggnaden färdigställdes i december 2015 och rymmer nu 6 lägenheter. Projektet har färdigställts inom budget.

- En större ombyggnation av Stöpensskolan har pågått sedan sommaren 2014. Under höstterminen 2015 kunde eleverna flytta in i sin nyrenoverade skola. Projektet har löpt på mycket bra och i den upphandlade partneringentreprenaden har Skövde kommun fått "mer för pengarna" än förväntat. Projektet håller budget väl.

Projekt	Redovisning 2015	Redovisning ack utfall t.o.m 2015	Total budget	Inflyttning/ ibruktagande
Anpassning kök etapp 4	20,0	21,3	24,5	Dec 2015
Gymnasiesärskola Kavelbro	19,8	46,6	48,5	Juni, dec 2015
Bissgårdens förskola	16,7	18,1	27,0	Juli 2016
Konstgräs 2 planer Lillegården	11,5	12,1	14,0	Dec 2015
Maskinhall Billingen	1,7	6,3	6,5	April 2015
Gruppboende Kyrkbacken (Våmb)	11,0	12,0	12,5	Nov 2015
Stöpensskolan + kök	14,7	45,7	47,0	April 2015

I den taxefinansierade verksamheten (fiber och VA) har 35,3 miljoner kronor investerats, varav 15,4 miljoner i fibernätet och 19,9 miljoner i vatten- och avloppsnätet. Investeringsbudgeten för den taxefinansierade verksamheten överskrids med 9,3 miljoner kronor, vilket i huvudsak beror på att omfattande fiberinvesteringar tidigarelags.

Under 2015 har 61 miljoner kronor lagts på investeringar i infrastruktur, vilket är ungefär hälften av budgeterade medel. Den låga investeringsgraden beror framförallt på att några större projekt har senarelags.

Av de genomförda infrastrukturinvesteringarna kan nämnas en ombyggnation av Torggatan, som har förändrat gatumiljön från en bakgata till ett trivsamt gångfartsområde. Ombyggnationen av Kungsgatan, som påbörjades 2014 och avslutades med återinvigning en varm försommardag 2015, har gett vägen en känsla av stadsgata snarare än trafikled. Längs Simsjövägen har ytterligare en cykelväg byggts under 2015, vilket förbättrat säkerheten för oskyddade trafikanter som rör sig mellan Hentorp och Skaravägen. Även Nolhagavägen har förlängts så att Trädgårdsstadens andra etapp nu är åtkomlig.

Investeringsvolymen för genomförda fastighetsköp motsvarar 57,4 miljoner kronor mot budgeterade 27,9 miljoner kronor. I utfallet ingår fastighetsaffären med Hushållningssällskapet på 40 miljoner kronor. Utöver det har man under 2015 omklassificerat två fastighetsköp som felaktigt blivit bokförda som exploateringsprojekt. Värdet av omklassificeringen är 8,3 miljoner kronor, vilket inte ska belasta årets budgetram. Årets fastighetsförvärv, exklusive köpet av Hushållningssällskapet samt omklassificeringen, är då 9,1 miljoner kronor.

Budgetföljsamhet

Investeringsbudgeten för 2015 var 488,4 miljoner kronor, inklusive 178 miljoner kronor i ombudgeteringar. Detta innebär att cirka 75 procent av 2015 års planerade investeringar genomförts (omklassificeringen om 88 miljoner kronor ingår inte i beräkningen). Tekniska nämnden slutredovisade totalt sju investeringsprojekt till kommunfullmäktige i november 2015, med en investeringsnivå på totalt 110 miljoner kronor. Slutredovisningen avsåg projekt som översteg fem miljoner kronor eller som bedömdes vara av särskilt intresse. Den totala avvikelserna mot budget för dessa projekt var plus 0,7 procent. Generellt är budgetföljsamheten god för varje enskild investering. Tekniska nämnden har mellan 2006 och 2015 slutredovisat större investeringsprojekt med en samlad total projektkostnad om 1 677 miljoner kronor till kommunfullmäktige. Totalt under denna period har en positiv avvikelse om 1,8 procent, 29,1 miljoner kronor, redovisats.

Kommunens investeringsnivå har i genomsnitt uppgått till cirka 350 miljoner kronor per år under de senaste åtta åren. Det är svårt att jämföra nivån med andra kommuners, då variationerna mellan åren ofta är stora. Siffrorna kan också påverkas av om en kommun har stora delar av sin investeringstygda verksamhet i bolagsform. Skövde har en hög

genomsnittlig investeringsnivå. Det förklaras bland annat av den omfattande investeringen i Arena Skövde under 2008-2009, men också av kommunens positiva befolkningstillväxt och behovet av att reinvestera för att bibehålla befintlig kapacitet. Satsningar har gjorts inom äldreomsorgen (nybyggnation av Ekedal 50 platser), socialpsykiatri och på gruppboheter inom LSS, liksom på ny- och ombyggnation av förskolor (Trädgårdsstadens förskola, Claesborgs förskola, Timmersdala förskola med flera). Billingskolan har ersatts med en helt ny skola, både Västerhöjdsgymnasiet och Kavelbroskolan har byggts om och en ny gymnasiesärskola har byggts. Omfattande satsningar på kommunens infrastruktur har också genomförts – Nohagavägens utbyggnad, trafikplats Kultomten samt Gustav Adolfs-gatan är några exempel. Även inom fritid och kultur har investeringar genomförts, exempelvis på bandybanan, Billingebacken, Nyeport och ombyggnationen av kulturhuset.

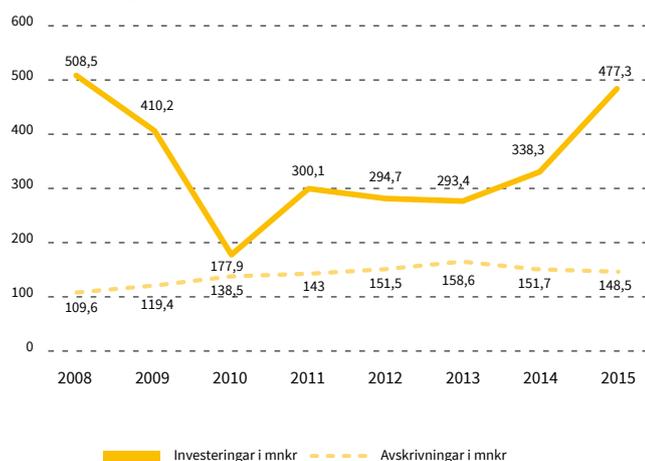
Fastighetsunderhåll

Den stora förändringen inför 2015 var att allt planerat underhåll flyttades från driftbudgeten till investeringsbudgeten. Anledningen var ändrade redovisningsprinciper. Det innebär att reinvesteringarna (det planerade underhållet) numera ses som investeringsanslag och beslutas av kommunfullmäktige. För 2015 fick fastighetsavdelningen ett anslag på 50 miljoner kronor – den högsta nivån någonsin. Samma nivå kvarstår 2016 för att sedan, enligt investeringsplanen, återgå till samma nivå som tidigare (cirka 37 miljoner kronor per år).

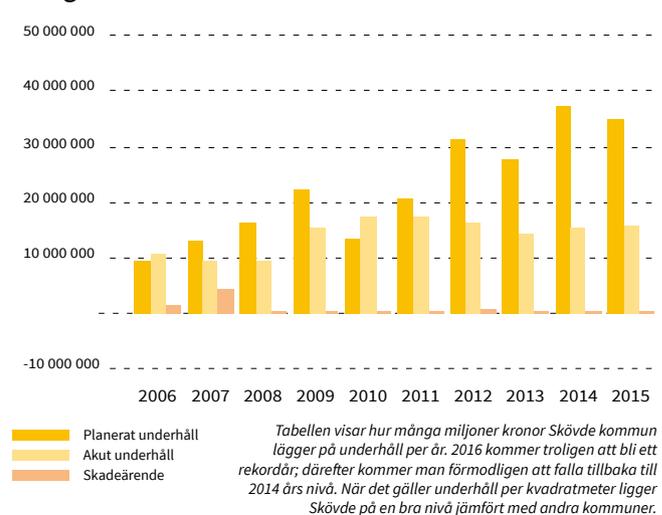
På grund av den snabbt ökande underhållsnivån och en överhettad byggmarknad har endast 35 miljoner av 50 miljoner kronor hunnit förbrukas under 2015. De resterande medlen har ombudgeterats till 2016. Arbetena pågår och ska vara färdigställda under första halvåret 2016.

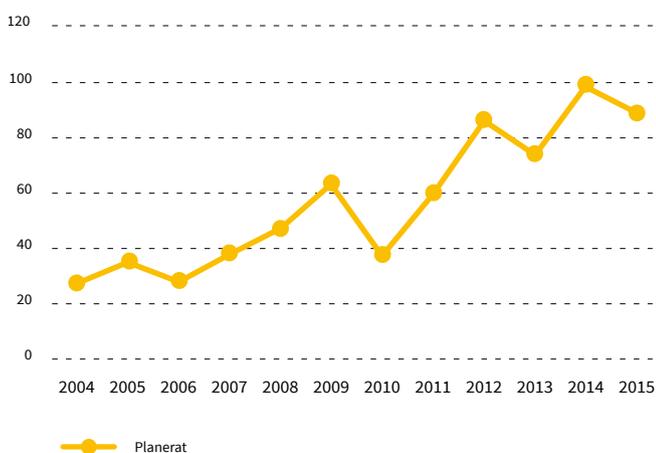
Investeringar och avskrivningar

Fastighetsunderhåll 2006-2015

Planerat fastighetsunderhåll kr/m²

Exploatering

Mark- och exploateringsverksamheten, som syftar till att säkra kommunens långsiktiga markförsörjning samt genomföra exploatering av bostads- och verksamhetsområden, har under 2015 tagit fram styrdokumentet "Riktlinjer för markanvisningar i Skövde kommun". Riktlinjerna antogs av kommunfullmäktige under decembermötet och ger både intressenter och tjänstemän en plattform att utgå ifrån vid anvisning av kommunal mark. Även principer för försäljning av fastigheter som upplåts med tomträtt eller arrende har fastställts.

Större pågående bostadsprojekt är Aspö och Frostaliden, där markarbeten pågår. I kvarteret Basilikan har byggstart skett. Hasselbacken och Hentorp södra är till största delen sålda. I Stöpen har gatu- och ledningsarbeten påbörjats för etapp 2

i Björkebacken. Trädgårdsstaden fortsätter med gatu- och ledningsarbeten och de första tomterna är sålda. Bissgården Skultorp har under våren släppt tomter och största delen av tomterna är sålda även där.

När det gäller verksamhetstomter pågår försäljning i bland annat Stallsiken, Hasslum, Timboholm och Aspelund. I Norra Ryd har detaljplanarbetet pågått under året och en nedläggning av Vattenfalls luftledning planeras till 2016. Trafikplats- och gatuarbete beräknas starta under hösten 2016. Start med formsandsfyllning från Volvo har påbörjats i Motorblocket för kommande exploateringsområde. Exploateringsverksamheten har under året aktiverat tillgångar inom gata, gatubelysning och park till ett värde av 87,6 miljoner kronor inom pågående exploateringsprojekt.

Verksamheten, som även omfattar förvärv av strategiska fastigheter, försäljning av bebyggda och obebyggda fastigheter samt förvaltning av kommunens markreserv, har under året förvärvat fastigheter och det enskilt största förvärvet är Hushållningssällskapet. Under året har även fastighetsförvärv slutförts i Norra Ryd och påbörjats i Mossagården.

Driftsredovisning

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar att bedriva sin verksamhet inom budgetramarna. Nämnderna exklusive taxefinansierad verksamhet redovisar ett resultat på totalt 79,1 miljoner kronor över budget. De taxefinansierade verksamheterna redovisar ett underskott om 4,6 miljoner kronor. Finansförvaltningens resultat är 35 miljoner kronor lägre än budgeterat. På sidan 26 visas driftredovisningen per nämnd i förhållande till budget. Driftredovisningen visar nettoavvikelse, det vill säga intäkter i förhållande till kostnader.

Jämfört med föregående år har kostnaderna ökat med drygt 125 miljoner kronor. Detta beror främst på ökade personalkostnader, demografiska förändringar och ökade driftskostnader till följd av nyinvesteringar och politiska satsningar.

Kommunstyrelsen redovisar ett positivt resultat med 35,5 miljoner kronor för 2015. Överskottet kan förklaras i ett antal större positiva avvikelser, där de enskilt största posterna är ej utnyttjade utvecklingsmedel, minskade kostnader för kollektivtrafik samt effekter av komponentredovisning. Den sistnämnda är 8,4 miljoner kronor. Övriga större avvikelser mot budget är lägre lönekostnader till följd av vakanta tjänster. Ökade intäkter bidrar också till det positiva resultatet, genom ökad efterfrågan på tjänster inom sektor styrning och verksamhetsstöd. Inom samhällsbyggnadssektorn ökar intäkterna när det gäller bygglov, utstakningar och förrättningar.

Barn- och utbildningsnämndens resultat 2015 är ett underskott på 5 miljoner kronor. Underskottet avser främst bidrag till enskilda huvudmän för förskola och grundskola, samt högre kostnader för gymnasieskolan. Under våren startade en ny fristående förskola och i augusti startade en fristående grundskola åk F-6. Det ökade antalet barn och elever hos enskilda huvudmän var inte budgeterat. Underskottet uppvägs till viss del av att det blivit något färre barn och elever på kommunens egna enheter, som då fått minskad tilldelning av medel. När det gäller gymnasieskolan är det främst yrkesprogrammen som visar upp negativa resultat, men även några av de studieförberedande programmen har underskott. Underskotten beror på att programmen har färre elever än beräknat. Vid avstämning av folkbokförda barn och ungdomar i åldern 1-19 år har det visat sig att det finns fler barn i kommunen än vad nämnden fått tilldelat för i demografimodellen. Totalt är det 4,8 miljoner kronor som nämnden blir kompenserade för utifrån demografi för 2015.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett resultat på minus 6,7 miljoner kronor i bokslutet. Underskottet beror huvudsakligen på att verksamheten för funktionsnedsatta har vuxit under året, att personalkostnaderna är högre än budgeterat och delvis på att kostnaderna för sjuklöner, fyllnadstid och övertid är höga. Den främsta orsaken är dock att hemvården inte klarar det produktivitetsskrav som nämnden satt upp inom valfrihetssystemet. Verksamhetens underskott balanseras till viss del upp av centrala reserver på 5,4 miljoner kronor och av att många tjänster inom ledning, biståndsbedömning med mera varit vakanta under året.

Avvikelsen netto från budget är minus 0,9 procent. Resultatet är cirka 1 miljon kronor sämre än delårsbokslutets prognos, vilket visar att underskottet till stor del var känt redan i augusti.

Socialnämnden visar på ett överskott om 11,6 miljoner kronor. Personalkostnaderna blev lägre än budgeterat på grund av tillfälligt vakanta tjänster. Ett större flyktingmottagande medförde ökade intäkter från Migrationsverket. HVB- (hem för vård eller boende) och familjehemskostnaderna blev dock betydligt högre än budgeterat.

Servicenämndens resultat för de skattefinansierade verksamheterna hamnar på ett överskott på 43,2 miljoner kronor. Överskottet beror på övergången till komponentredovisning (43,4 miljoner kronor) – förändringen innebär att kostnader som tidigare år redovisats som en driftskostnad nu redovisas som en investeringskostnad. Nämnden har lagt ner 37 miljoner kronor på planerat underhåll, vilket nu hanteras som reinvesteringar. Om man räknar bort redovisningsändringen, som också resulterat i längre avtalstider och lägre kapitalkostnader, har nämnden i stort sett landat på budget.

Servicenämnden affärsverken: Skövde VA och Skövde Stadsnät redovisar tillsammans ett negativt resultat på

4,6 miljoner kronor för 2015. Detta är en stor avvikelse jämfört med delårsprognosen, men bottnar i ett beslut om att lösa upp en gammal revers.

Kultur- och fritidsnämndens resultat är ett överskott på 0,9 miljoner kronor, som framför allt beror på tillfälligt ökade intäkter. Det har bland annat sålts cirka 10 000 fler biljetter till kulturarrangemang jämfört med tidigare år – dessutom har det varit hög uthyrningsgrad på arrangemanglokalerna i Kulturhuset. Förändrad användning av konstgräsplanerna påverkar resultatet positivt med 0,4 miljoner kronor.

Personalkostnaderna har blivit högre än budgeterat för verksamheterna, till följd av ökad efterfrågan. Även intäkterna har ökat till följd av detta.

Byggnadsnämnden redovisar ett överskott på 0,2 miljoner kronor, vilket beror på att nämnden haft lägre kostnader än budgeterat.

Finansförvaltningens resultat för 2015 är ett underskott på 35 miljoner kronor. Underskottet beror främst på att värdet av Skövde kommuns aktieinnehav i Skövde Biogas har skrivits ned med 40 miljoner kronor.

Under 2015 tog AFA Försäkring beslut om att sänka och återbetala premier för år 2004, gällande Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL) och Avgiftsbefrielseförsäkring. För Skövdes del innebär det en intäkt på 21,3 miljoner kronor. Kommunfullmäktige fattade under hösten beslut om delvis inlösen av pensionskulden på 25 miljoner kronor. Övriga pensionskostnader överskred budget med 9 miljoner kronor. En något lägre investeringstakt ledde till lägre kapitalkostnader, och arbetsgivaravgifterna hamnade på överskott tack vare specialregler om lägre avgifter för vissa grupper.

Nämndernas resultat 2015

(mnkr)	Rev Budget 2015	Resultat 2015	Avvikelse Budgetprognos	Korrigerig demografi och komponentredovisning	Avvikelse Budgetprognos Korrigerad
Kommunstyrelsen	376,1	340,6	35,5	-8,4 ¹	27,1
Barn- och utbildningsnämnd	1 011,6	1 016,7	-5,0	4,8 ²	-0,2
Vård- och omsorgsnämnd	764,0	770,7	-6,7		-6,7
Socialnämnd	178,2	166,6	11,6		11,6
Kultur- och fritidsnämnd	158,3	157,4	0,9		0,9
Servicenämnd	7,0	-36,2	43,2	-43,4 ³	-0,2
Byggnadsnämnd	0,5	0,3	0,2		0,2
Kommunfullmäktige	4,0	4,4	-0,4		-0,4
Revision	1,4	1,4	0		0
Valberedning	0	0	0		0
Överförmyndare	4,0	4,5	-0,5		-0,5
Valnämnd	0	0	0,3		0,3
Arvodesnämnd	0	0	0		0
Summa skattefinansierad verksamhet	2 505,2	2 426,1	79,1	-47,0	32,1
Servicenämnd affärsverk					
Verksamhetens nettokostnader	-1,0	4,6	-5,6		-5,6
Finansförvaltning					
Verksamhetens nettokostnader	2 504,2	2 430,7	73,5	-47,0	26,5

1) Effekt av övergång till komponentredovisning

2) Avstämning demografi

3) Effekt av övergång till komponentredovisning

Finansiell analys av Skövde kommun

I nedanstående avsnitt görs en analys av kommunens finansiella utveckling och ställning. Syftet är att identifiera finansiella problem och därmed klargöra om vi har god ekonomisk hushållning eller inte. Analysen bygger på fyra perspektiv som är hörnstenar i modellen: Resultat, kapacitet, risk och kontroll. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal ekonomiska begrepp.

Analysens perspektiv är följande:

Resultat

Visar en kartläggning av årets resultat och dess orsaker, samt investeringar och deras utveckling.

Kapacitet

Visar kommunens kapacitet eller långsiktiga betalningsberedskap. Här redovisas vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Starkare kapacitet medför mindre känslighet för kommande lågkonjunkturer.

Risk

Riskanalysen visar den finansiella riskexponeringen. God ekonomisk hushållning ger möjlighet att möta finansiella problem utan att behöva vidta drastiska åtgärder.

Kontroll

Visar hur ekonomiska målsättningar och planer följs. God följsamhet mot budget ger gynnsamma förutsättningar för att nå god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning

Skövde kommuns resultat för 2015 uppgår till 77,9 miljoner kronor, vilket är 52,8 miljoner kronor högre än reviderad budget om 25,1 miljoner kronor. Anledningen till det högre resultatet är bland annat övergången till komponentredovisning, som påverkat resultatet positivt med 47 miljoner kronor. Poster som stör jämförelsen med föregående års resultat är en nedskrivning av aktieinnehavet i Skövde Biogas AB med 40,2 miljoner kronor, en partiell pensionsinlösen om 24,9 miljoner kronor samt en återbetalning från sjukförsäkringspremien på 21,3 miljoner kronor. Nämnderna redovisar ett positivt resultat om 32,1 miljoner kronor. Årets resultat om 77,9 miljoner kronor är lägre än

föregående år, men det positiva resultatet medför att det egna kapitalet ökat.

Årets resultat stärker kommunens förmåga att finansiera sina investeringar, och en stor del av årets investeringar har finansierats med egna medel. För att i framtiden kunna möta den höga investeringsnivån behöver kommunen antingen öka sin skuldsättning, vilket på sikt innebär att den finansiella kapaciteten sjunker, eller öka resultatet för att kunna finansiera investeringarna med egna medel.

Skövde kommun har ett fortsatt stabilt ekonomiskt läge, vilket till stor del beror på att verksamheterna tar ansvar för sin budget. Att kommunen visar ett positivt resultat och har stabil ekonomi ger möjligheter att hantera ett växande Skövde.

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat	43,5	51,3	126,0	101,6	77,9
% av skatter och bidrag	1,9	2,3	5,4	4,2	3,1
Reavinst och jämförelsestörande poster	-1,7	-52,5	-46,8	-27,6	41,8
Resultat efter reavinster och jämförelsestörande poster	41,8	-1,2	79,2	74,0	119,7

Årets resultat

För att uppfylla kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning och kommunfullmäktiges ekonomiska mål ska resultatet vara minst två procent av skatteintäkter och statsbidrag.

Årets resultat för kommunen är positivt med 77,9 miljoner kronor, men 23,7 miljoner kronor lägre än föregående år. Årets resultat innebär att det egna kapitalet ökade med 2,7 procent. Resultatet motsvarar 3,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, vilket är en minskning mot föregående år med 1,1 procentenheter. Det genomsnittliga resultatet av skatter och statsbidrag för perioden 2015-2018 uppgår därmed hittills till 3,1 procent, och kommunen uppfyller alltså per den 31 december 2015 det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

Resultatet i årsredovisningen kan dock i hög grad påverkas av jämförelsestörande poster och reavinster. En mer rättvisande bild av årets resultat visas om justering sker för sådana poster. Resultatet efter reavinster och jämförelsestörande poster uppgår till 119,7 miljoner kronor, enligt tabellen ovan.

Av posten reavinster och jämförelsestörande poster utgör 21,3 miljoner kronor återbetalning från sjukförsäkringspremien, 24,9 miljoner kronor inlösen av pensioner före 1998 och

Resultatanalys och avstämning av balanskravet

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat	43,5	51,3	126,0	101,6	77,9
-avgår samtliga realisationsvinster vissa realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet vissa realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet realiserade förluster i värdepapper återföring av realiserade förluster i värdepapper	-1,7	-52,5	-3,3	-188,0	-2,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	41,8	45,3	122,7	-86,4	75,9
medel till resultatutjämningsreserv medel från resultatutjämningsreserv medel till pensionsreserv	-19,3	-22,8	-99,4	0,0	0,0
Synnerliga skäl				0,0	0,0
Årets balanskravsreserv	22,5	22,5	23,3	-86,4	75,9
Balanskravsunderskott från tidigare år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	22,5	22,5	23,3	-86,4	75,9
Balanskravsresultat att reglera	0,0	0,0	0,0	-86,4	0,0

40,2 miljoner kronor nedskrivning av aktier i Skövde Biogas AB. Balanskravet innebär att kommunens intäkter måste överstiga kostnaderna. Om resultatet i bokslutet är negativt och det egna kapitalet därmed minskas, är kommunen skyldig att inom tre år återställa det egna kapitalet. Kommunen har de senaste åren haft ett positivt resultat och därmed klarat balanskravet, förutom under 2014. Kommunen åberopade då synnerliga skäl att inte behöva återställa det negativa balanskravsresultatet, då kommunen hade en stark finansiell ställning och verksamheterna visade ett positivt resultat. Det negativa balanskravsresultatet var föranlett av poster av engångskaraktär, exempelvis medfinansiering av E20 med -113 miljoner kronor.

Vid avstämning av det lagstadgade balanskravet har resultatet reducerats med de realisationsvinster som uppstått under året. Däremot ingår intäkter från exploateringsverksamheten och olika former av engångsposter. Balanskravsresultatet för 2015 är positivt och inget negativt resultat finns att reglera.

Resultatutjämningsreserv

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR) under eget kapital. Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. För att få göra en reservation till RUR ska resultatet överstiga 1 procent av skatter och generella statsbidrag. Nivån gäller för de kommuner som, liksom Skövde, har positiv soliditet inklusive hela pen-

sionssskulden. Med "årets resultat" menas det lägsta av årets resultat och årets resultat efter balanskravsjusteringen. Kommunfullmäktige beslutade under 2013 att reservera 115,1 miljoner kronor inom det egna kapitalet av tidigare års resultat till RUR. Genom reservationen upprätthålls kravet på god ekonomisk hushållning enligt kommunfullmäktiges beslutade mål i strategisk plan med budget. Under 2013 reserverades ytterligare 99,4 miljoner kronor till RUR. Under 2014 kunde kommunen inte reservera något belopp till RUR, eftersom balanskravsresultatet var negativt. Balanskravsresultatet under 2015 är positivt och ytterligare 50,7 miljoner kronor har kunnat reserveras.

Resultatutjämningsreserv (mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Resultat	43,5	51,3	126	101,6	77,9
-avgår reavinst	-1,7	-6	-3,3	-188,0	-2,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	41,8	45,3	122,7	-86,4	75,9
Skatteintäkter och statsbidrag	2 252,4	2 248,7	2 334,4	2 423,0	2 515,3
1% av skatteintäkter och statsbidrag	22,5	22,5	23,3	24,2	25,2
Skillnad i årets resultat enligt balanskravsresultatet och 1% av skatteintäkter och statsbidrag	19,3	22,8	99,4	-62,1	50,7
Reservering till RUR	19,3	22,8	99,4	0,0	50,7
Akkumulerat RUR	92,3	115,1	214,5	214,5	265,2

Verksamhetsresultat

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter exklusive jämförelsestörande poster har ökat med 51,7 miljoner kronor. Utvecklingen av verksamhetens intäkter de senaste fem åren visar på en ökning med i snitt 26 miljoner kronor per år. Ökningen bottenar främst i ökade driftsbidrag från staten.

Intäkterna för skattefinansierad verksamhet uppgår till 88,8 procent (88,5 procent 2014) av verksamhetsintäkterna och avser främst riktade statsbidrag, äldre- och barnomsorgsavgifter, intäkter från försäkringskassan samt interkommunala ersättningar. Den taxefinansierade verksamhetens intäkter uppgår till 11,2 procent (11,5 procent 2014) av verksamhetsintäkterna och avser vattenavgifter. Minskningen av de intäkter som är kopplade till den taxefinansierade verksamheten beror på att elnätsverksamheten bolagiserades den 1 april 2014. I jämförelse med föregående års intäkter finns därför tre månaders intäktsutfall från elnätsverksamheten med.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader har ökat med 122,0 miljoner kronor. I 2014 års kostnader finns tre månaders ackumulerade kostnader härledda till elnätsverksamheten med. De uppgår till 12,5 miljoner kronor och stör vår jämförelse med utfallet 2015. Bolagisering av elnätsverksamheten ägde rum den 1 april 2014. Utvecklingen av verksamhetens kostnader de senaste fem åren visar på en ökning med i snitt 77 miljoner kronor per år. Kostnadsökningen kan främst härledas till ökningen av individer i kommunens verksamheter, demografiutvecklingen i stort samt till ökade personalkostnader.

Personalkostnaderna svarar för 68,1 procent (67,5 procent 2014) av kommunens verksamhetskostnader – en ökning med 0,6 procentenheter (0,7 procentenheter 2014). Personalkostnaderna har ökat med 115,7 miljoner kronor, vilket är en ökning med 5,9 procentenheter (föregående år 3,6 procent). Utfallet i årets lönerrevision hamnade på 2,73 procent, där männen fick 2,72 procent och kvinnorna 2,73 procent. Utfallet är cirka 2,3 procentenheter högre än föregående år. (Se vidare i personalredovisningen.)

Kommunens avskrivningar uppgår till 148,5 miljoner kronor (161,8 miljoner kronor 2014) och har minskat med 13,3 miljoner kronor. Minskningen beror främst (5 miljoner kronor) på att avskrivningsprincipen förändrades vid införandet av komponentredovisning. Föregående år var även tre månaders avskrivningar kopplade till elnätsverksamheten (totalt 4 miljoner

kronor) inkluderade. Elnätsverksamheten bolagiserades den 1 april 2014. Större investeringar de närmaste åren kommer att innebära en ökning av avskrivningarna.

Finansnetto

En annan orsak till förändring jämfört med föregående års resultat är en positiv förändring av finansnettot (finansiella intäkter och finansiella kostnader) med 11,1 miljoner kronor. Även föregående år hade finansnettot en positiv utveckling. Största delen av de finansiella kostnaderna är räntekostnader för lån. Räntekostnaderna har sjunkit med 14,2 miljoner kronor jämfört med föregående år, från 28,8 miljoner kronor till 14,6 miljoner kronor. Under 2015 har riksbanken sänkt styrrentan till -0,35 procent. Det har gjort att även Stibor tremånadersränta, alltså den räntesats som gäller för kommunens rörliga lån, har sjunkit under året. Även om räntorna generellt har sjunkit under 2015 så har kommunens snittränta inte sjunkit lika mycket, vilket beror på att 62,5 procent av låneportföljen har en fast ränta eller är räntesäkrad genom en ränteswap. En annan förklaring till den stora skillnaden mot 2014 är att räntekostnaderna under 2014 ökade kraftigt. Det berodde på att två ränteswappar stängdes ned under året, för att förebygga en översäkring av låneportföljen. Under 2016 förväntas den totala räntekostnaden vara stabil. Kostnaderna för en ökad låneportfölj under 2016 förväntas kompenseras av lägre räntekostnader för den totala låneportföljen.

Skatteintäkter och nettokostnader

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader (mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Ökning/ minskning av skatteintäkter och statsbidrag	63,2	-3,8	85,7	88,6	92,3
Procentuell förändring	2,9%	-0,2%	3,8%	3,8%	3,8%
Nettokostnadsökning/ minskning	871,8	-6,2	3,4	126,0	127,2
<i>(Med hänsyn till större jämförelsestörande poster)</i>	102,3	40,3	0,4	108,8	57,1
Procentuell förändring	66,9%	-0,3%	0,2%	5,8%	5,5%
<i>(Med hänsyn till större jämförelsestörande poster)</i>	4,9%	1,9%	0,0%	4,9%	2,5%

Skatteintäkterna och de generella statsbidragen har ökat med 92,3 miljoner kronor. En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter vi får genom skatter och statsbidrag. Tabellen ovan visar att nettokostnaderna ökat snabbare än intäkterna från skatter och bidrag för år 2015, om inte hänsyn tas till jämförelsestörande poster. Nettokostnadsökningen i procent före jämförelsestörande poster uppgår till 5,53 procent och efterjämförelsestörande poster till 2,45 procent. Det ska jämföras med skatteintäkter och statsbidrag, som ökat med 3,81 procent. Sett över en femårsperiod har dock skatteintäkter och statsbidrag ökat i snabbare takt än nettokostnaderna, med hänsyn till jämförelsestörande poster. Relationen mellan å ena sidan skatteintäkter och statsbidrag och å andra sidan nettokostnaderna måste stärkas om kommunen ska kunna möta framtidens demografiska förändringar och investeringsbehov.

Nettokostnadsandel

Nettokostnadsandel – olika kostnaders andel av skatteintäkter och utjämning

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamheten	90,3%	91,8%	88,2%	89,3%	88,8%
Avskrivningar	6,3%	6,7%	6,8%	6,7%	5,9%
Nettokostnad före finansnetto och jämförelsestörande poster	96,6%	98,6%	95,0%	96,0%	94,7%
Flansnetto	1,5%	1,2%	1,5%	0,9%	0,4%
Jämförelsestörande poster	0,0%	-2,1%	-1,9%	-1,1%	1,7%
Nettokostnad totalt	98,1%	97,7%	94,6%	95,8%	96,9%
Årets resultat	1,9%	2,3%	5,4%	4,2%	3,1%
Totalt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Grundläggande för en god ekonomi är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor andel av skatteintäkter och bidrag som de löpande verksamhetskostnaderna tar i anspråk.

Tabellen ovan har kopplingar till föregående tabeller. Den andel av skatteintäkterna som inte tas i anspråk av driftkostnader, alltså 3,1 procent, utgör årets resultat. Sett över en femårsperiod har andelen skatteintäkter som inte tas i anspråk av driftkostnader uppgått till i genomsnitt 3,4 procent.

Investerings- och exploateringsredovisning

Investerings- och exploateringsredovisning

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
investering exkl. exploatering inkl. finansiell leasing	300,1	294,7	293,4	338,3	477,3
Exploateringsområden	4,4	23,4	-6,3	-23,3	-98,1*
Årets bruttoinvesteringar	304,5	318,1	287,2	315,0	379,2
Årets resultat + avskrivningar	186,4	202,8	283,9	263,4	226,5
(efter jämförelsestörande poster)	186,4	156,3	240,4	237,1	270,3
- i förhållande till årets bruttoinvesteringar (%)	61,2%	65,2%	100,3%	83,6%	59,7%
(efter jämförelsestörande poster)	61,2%	50,3%	84,9%	75,3%	71,3%

*i beloppet -98,1% på raden exploateringsområden 2015 ingår en omflyttning av kommunen ägda anläggningstillgångar med 88,0 miljoner kronor. Detta är en ändrad princip från föregående år vilket påverkar jämförelsen.

Årets bruttoinvesteringar uppgår till 477,3 miljoner kronor. Om hänsyn tas till erhållna investeringsbidrag uppgår årets nettoinvesteringar till 460,7 miljoner kronor (338,3 miljoner kronor 2014), vilket är en ökning. Under 2015 har kommunen omfört 88,0 miljoner kronor från exploateringsstillgångar till anläggningstillgångar, när det gäller tillgångar i exploateringsområden som ägs av kommunen. Detta är en ändrad princip från föregående år och påverkar jämförelsen. Om årets bruttoinvesteringar justeras för förändringen i exploateringsområden (-98,1 miljoner kronor) uppgår årets bruttoinvesteringar till 379,2 miljoner kronor. Att jämföra med föregående års bruttoinvesteringar uppgående till 315 miljoner kronor.

Under 2015 har kommunen aktiverat kreditivränta på 2,1 miljoner kronor (räntesats 3,15 procent) och erhållit investeringsbidrag på 16,6 miljoner kronor (1,3 miljoner kronor 2014).

I den skattefinansierade verksamheten har de största investeringarna genomförts i lokaler, framför allt i förskolor, skolor och en gruppbostad. (Se vidare under investerings- och exploateringsavsnittet i förvaltningsberättelsen.)

I den taxefinansierade verksamheten har 35,3 miljoner kronor investerats, varav 15,4 miljoner kronor i fibernätet och 19,9 miljoner kronor i vatten- och avloppsnätet.

Avskrivningarna bidrar, tillsammans med årets resultat, till att skapa utrymme för investeringar. Relationen mellan denna summa och de faktiska nettoinvesteringarna ger en indikation på om investeringsvolymen leder till påfrestningar på skuldsättningen eller likviditeten. Som framgår av tabellen ovan ligger bruttoinvesteringarna 2015 (379,2 miljoner kronor) på en högre nivå än det utrymme som skapats från verksamheten (226,5 miljoner kronor). Sett över en femårsperiod är trenden att påfrestningen på likviditeten ökar för varje år, vilket även är fallet under 2015.

Kapacitet

Soliditet

(procent)	2011	2012	2013	2014	2015
Soliditet inkl. hela pensionsåtagandet	36,0%	34,9%	34,3%	37,2%	36,3%
Soliditet exkl. hela pensionsåtagandet	64,4%	61,2%	60,9%	62,8%	58,5%

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansieras av egna medel. För att få en mer rättvis bild av kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme ska soliditeten mätas inklusive hela pensionsåtagandet, det vill säga den del som klassificeras som ansvarsförbindelse och inte påverkar resultaträkningen. Soliditeten inklusive pensionskulden uppgår till 36,3 procent för år 2015, vilket är en minskning med 0,9 procentenheter jämfört med 2014. Soliditeten exklusive pensionsåtagandet uppgår till 58,5 procent, vilket är en minskning med 4,3 procentenheter mot föregående år. Soliditeten exklusive pensionsåtagandet har minskat över en femårsperiod, vilket främst beror på en hög investeringsnivå inom kommunen. Föregående års uppgång beror på att resultatet påverkats av försäljningen av elnätsverksamheten. För att få ett mer relevant mått på soliditeten måste hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Om detta åtagande, som vid årsskiftet uppgick till 1 081,5 miljoner kronor, inkluderas i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet. I relation till andra kommuner av samma storlek och med samma investeringstakt har kommunen en hög soliditetsnivå både med och utan pensionsåtagandet, vilket tyder på ett långsiktigt finansiellt handlingsutrymme.

Självfinansieringsgrad av investeringar

(procent)	2011	2012	2013	2014	2015
Självfinansieringsgrad av investeringarna*	62,1%	53,0%	81,9%	70,1%	58,6%

*(avser materiella tillgångar med hänsyn till jämförelsestörande poster) Årest resultat, minus jämförelsestörande poster, plus årets avskrivningar, genom årets nettoinvesteringar.

Självfinansieringsgrad är ett mått på hur stor andel av investeringarna som finansieras med egna medel. Ett mått på 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar och därmed inte behöver ta lån.

Självfinansieringsgraden för år 2015 är lägre jämfört med 2014. Det betyder att en mindre del av investeringarna har finansierats med egna medel än under 2014. Under 2015 har dock 88,0 miljoner kronor, som avser tillgångar i exploateringsområden ägda av kommunen, omförts från exploateringsstillgångar till anläggningstillgångar. Detta beror på en ändrad princip från föregående år. En mer rättvisande jämförelse vore därför att beräkna självfinansieringsgraden utan hänsyn till omföringen. Självfinansieringsgraden uppgår då till 72,5 procent, att jämföra med 70,1 procent för föregående år.

Om lånefinansieringsgraden ska minska måste en större andel av skatt och generella statsbidrag gå till årets investeringar. Det betyder att resultatnivån måste vara hög.

Risk

Finansiella tillgångar

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Aktier och andelar, bokfört värde	849,74	912,17	924,84	1 051,25	1 052,21
Kortfristiga placeringar	0,00	0,00	0,00	30,70	31,67
Likvida medel	39,53	14,84	119,14	103,26	332,94
varav koncernbolags andel av toppkonto*			105,50	133,50	183,28
Skövde kommuns andel av likvida medel			13,64	-30,24	149,66
Checkkredit	200	200	200	200	200

*Utgående saldo på toppkontot redovisas från och med 2014-12-31 i kassa/bank och koncernbolagens andel av toppkonto redovisas som kortfristig skuld. Justering av 2013 års jämförelsesiffror har gjorts.

Kommunen har tillgångar i Skövde Stadshus AB som bildades år 2010. Aktier och andelar har ökat med endast 1 miljon kronor. Under året har dock aktieägartillskott tillförts Skövde Biogas AB med 35 miljoner kronor. Aktievärdet i Skövde Biogas har under året skrivits ned med 40 miljoner kronor och utgående värde på aktier i Skövde Biogas är 0 kronor. Under året har även inbetalning till Kommuninvest ekonomisk förening gjorts med 6,5 miljoner kronor.

Skövde kommuns bokförda värde av Skövde Biogas AB skrivs ned då förutsättningarna för bolagets ekonomi väsentligen förändrats sedan starten. Den viktigaste förändringen, som bedöms som bestående, är att en stor volym av avtalad råvara från Arla fallit bort. Det innebär att tekniska installationer som gjorts inte kan nyttjas.

Kortfristiga placeringar avser placering i fonder och aktier kopplat till erhållna gåvor. Erhållna gåvor till Skövde kommun är Egnells gåva samt Adamssons gåva. Under 2015 har inga nya gåvor erhållits.

Likviditetsposition

Likvida medel är ett mått på den kortsiktiga handlingsberedskapen. Likviditetspositionen har ökat under 2015, på kommunsidan mest på grund av nyupplåning i december för kommande investeringar. Inom kommunkoncernen har likviditetspositionen också stärkts. Överskotts- och underskottslikviditet balanseras mellan de kommunala bolag och kommunalförbund som är anslutna till koncernkontosystemet. AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Next Destinationsutveckling AB och Skövde Flygplats AB ingår inte i koncernkontot. Per den 31 december hade kommunen likvida medel uppgående till 332,94 miljoner kronor. Av detta belopp avsåg 183,28 miljoner kronor saldo till kommunala bolag och kommunalförbund som ingår i kommunkontosystemet. Därmed utnyttjades inte checkkredit mot banken, som uppgår till 200 miljoner kronor. Totalt likviditetsutrymme inklusive checkkredit var 532,94 miljoner kronor.

Årets kassaflöde

Kommunens kassaflöde har varit positivt under året, med 229 miljoner kronor trots högre investeringstakt än föregående år. Detta beror främst på nyupplåning med 250 miljoner kronor under året, samt på ökade medel från den löpande verksamheten.

Finansiella skulder

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Lån i bank (kort- och långfristig)	550	650	750	550	800
Skuldkvot	0,36	0,39	0,39	0,37	0,42

Kommunens låneskuld har ökat med 250 miljoner kronor under 2015, till 800 miljoner kronor. En förklaring är den höga

investeringstakten i kombination med att likviditetspositionen under årets början var svag, vilket berodde på att en del av kommunskulden amorterades under 2014. 200 miljoner kronor av skuldportföljen har fast ränta, den resterande delen har rörlig ränta. Av lånen med rörlig ränta är 300 miljoner kronor säkrade genom räntederivat. Den största långgivaren är Kommuninvest. Under 2015 har Kommuninvests låneandel ökat från 64 till 87,5 procent. Resterande andel av låneskulden, 12,5 procent, återfinns hos SEB. Den genomsnittliga räntan för året uppgick till 2,18 procent (3,15 procent 2014).

Skillnaden mellan totala finansiella skulder i balansräkningen och låneskulden avser långfristig leasingsskuld, anslutningsavgifter och investeringsbidrag. Skuldkvoten uttrycker kommunens skuldsättningsgrad. Ju högre skuldkvoten är, desto mer skuldsatt är kommunen och desto större är också kommunens ekonomiska risk. En skuldkvot som är högre än 1 indikerar att en kommun har mer skulder än tillgångar. En skuldkvot som är lägre än 1 indikerar att kommunen har mer tillgångar än skulder.

Den långfristiga skulden uppgår för 2015 till 15 468 kronor per invånare (53 555 invånare den 31 december 2015), jämfört med 10 607 kronor per invånare för 2014. Jämförelsen med föregående år är missvisande; låneskulden var då tillfälligt lägre på grund av vinst från försäljningen av elnätsverksamheten. Den långsiktiga trenden är att skulden per invånare stiger. Dock har Skövde en förhållandevis låg låneskuld i jämförelse med liknade kommuner. Den totala skuldkvoten för koncernen uppgår till 42 629 kronor per invånare, jämfört med 34 789 kronor per invånare för 2014.

Redovisning av finansiell riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risker, både finansiella och operativa sådana. Skövde kommun använder olika instrument för att reducera riskerna till en önskad nivå. Tillåtna instrument samt önskad riskexponeringsnivå fastställs i kommunens finanspolicy. I kommunens finanshandbok beskrivs operativa rutiner för hantering av instrumenten, samt hur operativa risker minimeras genom god intern kontroll.

Grundprincipen för användning av finansiella instrument är att de inte ska användas i spekulativt syfte utan endast i de fall där det finns en underliggande riskexponering.

Kommunala bolag har egna finanspolicy, som kan skilja sig från kommunens.

Här följer en genomgång av de olika riskerna, policy för hanteringen av dem samt en redovisning av årets riskhantering.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att räntenivåerna ändrar sig och därmed ger högre räntekostnader för kommunens skuldportfölj. Genom att binda räntan minimeras ränterisken. Detta ger en stabilare och förutsägbar räntekostnad. Beroende på utvecklingen på finansmarknaden kan fast ränta medföra högre eller lägre kostnader jämfört med rörlig ränta.

Fast ränta kan uppnås genom att enkelt avsluta lån med fast ränta. Ett annat alternativ är att säkra lån med rörlig ränta med hjälp av räntederivat, där kommunen byter rörlig ränta mot fast i en ränteswap. Av kommunens låneskuld på 800 miljoner kronor har 200 miljoner kronor fast ränta. Av de 600 miljonerna med rörlig ränta är 300 miljoner säkrade genom ränteswappar. Per den 31 december 2015 finns det fem säkringsrelationer av denna typ, så kallade kassaflödessäkringar.

I kommunens finanspolicy anges att målsättningen för skuldportföljens genomsnittliga räntebindning är 2 till 4 år. Vid årets slut var räntebindningen 2,83 år. Utan räntesäkringar skulle den ha varit 0,78 år.

Räntesäkringarna avslutades i en period med högre marknadsräntor. Det har under 2015 haft negativ påverkan på skuldportföljens räntekostnad. Snittet för räntekostnader var under 2015 2,18 procent. Utan räntesäkringar skulle det ha varit 0,75 procent. Räntesäkringarna har höjt kommunens räntekostnader med 9,1 miljoner kronor.

Marknadsvärdet av befintliga räntesäkringar är -36,1 miljoner kronor. Marknadsvärdet är en ögonblicksbild av den kostnad eller intäkt som skulle uppstå vid en stängning av de utestående derivatkontrakten. Marknadsvärdet är just nu negativt på grund av att den fasta räntan är högre än befintlig marknadsränta. Kostnaden är jämförbar med den ränteskillnadsersättning som måste betalas till banken då ett bundet lån löses in i förtid.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till, medel för betalningar. I samband med finansieringsrisken finns även en marginalrisk. Räntemarginalen är det påslag som banken hanterar utöver den officiella rörliga räntebasen, vanligtvis Stibor 90 dagar. Risken innebär att kreditmarginalerna kan vara högre i samband med refinansiering eller nyupplåning.

För att begränsa finansieringsrisken anges i finanspolicyen att högst 50 procent av lånevolymen får förfalla under kommande 12-månadersperiod.

Per den 31 december 2015 uppgick andelen låneförfall inom ett år till 25 procent. Kapitalförfallet har en jämn spridning, med 200 miljoner kronor per år under de kommande fyra åren. Efter fyra år är hela portföljen omfinansierad eller amorterad.

Marginalrisken är svår att bedöma, eftersom det inte kan förutsägas vilken räntemarginal kommunen kommer att få vid framtida omförhandlingar av lån. Under 2015 har räntemarginalen utvecklats positivt; den minskade från 0,62 procent till 0,48 procent. Räntemarginalen på de lån som ska omförhandlas under 2016 är för tillfället högre än den räntemarginal som offererades vid sista omförhandlingstillfället i december 2015. Därför är bedömningen att en negativ marginalrisk inte är så stor.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten inte kan

fullfölja de förpliktelser som avtalet innebär. Motpartsrisiker ska i möjligaste mån reduceras genom att riskerna sprids på flera motparter. En motpart får enligt finanspolicyen stå för högst 60 procent av låne- eller räntederivatportföljen. Undantag görs om motparten är svenska staten eller Kommuninvest.

Motpartsfordelningen av låneportföljen var per den 31 december 2015: 87,5 procent Kommuninvest och 12,5 procent SEB. Motpartsfordelningen av räntederivatportföljen var per samma datum: 50 procent SEB, 33 procent Nordea och 17 procent Swedbank.

Valutarisk

Med valutarisk avses risken för ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Valutarisker kan säkras bort med valutaterminer. En valutatermin är ett kontrakt med en motpart att köpa en viss mängd utlandsvaluta på ett bestämt datum mot en förbestämd valutakurs. Hos kommunen uppkommer valutarisker främst i elhandelsverksamheten. Valutarisker inom andra verksamheter är inte av väsentliga belopp.

Enligt finanspolicyen ska 50 procent av det kommande årets uppskattade elhandelskostnader valutasäkras. Av de uppskattade kostnaderna för året därpå ska 25 procent valutasäkras. Valutasäkringar har under 2015 genomförts enligt finanspolicyen.

Valutaterminer som kommunen har tecknat har ett marknadsvärde. Marknadsvärdet avspeglar det belopp som kommunen erhåller om valutaterminerna säljs före förfallodagen. Om valutaterminen gör att man på förfallodagen måste köpa utlandsvaluta till en lägre kurs än den aktuella valutakursen är marknadsvärdet positivt – om man måste köpa till en högre kurs är marknadsvärdet negativt. De 30 valutaterminer som kommunen äger hade per den 31 december 2015 ett negativt marknadsvärde på 167,4 tusen kronor.

Elprisrisk

Kommunens elförbrukning står för en väsentlig kostnad. Kommunen köper fysisk el på Nordpools spot market för att täcka bolagens och verksamheternas elförbrukning. Förändringar i elpriset utgör en elprisrisk. För att minska elprisvariationerna under året och skapa stabilare elkostnader köps elprissäkringar på Nasdaq OMX. Telge Kraft är rådgivare vid fysiska köp av el och elprissäkringar. Hur stor andel av den förväntade elförbrukningen som måste prissäkras regleras i elhandelspolicyen.

Inköpta elprissäkringar har ett marknadsvärde. Per den 31 december 2015 uppgick marknadsvärdet för utestående finansiella elprissäkringar till -1,5 miljoner kronor.

De fysiska inköpen av elkraft har uppgått till 8,2 miljoner kronor, vilket motsvarar 24,59 öre per kilowattimme (kWh). Kostnaden inklusive prissäkringar uppgick under 2015 till 13,5 miljoner kronor, eller 40,56 öre/kWh. Elprissäkringar har inburit en högre elkostnad på 5,3 miljoner kronor eller 15,97 öre/kWh. (Nätkostnader, skatt, moms, elcertifikat och arvoden är ej inkluderade.)

Pensionsåtaganden

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Avsättning till pensioner (inkl. löneskatt)	104,6	115,4	135,3	145,3	156,1
Pensionsförpliktelser äldre än 1998 (inkl. löneskatt)	1 101	1 098	1 170	1 131	1 081,5
Total pensionsförpliktelse	1 206	1 214	1 306	1 277	1 237,6
Finansiella förpliktelser	0	0	0	0	0
Återlånade medel	1 206	1 214	1 306	1 277	1 237,6

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär i praktiken att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför resultat- och skuldredovisning. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt, då den kommer att generera framtida utbetalningar. Skövde kommun kommer att kunna täcka dessa utbetalningar med eget kapital. Total pensionsskuld uppgår till 1 238 miljoner kronor och totalt eget kapital uppgår till 2 850,8 miljoner kronor, enligt balansräkningen. Det totala pensionsåtagandet har minskat mot föregående år, vilket främst beror på en partiell inlösen av pensionsförpliktelser äldre än 1998. För att minska de framtida pensionskostnaderna har en förtida inlösen gjorts med 20 miljoner kronor under 2015 exklusive löneskatt. Mellan 2006 och 2010 gjordes dessutom en inlösen på totalt 111 miljoner kronor. Dessa två minskade sammantaget ansvarsförbindelsen.

Eftersom utbetalningarna sker långt fram i tiden ska skulden nuvärdesberäknas. En nuvärdesberäknad skuld blir högre ju lägre räntan är och vice versa. Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar för pensionsåtagandet, utan hela förpliktelsen har återlånats i verksamheten. På så vis begränsas kommunens låneskuld.

Borgensåtaganden

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
SkövdeNät AB	0	0	0	210,0	210,0
AB Skövde bostäder	0	0	0	0	0
Skövde värmeverk AB	350,9	335,7	320,0	308,6	292,2
Kreativa Hus AB	11	11	72,9	0	0
Egna hem 40%	1	0,9	0,7	0,6	0,2
Stiftelsen Skaraborgs Läns sjukhem	8	7,4	6,8	6,2	5,6
Borgen för föreningar och stiftelser	44,7	34,4	34,1	33,7	41,3
Totalt	415,6	389,4	434,5	559,1	549,3

Ett borgensåtagande innebär en risk för att borgensmannen måste infria sitt åtagande. Riskens omfattning beror bland annat på typ av borgen och för vem borgen har tecknats. Av Skövde kommuns borgensåtaganden avser 91,4 procent borgen till bolag inom koncernen. Borgen för stiftelsen Skaraborgs läns sjukhem uppgår till 5,6 miljoner kronor. Eftersom kommunen belägger alla tillgängliga platser är bedömningen att det inte finns någon risk att åtagandet behöver infrias. Borgen för föreningar och stiftelser uppgår till 46,7 miljoner kronor. Det är en ökning jämfört med förra året, vilket beror på tre nya borgensförbindelser till två fiberföreningar och en idrottsförening. 30 miljoner kronor av borgensförbindelserna till stiftelser och föreningar gäller stiftelserna S:ta Elins gård, Egnell och von Haugwitz Cedermarkska. Samtliga tre stiftelser har positivt eget kapital och därmed kan skulderna finansieras med befintliga tillgångar. Risken för att borgensåtagandena behöver infrias bedöms per den 31 december 2015 vara liten.

Skövde kommun ingick i oktober 2012 (KS 12/10 0169-5) en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. De 280 kommuner som per den 31 december 2015 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått motsvarande borgensförbindelser. Ett regressavtal har också ingåtts mellan samtliga kommuner. Avtalet reglerar ansvarsfördelningen mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av borgensförbindelsen. Enligt regressavtalet fördelas ansvaret dels av hur mycket pengar respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels av medlemskommunernas storlek respektive deras insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Per den 31 december 2015 var Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser 324 620,6 miljoner kronor, och dess totala tillgångar 319 573,7 miljoner kronor. Skövde kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 061,0 miljoner kronor, och andelen av de totala tillgångarna till 1 042,7 miljoner kronor.

Kontroll

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Budgetavvikelse årets resultat	37,6	38,6	105,9	84,5	52,8
Varav:					
verksamhetens netto	33,8	28,5	113,0	91,3	38,2
pensioner	-21,2	-14,4	-15,4	-3,7	-34,0*
skatteintäkter och statsbidrag	42,8	9,2	1,5	3,6	-6,5
finansnetto	-11,3	-2,6	7,0	3,7	16,6

*Inkluderar en pensionslösen om 25 miljoner kronor.

Budgetavvikelse

God budgetföljsamhet ger en bra förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning. I budgetavvikelsen avseende årets resultat ingår bland annat avsättning till pensioner och nedskrivning av kommunens aktieinnehav i Skövde Biogas AB med närmare 65 miljoner kronor. Inklusivt den taxefinansierade verksamheten bidrar nämnderna med närmare 74 miljoner var av 52 miljoner kronor härrör från övergången till komponentredovisning. De största avvikelserna till följd av övergången till komponentredovisning återfinns hos kommunstyrelsen och servicenämnden. Under pågående budgetår har det gjorts en revidering av budgeten. I den revideringen gjordes justeringar av bland annat den senaste skatt- och bidragsberäkningen dock ej för komponentredovisningen. Detta resulterar i en god följsamhet gentemot budget.

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser som på kort sikt kan vara svåra att styra över. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys, för att visa hur olika faktorer påverkar kommunens ekonomi. För att möta sådana händelser är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap, både på kort och lång sikt. Kommunens personalkostnader uppgår till drygt 2 miljarder kronor – därför har utfallet av lönerörelsen stor betydelse. Av tabellen framgår att en löneökning med 1 procent motsvarar cirka 20 miljoner kronor. Förändringar i skatteunderlagets utveckling och av statsbidragen är också av stor betydelse.

- 1 procent sänkt eller bättre skatteunderlagsutveckling i riket ger Skövde kommun 25 miljoner kronor lägre eller högre skatteintäkter.
- 1 procent löneökning innebär cirka 20 miljoner kronor i ökade personalkostnader.
- 100 invånare påverkar skatteintäkterna med i snitt 4,5 miljoner kronor.
- 10 öre i utdebitering ger cirka 9 miljoner kronor i ökade skatteintäkter.
- En investering på 100 miljoner kronor medför årliga kostnader med i snitt 10 miljoner kronor.
- En höjning av den rörliga låneräntan med 1 procent ökar låneportföljens kostnader med 2 miljoner kronor.
- Av en generell statlig satsning på primärkommunerna får Skövde cirka 0,5 procent.

Utveckling inom personalområdet

Personalstruktur

Skövde växer – det påverkar personalstrukturen inom kommunen. När invånarna blir fler utökas också kommunens uppdrag, främst inom skola och utbildning, vilket i sin tur kräver fler årsarbetare. En del av bemanningsökningen hänger ihop med ett större behov inom integrationsområdet, men beror också på ökad sjukfrånvaro. Timvikarier används främst vid semestrar, sjukdom och vid högre arbetsbelastning.

Antalet anställda i arbetsmarknadspolitiska insatser har minskat, vilket bland annat beror på att ett antal har gått vidare till fasta tjänster eller utbildning. Ett nytt arbetssätt för breddad kompetensförsörjning har påbörjats under året, vilket gör att dessa anställningar väntas bli fler.

Kommunen arbetar för att anställa fler medarbetare av annat etniskt ursprung. Inom skolan har riktade rekryteringsaktiviteter till nyanlända genomförts för att attrahera och rekrytera medarbetare till verksamheten. Chefer har utbildas i rekrytering, där mångfald är en viktig fråga. En chefsdag med tema integration och mångfald genomfördes under hösten.

Jämnare könsfördelning på kommunala befattningar är ett viktigt men svårt mål att nå, inte bara i Skövde kommun utan i hela landet. Identifiering med mans- respektive kvinnokultur spelar stor roll, liksom arbetsvillkor. Kommunen arbetar med utbildning, lämplighetsbedömningar, arbetskultur och ledarskap kopplat till detta område, och dessutom med att utveckla kravspecifikationer vid rekrytering och förändra stereotypa synsätt. Sektor vård och omsorg, exempelvis, arbetar aktivt med ambassadörskap och lyfter där fram det underrepresenterade könet.

Att ha fler kvinnor på ledande poster är en målsättning. I nuläget är 40 procent av de högre cheferna kvinnor. På de högsta chefsposterna är 20 procent kvinnor. Flest kvinnor på höga chefsnivåer återfinns inom sektor samhällsbyggnad och socialtjänst. På enhetschefs nivå är drygt 70 procent av cheferna kvinnor, och några sektorer arbetar för att rekrytera fler manliga chefer. Inriktningen är att chefsstrukturen bör spegla könsfördelningen inom arbetsplatsen.

Personalstruktur	2015	2014	2013	2012
Antal årsarbeten (volymmått)	4 193	4 037	4 017	4 018
Antal tillsvidareanställda	4 113	3 936	4 000	3 934
– Kvinnor	3 225	3 128	3 187	3 137
– Män	888	808	813	806
Antal visstidsanställda	509	482	482	412
– Kvinnor	351	347	274	308
– Män	158	135	208	104
Totalt antal månadsavlönade	4 662	4 418	4 482	4 346
– Andel tillsvidareanställda	88,2%	89,1%	89,7%	90 %
Antal anställda i arbetsmarknadspolitiska insatser (AB- och BEA-anställda)	134	146	150	145
– Kvinnor	64	59	68	68
– Män	70	87	82	78
Antal årsarbeten utförda av timvikarier	325	299	280	287
– Kvinnor	235	224	215	224
– Män	90	75	65	63
Andel medarbetare av annat etniskt ursprung	8,7%	8,0%	7,8%	6,6%

Kompetensförsörjning

En analys har gjorts för att identifiera kommande kompetensförsörjningsbehov. Analysen visar att kommunen, med hänsyn tagen till pensionsavgångar och historisk personalomsättning, behöver rekrytera nästan 300 medarbetare per år mellan 2016 och 2020. Eftersom Skövde kommun växer och mer kommunal service därmed krävs väntas behovet öka ytterligare.

Skövde kommun arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare, med medarbetare som är delaktiga i verksamhetens utveckling och har möjlighet att påverka. Inom kompetensförsörjningsområdet tar man nu fram planer med marknadsföringsaktiviteter och målgruppsanpassade former för rekrytering. Arbetet med att stärka arbetsgivarvarumärket (employer branding) har startat.

Arbetsmiljö

En kommungemensam policy kring arbetsmiljö har tagits fram, liksom gemensamma riktlinjer kring det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Ett projekt har startats för att ytterligare stödja chefer och skyddskommittéer i arbetssätt och uppföljning.

Utbildningar i arbetsmiljö har genomförts och ytterligare insatser planeras under nästkommande år.

För att minska sjukfrånvaron arbetar chefer med individuella rehabiliteringsplaner för medarbetare som riskerar långtidssjukskrivning och för dem som redan är långtidssjukskrivna. En del i det förebyggande arbetet är att i ett tidigt skede erbjuda kontakt med terapeut, sjukgymnast, naprapat eller företagssjuksköterska för medarbetare som ligger i riskzonen för sjukskrivning.

Sjukfrånvaron ligger på 6,9 procent, vilket är en ökning med 0,5 procentenheter jämfört med föregående år. Kvinnors sjukfrånvaro är dubbelt så hög som mäns. De högsta

sjuktalet återfinns främst inom de kvinnodominerade sektorerna, exempelvis vård och omsorg.

Sektor vård och omsorg fortsätter med aktiva åtgärder. Målsättningen är att skapa arbetssätt och en organisation som förebygger ohälsa och som bidrar till att främja god hälsa.

Arbetsmiljö	2015	2014	2013	2012
Frisknärvaro (= <5 sjukdagar)	58,3%	60,5%	58,3%	60,7%
– Kvinnor	53,9%	57,0%	54,6%	57,2%
– Män	73,4%	73,4%	72,5%	73,6%
Total sjukfrånvaro	6,9%	6,4 %	6,2%	5,5%
Kvinnor	8,0%	7,3 %	7,0%	6,2%
< 29 år	5,1 %	5 %	5,1%	4,4%
30 - 49 år	8,8%	7,8 %	7,2%	6,2%
> 49 år	8,1%	7,4 %	7,4%	6,8%
Män	3,7%	3,5 %	3,5%	3,1%
< 29 år	3,4%	2,9 %	3,3%	3,1%
30 - 49 år	3,6%	3,5 %	3,5%	3,3%
> 49 år	3,9%	3,8 %	3,7%	3,0%
Varav långtidssjukfrånvaro (> 60 dgr)	3,7%	3,5%	3,2%	2,7%
– Kvinnor	4,5%	4,2%	3,7%	2,8%
– Män	1,5%	1,4%	1,3%	1,1%
Olycksfall och tillbud	947 st	1011 st	873 st	755 st
Total sjuklönekostnad dag 2 - 14	21,8 Mnkr	18,8 Mnkr	18,8 Mnkr	17,3 Mnkr
Total sjuklönekostnad dag 2 - 14 per årsarbetare	5 204 kr	4 656 kr	4 671 kr	4 296 kr

Lön och förmåner

Löneprocessen har utvecklats i jämförelse med tidigare år. Under 2015 har dialogmodellen, där ny lön sätts efter dialog mellan medarbetare och chef, varit dominerande.

Snittutfallet i lönerevisionen 2015 var 2,73 procent (2,72 för män och 2,73 för kvinnor). Kvinnornas medellön 91 procent av männens, vilket kan jämföras med ett nationellt genomsnitt på 90 procent. Med hänsyn tagen till ålder och yrkeskategori uppgår siffran till 99,6 procent (Källa: Sveriges Kommuner och Landsting).

Ett arbete har påbörjats för att utveckla löneprocessen, exempelvis via fördjupad arbetsvärdering och gemensamma strategier för lönebildning. Man ska också se över kommun-gemensamma förmåner och mervärden för anställda.

Arbetstid

Andelen deltidsanställda ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. En utvärdering av årsarbetstidsavtalet, som erbjuder valfri sysselsättningsgrad, har genomförts inom sektor vård och omsorg. Ett övergripande arbete kring arbetstidsfrågan, kopplat till verksamhetens behov och attraktiv arbetsgivare (employer branding), har startat.

Arbetstid	2015	2014	2013	2012
Andel med heltidstjänst	73,5 %	73,4%	71,1%	70,2%
– Kvinnor	68,9%	69,4%	67,9%	66,2%
– Män	86,3%	89,0%	86,3%	85,2%

Definitioner personalmätt

Årsarbete	Antal arbetade timmar under året dividerat med 1700 timmar som är en schablon.
Månadsavlönade	Tillsvidareanställda och visstidsanställda (ex. vikarier och allmän visstidsanställning) med månadslön.
Tillsvidareanställda	Medarbetare med så kallad fast anställning.
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	Avser medarbetare som har någon typ av lönebidrag. Anställning enligt AB eller BEA.
Frisknärvaro	Andel månadsavlönade som under året har fem eller färre sjukskrivningsdagar.
Sjukfrånvaro	Den totala sjukfrånvaron i timmar omräknat till procent. Avser samtliga anställda, dvs såväl månads- som timavlönade.
Långtidssjukfrånvaro	All sjukfrånvaro som är över dag 60 i sjukperioden.
Fyllnads- och övertidstimmar	Timmar som utförs av månadsavlönade utöver ordinarie arbetstid och som ersätts med fyllnads- respektive övertidsersättning.

Läs mer om utvecklingen inom personalområdet i bilaga Personalredovisning.

Viktiga framtidsfrågor

Skövde kommuns ambition är att hela Skövde-regionen ska blomstra – till glädje för alla invånare, besökare och näringsidkare. Vår strävan är att fortsätta utvecklas i takt med tiden och med vårt uppdrag. Vision Skövde 2025 pekar tydligt ut riktningen för hur Skövdes samhälle ska utvecklas, och ställer höga krav på kommunen som organisation.

Skövde är en expansiv kommun, på väg mot 60 000 invånare. Det innebär på sikt ett ökat behov av de välfärdstjänster som kommunen erbjuder. Att aktivt verka för att fler bostäder och fler jobb skapas är viktigt för en ort som växer. Samtidigt ser vi också en stor generationsväxling, då 1940- och 1950-talisterna går i pension och en ny generation vuxna växer fram. En generation som ställer nya krav, både på oss som välfärdsleverantör och på samhället generellt.

En annan utmaning de kommande åren är att tillgodose behovet av kompetens, både i kommunen som organisation och i Skövde samhälle i stort. Även här ser man effekterna av det generationsskifte som pågår, med yngre arbetskraft som har andra förväntningar på sina arbetsgivare. Det är viktigt att vi som organisation fortsätter att stärka vårt varumärke som arbetsgivare. Vi måste också se frågan ur ett större perspektiv och arbeta för att attrahera fler unga att stanna i, eller flytta till, Skövde – allt för att det lokala näringslivet ska fortsätta att utvecklas.

Läget i världen beräknas vara fortsatt instabilt under 2016, vilket betyder att människor kommer att tvingas fly från sina hem. Många väljer att ta sig till länder som Sverige för att söka trygghet för sig och sina familjer. Nya invånare berikar oss och vårt samhälle, och genom snabb integration bidrar de till att fylla vårt behov av kompetens och arbetskraft. Här består vår utmaning i att kunna erbjuda bra bostäder och god kommunal service, exempelvis i förskolor och skolor, till allt fler människor. Många äldre är friska och engagerade i föreningsliv och volontärarbete, eller på annat sätt aktiva i samhället. De är en viktig tillgång som bör tas tillvara i arbetet med att främja integrationen.

Generellt ser vi en ökad polarisering i samhället och ökade klyftor mellan flera samhällsgrupper. Det är viktigt att vi som kommun ständigt arbetar för att motverka detta, oavsett om det handlar om nyanlända, arbetslösa, funktionshindrade, långtidssjukskrivna eller andra grupper som riskerar att hamna i utanförskap. Att integrera dessa grupper i samhället är en stor utmaning – om vi inte lyckas kan det få stora konsekvenser.

Skövde klarar relativt väl av den urbanisering som har pågått under en längre tid. I Sverige sker tillväxt i de tre storstadsregionerna och i de kommuner som har universitet eller högskola. Skövde kommer sannolikt att ha en yrkesverksam befolkningsandel kring 50 procent även i framtiden, och fortsatt ha den mest gynnsamma utvecklingen i Skaraborg. För övriga kommuner i Skaraborg är det av stor betydelse att Skövde befäster sin position som centralort.

3

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort och Vision Skövde 2025

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort:

Kund & Samhälle	43
Kvalitet & effektivitet i våra processer	46
Medarbetare & chefer	46
Ekonomi	47

Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden för Vision Skövde 2025:

Regionen	49
Attraktiva boendemiljöer	50
Kunskapsutveckling och arbete	51
Natur och miljö	53
Tillsammans	54
Vårt varumärke	55

Vision 2025: ”Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra. Vi får livspusslet att gå ihop! Vi lyckas kombinera den stora stadens möjligheter och rika utbud med en naturnära enkelhet, där det finns tid över för det som berikar våra liv. I Skövde regionen trivs vi med livet i alla åldrar och är stolta över vad vi uppnått.”

Så fungerar vårt styrkort

Kommunfullmäktiges mål har strukturerats i form av ett styrkort. Ett styrkort är en matris där sambandet mellan vad en verksamhet vill uppnå, hur målet ska infrias och hur resultatet mäts tydliggörs. Målen i kommunfullmäktiges styrkort är långsiktiga och strategiskt viktiga för Skövdes utveckling, och syftar till att styra mot Vision Skövde 2025.

Styrkortet är indelat i fyra perspektiv. Perspektiven har valts utifrån utvecklingsarbetets syfte. Det första perspektivet är kärnverksamheten i det kommunala åtagandet, de övriga stödjande.

Inom Kund & Samhälle finns fem mål som rör ”dem som vi är till för”: Skövdeborna. Det handlar om att leverera välfärd till våra kunder och att skapa ett hållbart samhälle. Detta är kärnan i vår verksamhet. Målen överensstämmer med de indikatorer som ska mäta om vi når Vision 2025 eller inte. Bedömningen av måluppfyllelsen i denna redovisning görs vid utgången av mandatperioden 2015-2018. Är vi på rätt väg för att nå visionen?

Kvalitet & effektivitet i våra processer handlar om vårt arbete för att kvalitetssäkra och effektivisera våra processer/tjänster, exempelvis vår utveckling av IT-säkerhet, rutiner för dokumentation och samordning av transporter. Dessa förbättringar syns inte alltid för kunden, men de höjer kvaliteten och effektiviteten i det vi levererar.

Medarbetare & chefer berör hur Skövde kommun ska utvecklas som arbetsgivare. Det handlar om hur vår personalresurs ska utvecklas för att vi ska leva upp till de förväntningar som finns på kommunal service och välfärd, och om hur kommunen som arbetsgivare ska utvecklas för att attrahera nödvändig kompetens.

Perspektivet Ekonomi avser hur Skövde kommun ska leva upp till kommunallagens krav på ”god ekonomisk hushållning”. Det innebär att vi ska öka långsiktigheten i den ekonomiska och verksamhetsmässiga planeringen så att finansieringen av välfärden inte skjuts till kommande generationer.

Färgsymboler för både mål och resultatmätningar

Grönt betyder att målet eller målvärdet för resultatmätningen är nått eller troligtvis kommer att nås vid utgången av 2018.

Gult indikerar ett relativt gott resultat – att vi är på väg att nå målet men fortfarande har en bit kvar.

Rött visar att målet inte är uppfyllt eller att resultatmätningen har ett svagt resultat relaterat till den ambitionsnivå som finns.

Uppföljning av kommunfullmäktiges styrkort

Perspektiv 1: Kund & samhälle

Mål 1: "Skövde har invånare som är nöjda med sina liv och den samhällsservice som erbjuds."

Bedömd måloppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

En ny medborgarundersökning gjordes under våren 2015, med positiva resultat. Även det framgångsrika arbetet med ungdomar, folkhälsa och samverkan med den sociala sektorn bidrar till att målet bedöms som uppfyllt.

Redovisning av resultatmätningar

● Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning

Resultatet är oförändrat från förra mättillfället. Punkten "Skövde som plats att bo och leva på" hamnade på 64, vilket är högre än genomsnittskommunen (60) och i nivå med städer större än 50 000 invånare.

Resultatet för kommunens verksamheter blev 60 (snitt för riket 54, större städer 58).

Resultatet för inflytande i kommunen blev 42 (snitt för riket 41, större städer 42).

● Upplevd hälsa

Under 2015 genomfördes flera undersökningar kring hur Skövdeborna uppfattar sin hälsa. En av dem var "Hälsa på lika villkor", en nationell enkätundersökning om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor som besvarades av invånare i åldern 16-84 år. Enligt den uppges 75 procent av Skövdes kommuninvånare att de har god hälsa. Motsvarande resultat för hela Västra Götalands-regionen är 73 procent. 18 procent av Skövdeborna uppges att de har nedsatt psykiskt välbefinnande. Kvinnor upplever i högre utsträckning (22 procent) ett nedsatt psykiskt välbefinnande än männen (15 procent). Stora skillnader finns också mellan män och kvinnor vad gäller otrygghet utomhus. 35 procent av kvinnorna känner sig otrygga mot 6 procent av männen.

● IT-infrastruktur

Det finns flera aktörer som bidrar till en positiv utveckling av bredbandstäckning i Skövde. Inom 5 år kommer sannolikt i princip alla kommuninvånare att kunna nyttja en bredbandshastighet på 100/100 Mbit, vilket är målet. Glädjande är alla de fiberföreningar som jobbar aktivt på landsbygden.

Mål 2: "Skövde använder så gott som uteslutande förnybar energi år 2025."

Bedömd måloppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

För Skövde samhälle är målet svårt att nå och den stora utmaningen är drivmedlen vid transporter. Utvecklingen går åt rätt håll men för långsamt. Inom kommunorganisationen finns det förutsättningar för att nå målet år 2025.

Redovisning av resultatmätningar

■ Andel förnybar energi i Skövde samhälle

2013 var fördelningen 43 procent förnybar och 57 procent icke förnybar energi, industrin ej medräknad. Bränslena domineras av bensin och diesel, som används i transportsektorn.

◆ Andel förnybar energi i Skövde kommun som organisation

Uppföljningarna visar att utvecklingen för att minska växthusgasutsläppen inom kommunorganisationen är positiv. Insatser behöver göras de närmaste åren för att öka användningen av förnybara drivmedel och/eller el. Dessutom måste den inköpta elen till verksamheter, fastigheter och elbilar framöver vara förnybart producerad.

Mål 3: "Andelen Skövdebor med högskoleutbildning har ökat under perioden 2011-2025. Ökningen har varit snabbare än genomsnittet för riket."

Bedömd målluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Ambitionsnivån för Skövdes skolor är att de ska utvecklas mot nationell toppklass. I nuläget har kommunen en bit kvar till det målet. Den 1 januari 2015, som en del i en omfattande omorganisation, sammanfördes frågor som rör barns och ungas utbildning i en gemensam nämnd. Bedömningen är att det skapar bättre förutsättningar för ett helhetsperspektiv kring barns och ungas utbildning och resultat.

Målet bedöms som delvis uppfyllt eftersom det finns positiva indikatorer inom vissa områden. Det tar tid att se resultat eftersom vi jobbar med hela befolkningen från unga åldrar. Skövdes ungdomar har goda förutsättningar att fortsätta sina studier på högre nivå, men då de som flyttar ofta folkbokför sig på studieorten faller de utanför vår statistik. Positivt är att andelen invånare med högskoleutbildning fortsätter att öka mer i Skövde än i riket.

Redovisning av resultatmätningar

● Meritvärden i årskurs 9

Genomsnittligt meritvärde för 2015 var 228, vilket innebär en klar ökning från 2014 då meritvärdet var 209,5. Det genomsnittliga meritvärdet för riket var 225.

◆ Betygspoäng slutbetyg gymnasiet

Elever folkbokförda i Skövde

De elever som slutade gymnasiet våren 2015 hade en genomsnittlig betygspoäng på 14,1, vilket är i linje med värdet för riket som var 13,9.

● Andel elever med fullständiga gymnasiebetyg Elever folkbokförda i Skövde, exklusive IM-elever.

Andelen Skövdeelever som fullföljer sin utbildning inom tre år, exklusive elever vid introduktionsprogrammen (IM), var 76 procent. Motsvarande siffra för riket var 65 procent.

◆ Andel av befolkningen med akademisk examen

I Skövde har 23,9 procent av befolkningen mellan 25 och 64 år en eftergymnasial utbildning som motsvarar minst tre års studier, enligt siffror från Statistiska centralbyrån (2014; siffror för 2015 publiceras senare under 2016). I siffrorna inkluderas även officersutbildning. Motsvarande siffra för riket ligger på 25,8 procent. I Skövde har andelen ökat med 0,6 procentenheter jämfört med föregående år. För riket är ökningen 0,5 procentenheter.

Mål 4: "Skövde har ett varumärke som är välkänt i hela Sverige"

Bedömd målluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Bedömningen är att Skövde inte uppfyller målet fullt ut. Målet i sig är en högt ställd ambition som kräver stora insatser. Under året har viktiga kommunikationsinsatser genomförts, både mot en bred allmänhet och mot riktade målgrupper. Detta har bidragit till att stärka vårt varumärke och öka kännedomen om vår kommun. Slutsatsen blir därmed att vi går i rätt riktning för att nå målet, men att målet ännu inte är uppfyllt.

På det lokala planet har Skövde ett starkt varumärke med en hög andel stolta invånare – på nationell nivå krävs fortfarande ett långsiktigt och kraftfullt arbete för att nå målet.

Organisationen Skövde kommun är en del av Skövdes varumärke och ska alltid ta på sig ledartröjan i det strategiska varumärkesarbetet. Summan av organisationens kontakter och agerande bidrar till att bygga platsen Skövdes varumärke.

Redovisning av resultatmätningar

● Lokal stolthet

Under året 2015 genomförde Skövde kommun ett omfattande arbete med att ta fram en ny grafisk profil. I samband med det arbetet lades stor vikt vid varumärkesundersökningar, i syfte att bygga en tydlig varumärkesstruktur för kommunkoncernen. Dessa undersökningar visar att Skövdeborna har en positiv bild av Skövde kommun. Även SCB:s medborgarundersökning 2015 visar att Skövdeborna är mer nöjda med sin kommun än genomsnittsmedborgaren i Sverige.

■ Nationell kännedom

På nationell nivå har inga nya mätningar genomförts under 2015. En varumärkesmätning kommer dock att genomföras våren 2016. Tidigare mätningar visar på en låg nationell kännedom om Skövde hos den breda allmänheten.

Mål 5: "Skövde har 60 000 invånare år 2025."

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

JA

DELVIS

NEJ

Bedömning

Skövde kommuns senaste prognos spår att antalet invånare år 2025 kommer att vara 60 000. Prognosen bygger på antaganden om framtida bostadsproduktion samt antaganden om hur populationen utvecklas. Fram till år 2025 förväntas en årlig ökning på drygt 1 procent, även om det kommer att variera från år till år. Då befolkningsökningen under 2015 varit kraftigare än prognosen bedöms målet som uppfyllt.

Redovisning av resultatmätningar

● Antal invånare

Under 2015 hade Skövde kommun en befolkningsökning på 421 personer. Ökningen beror till största delen på migration samt ett positivt födelsenetto (antal födda minus antal avlidna). Ökningen var något högre än vad befolkningsprognosen räknade med.

■ Antal producerade bostäder

89 bostäder färdigställdes under året, varav 45 småhus och 44 lägenheter i flerbostadshus. Från och med 2016 beräknas en kraftig ökning av färdigställda bostäder.

◆ Utveckling lokal arbetsmarknadsregion

En lokal arbetsmarknadsregion (LA) definieras genom att bland annat studera in- och utpendlingen mellan kommuner. Utifrån detta bildar Skövde centrum i vår LA, som omfattas av tio kommuner. Pendlingen till Skövde har ökat under 2015 och pendlingsnettot (inpendling minus utpendling) var 6 566 personer.

● Handelsindex

Målet är att ha ett handelsindex runt 130 och trots en liten minskning i resultatet klarar man fortfarande målet. 2014 var handelsindex 132, vilket kan jämföras med 2013 års resultat på 133. Siffror för 2015 redovisas i mitten av 2016.

● Turistomsättning (TEM)

Under 2014 fortsatte turismen att öka i Skövde. Omsättningen var 423 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 2013 års omsättning på 420 miljoner kronor. Omsättningen för 2015 presenteras under våren 2016. Det man vet redan nu är att antalet gästnätter ökat med 11,5 procent under 2015 jämfört med föregående år.

Perspektiv 2: Kvalitet & effektivitet i våra processer

Mål: "Skövde kommun är en flexibel, kundorienterad och effektiv organisation."

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Goda förutsättningar finns att nå målet, men det är för tidigt att göra bedömningen av resultatuppfyllelse.

Tillgängligheten är god och invånarnas möjlighet till delaktighet och information ligger i linje med övriga kommuners resultat. Effektiviteten är hög inom vissa verksamheter och processer, men förbättringspotential finns. För att bibehålla goda resultat och en god utvecklingstakt krävs ökat fokus på systematiskt förbättringsarbete.

Redovisning av resultatmätningar

● Kommunens Kvalitet i Korthet (KKIK)

Skövde och 240 andra kommuner har under 2015 deltagit i Sveriges Kommuner och Landstings undersökning av "Kommunens kvalitet i korthet", KKIK. Undersökningen visar kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner och består av ett 40-tal nyckeltal fördelade på fem områden:

- Tillgänglighet
- Trygghet
- Delaktighet och information
- Effektivitet
- Samhällsutveckling

Resultaten visar att Skövde kommun ligger runt värdet för genomsnittskommunen vad gäller de flesta mätetal. De områden som Skövde kommun placerar sig bäst inom är tillgänglighet och effektivitet. Förbättringspotential finns inom området samhällsutveckling, men även effektiviteten inom vissa verksamheter kan förbättras.

Kontaktcenter (servicenivå)

Ingen resultatmätning för 2015 då kontaktcenter öppnar i februari 2016.

Perspektiv 3: Medarbetare & chefer

Mål: "Skövde kommun är ett starkt arbetsgivarvarumärke (employer branding)."

Bedömd måluppfyllelse vid mandatperiodens slut:

Bedömning

Från första januari 2015 är kommunstyrelsen en anställningsmyndighet, vilket ger förutsättningar för ett samlat och kommungemensamt arbete inom arbetsgivarområdet. Strategisk kompetensförsörjning, arbetsmiljöutveckling, friskvårdssatsningar och uppföljning kring nyckeltal och viktiga händelser inom arbetsgivarområden är några områden där kommunövergripande arbete har påbörjats.

Rekrytering av ansvarig för employer branding inom Skövde kommun har avslutats.

Målet bedöms uppfyllas vid mandatperiodens slut.

Redovisning av resultatmätningar

● Medarbetarenkät

En medarbetarenkät har genomförts under hösten 2015. Resultatet redovisas 2016 och i samband med det sker en resultatmätning.

● Andel anställda med årsarbetstid

Antal anställda med årsarbetstid har ökat med drygt 30 personer jämfört med föregående år. Sedan 2012 har en successiv ökning med 12 procent skett. Grunden för årsarbetstidsavtalet är att möjliggöra valfri sysselsättningsgrad, främst inom Kommunals avtalsområde.

● Andelen anställda som ofrivilligt arbetar deltid

Medarbetarenkäten 2011 visade att 90 procent av medarbetarna var nöjda med sin tjänstgöringsgrad. 7 procent ville arbeta mer och 3 procent ville arbeta mindre. I jämställdhetsplanen ligger ett uppdrag att under 2016 genomföra en motsvarande enkät igen.

Perspektiv 4: Ekonomi

Mål: "Resultatet ska vara två procent av skatter och bidrag i genomsnitt över mandatperioden."

Bedömd målpåfillelse vid mandatperiodens slut:

J A

DELVIS

NEJ

Bedömning

Bedömningen är att målet kommer att uppnås under mandatperioden. Skövde kommun har en god ekonomisk grund att stå på för att möta de utmaningar som finns i framtiden.

Redovisning av resultatmätningar

● Resultat

Kommunen visar ett positivt resultat på 77,9 miljoner kronor för 2015. Resultatet motsvarar 3,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Detta innebär att kommunen uppfyller det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

● Skattesats

Skattesatsen är oförändrad sedan 2014: 20,86 per skattekrona.

● Soliditet

Soliditeten exklusive pensionsskulden uppgår till 58,5 procent för år 2015, vilket är en försämring med 4,3 procentenheter jämfört med föregående år. Soliditeten är dock fortsatt god trots höga investeringsnivåer under flera år, vilket förklaras av goda resultat. Tack vare de goda resultaten har större delen av investeringarna kunnat finansieras utan upplåning. För att få ett mer relevant mått på soliditeten måste hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om detta åtagande, som vid årsskiftet uppgick till 1 082 miljoner kronor, läggs in i balansräkningen har kommunen fortfarande en positiv soliditet.

Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden för Vision Skövde 2025

3.5 Regionen

Målbild: Vi ska förstärka vår roll som attraktiv centralort och agera draglok för hela Skövde-regionen! Vi ska verka för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion. Därför ska infrastrukturen utvecklas så att vi enkelt kan röra oss inom Skövde-regionen och till eller från andra orter eller centra som är viktiga för oss. Vi ska vara en aktiv och tydlig aktör i Västra Götaland.

Fakta och utveckling under året – några exempel

Fortsatt utveckling av infrastrukturen:

- Bussterminalen vid Resecentrum har byggts om.
- Västra stambanegruppen har tagit fram en verksamhetsplan för mandatperioden fram till 2018. Man har även slutfört åtgärdsvalsstudien ”Västra stambanan genom Västra Götaland”. En åtgärdsvalsstudie genomför man i ett tidigt skede för att skapa bättre fungerande transportsystem och innebär bland annat dialog med allmänheten, intresseorganisationer och andra intressenter.
- Trafikverket har startat en åtgärdsvalsstudie för sträckan Halmstad – Kristinehamn på riksväg 26, där Skövde deltar. Vägen har stor betydelse för främst det lokala näringslivets godstransporter, men är också en tungt belastad väg kring högtider. Riksväg 26 beskrivs i dag ofta i media som en av Sveriges farligaste vägar.

Aktiv och tydlig aktör i Skövde-regionen:

- Implementering av Utbildning Skaraborg har satts i gång, där startskottet var en skolledarkonferens i Vara.
- Samarbetet med andra kommuner inom digitaliseringsområdet har fördjupats. Bland annat har en utvecklad e-tjänst för en säker, effektiv och elektronisk lösning för socialjourer i 15 Skaraborgskommuner fått mycket positiv uppmärksamhet. En utredning kring möjligheterna att skapa ett gemensamt IT-verksamhetssystem för biblioteken i Skaraborg har påbörjats.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

- Skövde har stärkt sin position inom arbetsmarknadsregionen. För att ytterligare utveckla Skövde-regionen behöver den målbild som finns i Vision Skövde 2025 brytas ner i en konkret plan, där det framgår vilka frågor som är prioriterade.
- Infrastrukturen till och från Skövde-regionen är av avgörande betydelse för den framtida utvecklingen. Det samarbete som finns med andra kommuner angående E20 och Västra stambanan behöver även i fortsättningen prioriteras och vi måste vara en tydlig aktör även framöver.
- Det nätverksarbete som sker i dag både på lokal och regional nivå skapar förutsättningar för att gemensamt åstadkomma regional utveckling. För att öka resultatet av nätverket krävs tydligare mål för vilka resultat som ska nås.

Befolkningsutveckling	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2000-2009*
Befolkningsstillväxt Skövde kommun, antal	421	275	647	451	359	418	167
Befolkningsstillväxt Skövde kommun, i %	0,79	0,52	1,24	0,9	0,7	0,8	0,34
Befolkningsstillväxt Skaraborg, i %	0,67	0,59	0,62	0,1	0	0	0,07
Befolkningsstillväxt riket, i %	1,06	1,06	0,93	0,8	0,7	0,8	0,52

* i genomsnitt per år.
Källa Statistiska Centralbyrån

Lokal arbetsmarknadsregion	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Inpendling till Skövde	11 766	11 548	10 962	11 029	10 432	9 637	10 619	10 303
Utpendling från Skövde	5 200	5 151	5 161	4 953	4 936	4 739	4 749	4 660
Netto	6 566	6 397	5 801	6 076	5 496	4 898	5 870	5 643
Inpendling till Skaraborg	6 994	6 989	6 783	6 844	6 672	6 053	6 411	6 566
Utpendling från Skaraborg	10 043	9 993	9 694	8 622	9 124	9 383	8 964	9 339
Netto	-3 049	-3 004	-2 911	-1 778	-2 452	-3 330	-2 553	-2 773

Källa Statistiska Centralbyrån

Handelsindex	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Handelsindex, Skövde	132	133	135	134	133	131	123	119

Källa Statistiska centralbyrån

3.6 Attraktiva boendemiljöer

Målbild: Vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov. Förutsättningarna för nybyggnation av bostäder ska utvecklas och vi ska stimulera intressenter att investera i Skövde.

- Smyckningen och färgskalorna i staden har varierat under årets säsonger. Påsk-, höst och vinterpynt kompletterades, utöver sommarurnorna, även med färgglada inslag under Pridefestivalen.
- Kötiden för en hyreslägenhet hos AB Skövdebostäder är mellan fyra och fem år, beroende på lägenhetens storlek och läge. Detta är en fortsatt ökning från tidigare år.

Fakta och utveckling under året – några exempel

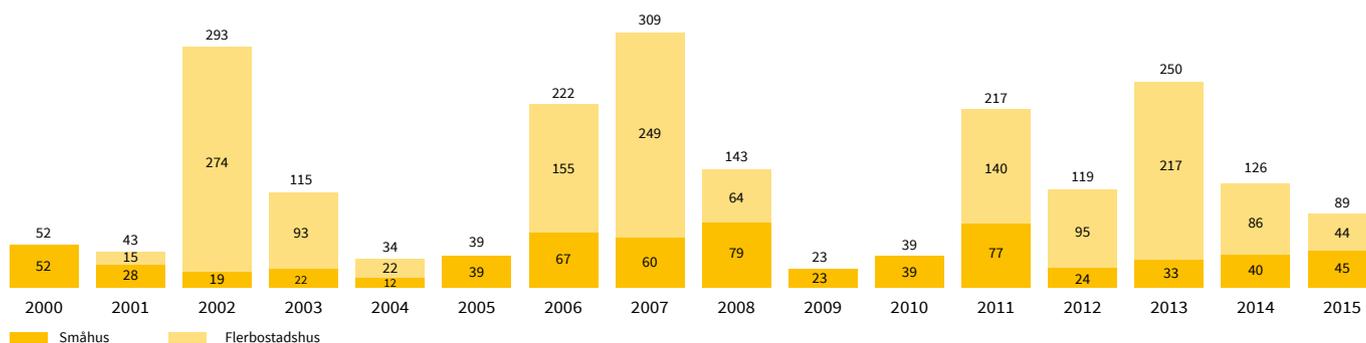
Boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov:

- I januari 2015 öppnades portarna till medborgarservice i stadsdelen Södra Ryd. Att kunna möta invånarna på plats med service av god kvalitet har varit en viktig målsättning. Medborgarservice har haft öppet tre dagar i veckan och har varit en del i arbetet med områdesutveckling.
- I kommunen pågår ett arbete rörande fritidsgårdarna och Nyeport – Ungdomens och möjligheternas hus, där målet är att kvalitetshöja verksamheterna. En kartläggning av fritidsgårdarna och en uppföljning av Nyeports verksamhet genomfördes under året.
- I Boulognerskogen har strandrampen intill badplatsen färdigställt och en stentrappa anlagts i de för årstiden körsbärsblomstrande, trapplika avsätterna. Bron intill fågeldammen har reparerats och getts ett nytt formspråk i linje med hyllan vid Boulognersjön.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

- Efter ett antal år med relativt låg bostadsproduktion räknar man under de kommande åren med en markant ökning av färdigställda bostäder. Flera större, omtalade projekt har påbörjats, såsom Bovieran i Hentorp och Aspö Eko-Logi.
- Skövde har goda förutsättningar för en ökad bostadsproduktion. Efterfrågan från bostadsköpare och hyresgäster är god, och intresset från byggherrar att bygga i Skövde är stort. Så ser det inte ut i alla Sveriges kommuner. Det Skövde behöver göra i större utsträckning än i dag är att arbeta långsiktigt och aktivt med boendefrågan.
- Kommunens allmännyttiga bostadsbolag, AB Skövdebostäder, är ett verktyg och en tillgång i arbetet med att bygga nya bostäder, skapa hållbar utveckling, främja social integration och skapa balans i tillgången till hyresrätter i kommunens olika stadsdelar.

Inflyttningsklara bostäder per år Skövde kommun 2000 - 2015

Prisutveckling på bostäder*	2015	2014	2013	2012	2010	2008	2006
Villor snittpris	2 235 000 kr	1 956 000 kr	1 787 000 kr	1 771 000 kr	1 650 678 kr	1 469 482 kr	1 295 316 kr
Antal försäljningar	256	238	225	181	204	197	206
Bostadsrätter snittpris	960 000	777 000 kr	640 000 kr	557 000 kr	439 796 kr	396 260 kr	317 309 kr
Antal försäljningar	467	375	357	283	319	273	238

*Källa Mäklarstatistik

3.7 Kunskapsutveckling och arbete

Målbild: Vi ska arbeta för att det byggs upp erkända spetskompetenser som lockar ny-etableringar till Skövde-regionen. Våra skolor ska utvecklas mot nationell toppklass! Vi ska arbeta för utbildningsmöjligheter som svarar upp mot kraven från kunskapsintensiva företag och organisationer, för att skapa förutsättningar för ett varierat och blomstrande näringsliv.

Fakta och utveckling under året – några exempel

- Det är viktigt att ge barn och ungdomar förutsättningar att lyckas i skolan, eftersom det finns ett samband mellan skolgång och hälsa längre fram i livet. Det finns också ett samband mellan genomförd skolgång och möjligheter på arbetsmarknaden. Under året har flera processer pågått i kommunen för att underlätta ungdomars väg in i arbetslivet. Det handlar dels om att fullfölja sina studier, dels om hur kommunen kan underlätta vägen in i arbetslivet för ungdomarna.
- Ung Mentor är en verksamhet som utvecklats under året. Verksamheten innebär att man låter unga agera mentorer och visa äldre vad de går för och hur de ser på utvecklingsfrågor av olika slag. Genom Ung Mentor får unga känna att de har erfarenheter som är betydelsefulla för utvecklingen av ett företag eller offentlig verksamhet. De får också insyn i arbetslivet.

- Lärlingsutbildningen för vuxna, de gymnasiala yrkesutbildningarna och yrkeshögskoleutbildningarna är några exempel på viktiga satsningar för att matcha skolan med arbetsmarknadens behov som man sett positiva resultat från under året.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

- Det startas för få nya företag i Skövde och kommunen behöver agera kraftfullare för att stimulera till näringslivstillväxt. Satsningen på Gothia Science Park har en viktig roll när det gäller att stimulera till nya jobb.
- Utrikesfödda, lågutbildade och personer med funktionshinder är fortsatt utsatta grupper med en hög andel arbetslösa. Riktade åtgärder behövs för att undvika utanförskap.
- Måluppfyllelsen i både grundskolan och gymnasieskolan har varit god under året, men behöver förbättras ytterligare för att Skövdes skolor ska utvecklas mot nationell toppklass.

Nyckeltal kunskap och arbete, se sid 52

Nyckeltal Kunskapsutveckling och arbete

	2015	2014	2013	2012	2011
Meritvärden, grundskolan, Skövde <i>Källa: Skolverket</i>	228,1	209,5	207,3	210,1	208,9
Meritvärden, grundskolan, Riket <i>Källa: Skolverket</i>	224,7	214,8	213,1	211,4	210,6
Andel behöriga elever till gymnasieskolan (i procent) Skövde (folkbokförda elever) <i>Källa: Skolverket</i>	89,8	87,9	86,7	88,9	88,3
Andel behöriga elever till gymnasieskolan (i procent), Riket. <i>Källa: Skolverket</i>	85,6	86,9	87,6	87,9	87
Betygspoäng, gymnasieskolan, Skövde (folkbokförda elever). <i>Källa: Kolada</i> <i>* Ej jämförbart före 2014 då gymnasieskolan ändrades.</i>	14,1	14*			
Betygspoäng, gymnasieskolan, Riket (median) <i>Källa: Skolverket</i> <i>* Ej jämförbart före 2014 då gymnasieskolan ändrades.</i>	13,9	13,7*			
Andel gymnasieelever med slutbetyg (inom fyra år i procent), Elever inom Gymnasium Skövde <i>Källa: Skolverket</i> <i>**Nytt mätvärde från och med 2015: Andel gymnasieelever som fullföljt utbildning med examen inom 3 år, folkbokförda</i>	76**	92	92	86	83
Andel gymnasieelever med slutbetyg (inom fyra år i procent), Riket. <i>Källa: Skolverket</i> <i>**Nytt mätvärde från och med 2015: Andel gymnasieelever som fullföljt utbildning med examen inom 3 år, folkbokförda</i>	65**	86	84	77	76
Antal elever inom informationsansvaret i genomsnitt <i>Källa: egen statistik</i>	47	60	72	70	77
Andel elever som inom tre år går vidare till högre studier i procent, Skövde <i>Källa: Skolverket</i>	35	35	35	45	38
Andel elever som inom tre år går vidare till högre studier i procent, Riket <i>Källa: Skolverket</i>	41	36	42	45	44
Antal inskrivna arbetslösa hos arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och arbetssökande i program med aktivitetsstöd) i Skövde i december, åldersgrupp 16-64 år. <i>Källa: Arbetsförmedlingen</i>	1 976	2 167	2 292	2 483	2 238
Antal inskrivna arbetslösa hos arbetsförmedlingen (öppet arbetslösa och arbetssökande i program med aktivitetsstöd) i Skövde i december, åldersgrupp 18-24 år. <i>Källa: Arbetsförmedlingen</i>	452	569	533	747	610
Antal nystartade arbetsställen <i>Källa: Statistiska centralbyrån</i>	402	416	447	398	459
Antal nedlagda arbetsställen <i>Källa: Statistiska centralbyrån</i>	345	348	538	381	384

3.8 Natur och Miljö

Målbild: Vi ska värna den vackra naturen i hela Skövde regionen. Närheten till naturen berikar och ska erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv. Miljömedvetenheten ska öka och vi ska verka för att såväl individer som organisation lever resurssnålt och ansvarsfullt, med kommande generationer i åtanke.

Fakta och utveckling under året – några exempel

- Uppföljningar under året visar att utvecklingen med att minska växthusgasutsläppen i Skövde är positiv utifrån den målbild som finns. Målbilden omfattar energi- och transportsektorn samt den del av industrin som hamnar utanför systemet för handel med utsläppsrätter. Utvecklingen i detalj kan följas på Skaraborgs miljöbarometer; <http://miljoskaraborg.miljobarometern.se/planer/skovdes-energi-och-klimatplan/>. Av 23 valda indikatorer utvecklas 16 positivt och av 41 planerade åtgärder är 20 genomförda.

- Målbilden talar också om naturen som källa till hälsa och rekreation, och om vikten av hållbar utveckling och ökad miljömedvetenhet. Under året har många åtgärder vidtagits för att bibehålla och utveckla kommunens gröna områden inom park-, skogs- och naturvårdsområdet. Webbplatsen "Skaraborgs miljöbarometer" (<http://miljoskaraborg.miljobarometern.se/miljofakta/>) beskriver miljösituationen och utvecklingen utifrån Sveriges nationella miljömål.

Ytterligare beskrivningar av årets utveckling inom miljö, natur- och klimatområdet finns att läsa i Miljöredovisning 2015, som är en bilaga till Skövde kommuns årsredovisning.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

- Ett mer systematiskt miljöarbete krävs i de av kommunens verksamheter som saknar detta. Miljö- och hållbarhetsarbetet behöver formaliseras och drivas mer processinriktat. I dag är det endast servicenämnden som bedriver ett systematiskt miljöarbete med extern revision.
- Kommunen behöver bli skickligare på att kommunicera vad som faktiskt görs inom miljöarbetet.

3.9 Tillsammans

Målbild: Tillsammans är vi starkare! Vi ska utveckla former för att mötas och samverka på alla nivåer så att alla invånare ska kunna känna delaktighet oavsett ålder, kön eller ursprung. Mångfald, tolerans och nyfikenhet ska prägla Skövde regionen. Ett rikt och varierat kulturliv ska bidra till ökad livskvalitet.

Fakta och utveckling under året – några exempel

- Samverkan mellan offentlig sektor, ideella organisationer och kommuninvånare är nödvändigt för att vårt samhälle ska utvecklas. I september genomfördes en första uppföljning av Volontärtorget verksamhet. Resultatet visar på ett gensvar över förväntan, såväl från invånare som från organisationer. En tredjedel av volontärerna är under 30 år, en fjärdedel av dem har inte tidigare utfört några frivilliginsatser och hälften av dem är inte medlemmar i någon förening. Vid årets slut beräknades cirka 150 volontärer ha deltagit i verksamheten.
- Ett förslag till kulturpolitisk plan har tagits fram under 2015. Planen har syftet att visa riktningen för hur Skövde kommun ska arbeta med kultur i Skövde 2016-2019.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

- Det ungdomspolitiska arbetet har varit framgångsrikt och därför utökades det nu till ett barn- och ungdomspolitiskt program för åldrarna 0 – 25 år.
- Vi behöver bli duktigare på att använda medborgardialogen som ett verktyg i våra utvecklingsprocesser. Att utveckla mötesplatser, fysiska och digitala, utifrån ett mångfaldsperspektiv där människor kan utöka sina sociala nätverk och få det stöd som behövs.
- Kultur har ett stort attraktionsvärde och spelar därför en viktig roll inom flera områden i Skövdes utvecklings- och tillväxtarbete. Skövde kommun har i dag ett rikt kulturliv, men vi behöver bli bättre på att visa upp både för Skövdeborna och för vår omvärld vad vi gör.
- Skövde kommun behöver ta ett samlat grepp kring hur integrationen av nyanlända ska ske, för att på bästa sätt ta vara på de olika målgruppernas kompetenser och förutsättningar för att lyckas i det svenska samhället. Mångfald berikar Skövde.

3.10 Vårt varumärke

Målbild: Vi ska göra Skövdes varumärke starkt och tydligt. Marknadsföring och annan kommunikation förstärks och ska utgå från en genomtänkt varumärkesstrategi. Vi är alla stolta ambassadörer för vår stad och för Skövde-regionen.

Fakta och utveckling under året – några exempel

- Under året har en ny grafisk profil arbetats fram. I det arbetet har ingått att bygga en tydlig varumärkesstruktur för kommun-koncernen, i syfte att skapa kraft och tydlighet åt varumärket Skövde. På så sätt säkerställer vi att alla goda initiativ och aktiviteter bidrar till att stärka bilden av Skövde, inte enbart bilden av enskilda sektorer eller kommunala bolag.
- Vårt destinationsbolag Next Skövde har genomfört flera varumärkesbyggande aktiviteter på nationell nivå under 2015, bland annat den stora motortävlingen STCC och en Skövde-kampanj tillsammans med näringslivet.
- Skövde har fortsatt gott om varumärkesstärkande aktiviteter på lokal och regional nivå. Matfestivalen, Idrottsgalan och Näringslivsgalan är några goda exempel. 2015 kompletterades den 15-årsjubilerande Näringslivsgalan med Business Week; en vecka med föreläsningar av internationell klass i en både fysisk och digital miljö.
- På nationell nivå har inga nya mätningar genomförts under 2015. En varumärkesmätning kommer dock att genomföras våren 2016. Tidigare mätningar visar på en låg nationell kännedom om Skövde hos den breda allmänheten.

Slutsatser inför det fortsatta arbetet

- I arbetet med ny grafisk profil samt uppstarten av arbetet med employer branding (arbetsgivarvarumärket) står det klart att Varumärkesplattformen för Skövde behöver kompletteras med kommunens perspektiv och inte enbart innehålla platsens perspektiv. Detta arbete genomförs under 2016 och syftar bland annat till att stärka Skövde kommun som attraktiv arbetsgivare.
- Vi måste värda den stolthet vi har lokalt i Skövde. Frågor som berör Skövdeborna är bland annat bostäder och infrastruktur. Dessa frågor måste hanteras i en kommunikationsstrategi för kommunen. Denna arbetas fram under 2016.
- Next Skövde fortsätter den nationella Skövdekampanjen under 2016. Det är viktigt att hålla i och fortsätta över tid med en sådan kampanj för att den ska få genomslag i informationsbruset och nå ett högt värde på "Return of Investment" (ROI). Näringslivet fortsätter glädjande nog sin medverkan i kampanjen.
- Skövde har ett antal guldkorn av nationell och ibland även internationell karaktär, såsom Billingen Skövde, Arena Skövde och samarbeten som Sweden Game Arena och Försvarskonferensen. Dessa produkter ska vårdas, utvecklas och kommuniceras med både omsorg och kraft.
- Vår utmaning ligger i att tålmodigt fortsätta att utveckla vår kommunikation för att stärka varumärket. Vi behöver långsiktighet och tålmod för att kunna börja se effekterna av investeringar i kommunikations- och marknadsaktiviteter.

4

Kommunala bolag och kommunalförbund

Skövde Stadshus AB	58
AB Skövdebostäder	60
Skövde Värmeverk AB	60
SkövdeNät AB.....	61
Kreativa Hus Skövde AB	62
Next Skövde Destinationsutveckling AB	62
Skövde Flygplats AB	63
Balthazar Science Center AB	64
Skövde Biogas AB	64
Gothia Innovation AB	65
Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)	66
Kommunalförbundet Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS).....	66
Kommunalförbundet Avfallshantering östra Skaraborg (AÖS).....	67
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten.....	67
Skaraborgs Kommunalförbund	68

Next Skövde stod som arrangör då premiären för STCC, Scandinavian Touring Car Championship, kördes på flygfältet i Skövde den 8-9 maj 2015. Skövde kommun sponsrade evenemanget med 1,2 miljoner kronor. Tiotusentals människor besökte motorfesten, som betydde mycket för besöksnäringen; fullbelagda hotell, god tillströmning till restauranger och kaféer samt fler kunder i butiker och gallerior.

Årets verksamhet i kommunala bolag och kommunalförbund

Kommunkoncern – redovisning av kommunala bolag och kommunalförbund

En kommuns redovisning ska även omfatta de verksamheter som bedrivs av övriga juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande. Nedan anges de bolag och kommunalförbund som ingår i den totala kommunkoncernredovisningen, tillsammans med en kort beskrivning av verksamheten, viktiga händelser under året, ägd andel och en snabbfaktaruta där årets resultat finns med. Uppgifterna är i vissa fall preliminära, då de inte fastställts av respektive kommunalförbunds direktions eller respektive bolags bolagsstämma.

Följande bolag ingår i koncernen Skövde stadshus AB och därmed i den totala kommunkoncernredovisningen:

Skövde Stadshus AB

Skövde Stadshus AB ägs till 100 procent av Skövde kommun. Bolaget bildades genom ett kommunfullmäktigebeslut i september 2010. Bolaget är moderbolag i den koncern som bildades efter ett kommunfullmäktigebeslut i december 2010.

Skövde Stadshus AB är ägare till sju bolag: AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Kreativa Hus Skövde AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, Skövde Flygplats AB, SkövdeNät AB samt Eonen Fastigheter AB. Samtliga bolag ägs till 100 procent av kommunen, förutom Skövde Flygplats AB där kommunens ägarandel är 96,02 procent. Eonen Fastigheter AB är ett vilande bolag och bedriver ingen verksamhet. Detta bolag

kommer ej att beröras vidare i förvaltningsberättelsen. Skövde Stadshus AB:s uppdrag som moderbolag är att leda, driva och utveckla verksamheter inom kommunens kompetensområden.

Skövde Stadshus AB ska bland annat:

- utöva styrning, tillsyn samt uppföljning av koncernbolagen.
- tillsammans med koncernbolagen bidra till kommunnyttan inom ramen för Vision 2025.
- tillsammans med koncernbolagen bidra till utvecklingen av kommunens varumärke och dess värden.
- tillsammans med koncernbolagen bidra till hållbar tillväxt i kommunen, god resurshållning och god resultatutveckling.

Skövde Stadshus AB, Moderbolag

(mnkr)	2015	2014	2013
Nettoomsättning	0,2	0,2	0,2
Balansomslutning	1 050,2	1 048,2	887,0
Årets resultat efter finansiella poster	-0,5	-0,1	0,4
Eget kapital	1 042,3	1 042,1	886,9
Summa skulder och avsättningar	7,8	6,1	0,1
Nettoinvesteringar	0,0	161,6	0,2
Soliditet i procent	99,2	98,5	100,0
Antal anställda	0	0	0

Organisation 2015 – Skövde Stadshus AB

STADSHUS

Skövde Stadshus AB, Koncern

(mnkr)	2015	2014	2013
Nettoomsättning	646,6	585,0	526,7
Balansomslutning	3 169,9	2 777,7	2 213,6
Årets resultat efter finansiella poster	133,6	110,2	93,9
Eget kapital	1 395,6	1 291,6	1 052,3
Summa skulder och avsättningar	1 773,9	1 485,7	1 161,0
Nettoinvesteringar	479,6	579,1	234,2
Soliditet i procent	44,0	46,5	47,5
Antal anställda	140	136	118

Årets resultat

Moderbolag

Skövde kommun har under året svarat för en stor del av bolagets kostnader. De kostnader som belastat bolaget är kostnader för ekonomitjänster, revisionsarvoden, utbildning och arvoden till förtroendevalda. Dessa har till viss del balanserats av erhållen aktieutdelning från AB Skövdebostäder.

Koncern

Koncernens resultat före skatt uppgick till 133,6 miljoner kronor. Det är en ökning med 23,4 miljoner kronor jämfört med 2014, då resultatet uppgick till 110,2 miljoner kronor. AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, SkövdeNät AB och Kreativa Hus Skövde AB redovisar alla positiva resultat, vilket stärker bolagskoncernen. AB Skövdebostäder redovisar ett positivt resultat om 103,4 miljoner kronor och Skövde Värmeverk AB ett resultat om 24,9 miljoner kronor före skatt.

Årets skattekostnad uppgick till 20,4 miljoner kronor, och årets resultat efter skatt för koncernen Skövde Stadshus AB till 104 miljoner kronor. 2014 uppgick skattekostnaden till 22,8 miljoner kronor och resultatet efter skatt till 84,7 miljoner kronor.

I samband med bokslutet erhåller moderbolaget koncernbidrag från SkövdeNät AB om 3,6 miljoner kronor, 1,05 miljoner kronor från Kreativa Hus Skövde AB samt 3,5 miljoner kronor från Skövde Värmeverk AB. Moderbolaget lämnar samtidigt koncernbidrag till Skövde Flygplats AB om 7,37 miljoner kronor. Moderbolaget har lämnat koncernbidrag för att återställa bolagens negativa resultat för år 2015.

Viktiga händelser under året – moderbolaget

Moderbolaget har även det här året arbetat aktivt för att förbättra och utveckla relationer, rutiner och en gemensam syn på koncernens arbete. Arbetet har inriktats på att skapa förtroende och goda relationer.

Värt att nämna i detta sammanhang är beslutet om att samtliga bolag ska lämna en likriktad redovisning av bolagets styrning som komplement till årsredovisningen.

I början av juni genomfördes den årliga visionsdagen, där även bolagen var representerade. I slutet av augusti stod Kreativa Hus Skövde AB tillsammans med Gothia Innovation AB som värdar för en utvecklingsdag för styrelser och ledningar på Gothia Science Park, vilket var uppskattat. Moderbolaget har haft sju styrelsemöten under 2015. Styrelsemötena präglas av vilja och ambition att bidra till att förverkliga Vision Skövde 2025.

Moderbolaget har genomfört dialogmöten med dotterbolagens vd:ar och styrelser. Vid dessa möten har ägarens vilja att utveckla kommunnyttan fått vägas mot ambitionen att utveckla det enskilda bolaget maximalt.

Den gemensamma bolagsdagen med stämmor 2014 genomfördes samordnat i Stadshuset den 5 maj för samtliga koncernbolag. Utöver de formella stämmorna fick samtliga bolag också presentera sin verksamhet och sina framtidsfrågor. Den gemensamma bolagsdagen uppfattas som positiv av många och formen för den ska fortsatt utvecklas.

Vid styrelsemötet i augusti utsåg styrelsen Karl Alexanderson till vd och Monica Schelander till vice vd för Skövde Stadshus AB.

Framtiden

Moderbolaget kommer under 2016 att fortsätta utveckla styrning och uppföljning av antagna styrdokument. Man ska också fortsatt arbeta för att få samtliga anställda i koncernen att anamma koncerntanken och bidra till fortsatt positiv utveckling av Skövde. Moderbolaget kommer också att följa upp dotterbolagens ägardirektiv, samt värdera behov av förändringar. En bolagsförmiddag för att stärka koncernsamarbetet är planerad under februari månad. Moderbolaget har också i uppdrag att ta fram och besluta om en grafisk manual, utifrån kommunfullmäktiges beslut om ny grafisk profil. Kommunkoncernens framtida ekonomiska förutsättningar kommer att ställa större krav på delaktighet även från bolagskoncernen.

Viktiga händelser under 2015 – dotterbolagen

Nedan följer en kort sammanfattning av viktiga händelser i dotterbolagens verksamheter under 2015. Mer utförlig information finns under respektive dotterbolag i detta avsnitt, men framför allt i bolagens respektive årsredovisningar.

- AB Skövdebostäders påbörjade byggnation av 242 lägenheter på Aspö Eko-logi.
- AB Skövdebostäders certifieringar FEBY12, Svanen och Miljöbyggnad Guld.
- Skövde Värmeverk AB:s byggnation av ett nytt kraftvärmeverk, Block 4.
- Skövde Värmeverk AB:s vindkraftverk i Horshaga, Skara, med den hittills högsta elproduktionen.
- SkövdeNät AB:s positiva resultatutveckling, trots fortsatt relativt låga taxenivåer.
- Kreativa Hus Skövde AB:s utveckling av den fysiska miljön inom Gothia Science Park.
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s säsongspremiär av STCC på Skövde flygplats, i samarbete med Volvobolagen, inför 11 000 besökare.
- Next Skövde Destinationsutveckling AB:s idrifttagande av fem nya digitala infartstavlör.
- Skövde Flygplats AB:s anställning av en ny VD, tillika verksamhetsansvarig.

AB Skövdebostäder

Verksamhet och resultat

AB Skövdebostäder förvaltar 4 734 bostäder, varav 876 är studentbostäder. 2015 lanserades den mest offensiva affärsplanen någonsin. Bolaget vill och kan investera 6 miljarder kronor och bygga 3 000 nya bostäder fram till 2030.

2015 påbörjades också byggnationen och uthyrningen av 242 lägenheter på Aspö Eko-logi. Aspö certifieras med FEBY12, Svanen och Miljöbyggnad Guld – tre certifieringar för samma projekt är unikt. Under året färdigställdes dessutom 17 lägenheter på Tyr 3.

Skövdebostäder avslutade under 2015 stamreoveringsprocessen för samtliga fastigheter från 1950-, 1960- och 1970-talen. Totalt har därmed 2 200 lägenheter renoverats. Stamreoveringsprojektet är ett exempel på hur bolaget arbetar med boendeinflytande och social hållbarhet, vilket under 2016 och framåt kommer att bli allt viktigare.

Skövdebostäder har också satsat vidare på energi- och vattenbesparande åtgärder, samt på arbeten för att hindra radon.

Skövdebostäder gör för tredje året i rad sitt bästa resultat någonsin. Bolaget redovisar efter bokslutsdispositioner och skatt en vinst på 71 miljoner kronor 2015, jämfört med 67 miljoner 2014.

Under året har 211 miljoner kronor investerats i fastigheter, inklusive pågående arbeten. Skövdebostäder har stark ekonomi och levererar samtidigt hög kvalitet till sina hyresgäster. Bolaget vann tre Kundkristaller i branschens största jämförelse av kundnöjdhet. Kategorierna var Bäst service, Bäst produkt och Bäst varumärke.

Investering och framtid

Skövdebostäder ska under de kommande åren bygga såväl små och prisvärda lägenheter med inriktning mot ungdomar vid Ekedal södra, som lite mer exklusiva lägenheter i Folkets park. Cirka 100 nya studentlägenheter planeras nära högskolan. Bolaget planerar dessutom för projekt i Trädgårdsstaden, ett nytt hus i Havstena och lägenheter för alla på Frostaliden. Parallellt med detta planeras för projekt med färdigställande efter 2020, för att Skövde ska kunna växa långsiktigt.

Investeringsvolymen under 2016 beräknas till cirka 300 miljoner kronor.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	318,6	308,4	290,7
Balansomslutning	1 901,2	1 768,5	1 626,6
Årets resultat efter finansiella poster	103,4	105,0	83,1
Eget kapital	922,3	851,4	777,9
Summa skulder och avsättningar	935,7	886,1	826,7
Bruttoinvesteringar i fastigheter	210,9	146,5	176,2
Soliditet	50,3	49,5	48,9
Antal anställda	83,0	79,0	74,0

Skövde Värmeverk AB

Verksamhet och resultat

Skövde Värmeverk producerar fjärrvärme och el samt levererar och säljer fjärrvärme till cirka 1 600 abonnenter i Skövde kommun. Skövde Värmeverk producerar även ånga och i samarbete med Västfastigheter förses Skaraborgs sjukhus med kyla.

Fjärrvärmenät finns i Skövde tätort, Skultorp, Stöpen, Timmersdala och Tidan. Bolagets mål är att i Skövde skapa ett system för energiproduktion baserad på återvunnen energi, biobränslen och vind.

Skövde Värmeverk AB är kommunens redskap för att långsiktigt främja god och miljöriktig energiförsörjning. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara en attraktiv ort att leva och etablera sig i. Skövde Värmeverk ska tillgodose kundernas behov av konkurrenskraftiga och miljövänliga energilösningar, samt verka för en omställning till miljövänligare och resursnållare energisystem.

Skövde Värmeverks fjärrvärmesaxa är bland de lägsta i Sverige. I den så kallade Nils Holgersson-jämförelsen (som jämför kostnader för sophämtning, vatten och avlopp, el och uppvärmning i Sveriges kommuner) framgår att Skövde Värmeverk AB har det sjunde lägsta fjärrvärmepriset i Sverige. 2015 var det 9,5 procent varmare än normalåret, vilket påverkade omsättningen som blev 230,0 miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster uppgick till 25,0 miljoner kronor. Värdeöverföring till moderbolaget uppgår till 3,5 miljoner kronor.

Viktiga händelser 2015

Byggnationen av Block 4, ett bioeldat kraftvärmeverk, har pågått under hela året. Block 4 kommer att ha en effekt på 40 MW, varav 10 MW grön el. Kraftvärmeverket ska tas i drift under hösten 2016.

Det relativt blåsiga året 2015 gav den hittills högsta elproduktionen på bolagets vindkraftverk i vindkraftparken Horshaga, Skara kommun.

Elprisets och elcertifikatens låga nivå gör att det i dagsläget inte finns någon motivation till ytterligare investeringar i vindkraft. Investeringar i utökad produktionskapacitet med bioolja har genomförts under året. Endast 1,0 procent fossilolja har använts i bränslemixen.

Ett av miljömålen är att ansluta fler fastigheter till fjärrvärmenätet. Under året har 34 fastigheter anslutits till fjärrvärmenätet.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	230,0	208,2	233
Balansomslutning	700,0	452,9	430,6
Årets resultat efter finansiella poster	25,0	13,0	15,4
Eget kapital	61,6	61,3	53,5
Summa skulder och avsättningar	453,7	227,9	215,5
Nettoinvesteringar	247,9	72,0	6,4
Soliditet i procent	29,4	41,7	41,7
Antal anställda	27,0	27,0	27,0

SkövdeNät AB

Verksamhet och resultat

Verksamheten består av nätdistribution, exempelvis transport av elenergi, mätning, rapportering av leverantörsbyten, debitering, avräkning av tim- och schablonmätta kunder samt framtagning av andelstal enligt ellagen. Bolaget ansvarar för projektering, dokumentation, drift, underhåll och nyanläggning av eldistributionsanläggningar.

SkövdeNät AB har även en kundservice med ansvar för abonnemangs- och fakturafrågor samt debitering av avgifter för externa samarbetspartners.

En taxehöjning gjordes den 1 januari 2015. Trots höjningen är SkövdeNät AB bland de billigaste nätbolagen i Sverige.

Under året har 69 nya anläggningar anslutits, kunderna har ökat med 116. Vid årsskiftet fanns det 19 620 kunder inom bolagets koncessionsområde.

2015 uppgick omsättningen till 83,8 miljoner kronor. Resultatet efter finansiella poster visar på ett positivt resultat på 11,7 miljoner kronor, vilket är 9,2 miljoner kronor bättre än budget. De större posterna som bidrar till resultatet är ökade intäkter från abonnemang, kravhantering, anslutningsavgifter samt försäljning av tjänster och övriga sidointäkter.

Minskade kostnader för överföringsinköpet från Vattenfall, förlustenergi och legoarbeten har också bidragit. Lägre räntekostnader samt ej utnyttjad kredit har sänkt de finansiella kostnaderna.

Viktiga händelser under 2015

Lånen hos Nordea, totalt 210 miljoner kronor, har från den 1 april 2015 upphandlats med Kommuninvest.

Vid det konstituerande styrelsemötet i maj valdes en ny styrelse, som består av fyra politiker och en extern ledamot. Bolagets ansökan om en intäktsram på 350 miljoner kronor sänktes i beslutet från Energimarknadsinspektionen till 324 miljoner kronor. Styrelsen har gett vd i uppdrag att utreda frågan om att starta elhandelsbolag, säga upp kundtjänst och anvisningsavtalen för omförhandling med Billinge Energi.

Investering och framtid

Någon ny taxehöjning kommer inte att göras under 2016. Energimarknadsinspektionen ska göra en avstämning av intäktsramen för 2012-2015. Under 2016 ska ett arbete med internkontroll påbörjas, bland annat genom att ta fram flera policy, kvalitets- och miljöledningssystem samt risk-, sårbarhets- och krishanteringsplaner. Investeringarna har under redovisningsperioden uppgått till 10,2 miljoner kronor.

Snabbfakta mnkr	2015	2014*
Nettoomsättning	83,9	53,8
Balansomslutning	435,5	422,3
Årets resultat efter finansiella poster	11,7	0,2
Eget kapital	150,1	150,1
Summa skulder och avsättningar	276,1	271,0
Nettoinvesteringar	10,2	359,0
Soliditet	34,5	35,5
Antal anställda	17,0	17

*Registrerades 21/1 2014

Kreativa Hus Skövde AB

Verksamhet och resultat

Kreativa Hus Skövde AB:s uppdrag är att främja nyföretagande och tillväxt i Skövde kommun och regionen. Det görs genom att bygga bra och attraktiva företagslokaler. Idag har bolaget cirka 10 500 kvadratmeter kontorslokaler i fastigheterna i teknikparken Gothia Science Park.

Under 2015 har bolaget utökat kontorsytorna genom att bygga om en tidigare outnyttjad yta till kontor. Rabatterna utanför Växthuset har fyllts av både lökar och perenner för att skapa en välkomnande miljö som rimmar med namnen på husen (Växthuset, Drivbänken med flera).

I samband med stämman i maj fick styrelsen nya ledamöter på alla poster utom en. Tid har lagts ned på att sätta in styrelsen i verksamheten på ett bra sätt. Bolagets resultat är bättre än budget, +0,5 miljoner kronor, vilket beror på ökade hyresintäkter, lägre räntor och värmekostnader.

Framtid

Arbetet med bolagets framtida utveckling har fortsatt genom att se över möjligheterna för en nybyggnation. Parken växer och det finns idag få ytor att hyra. Det är viktigt att utvecklingen inte stagnerar och att företag kan växa i den miljö som Gothia Science Park erbjuder.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	11,7	11,2	5,2
Balansomslutning	145,7	145,7	148,1
Årets resultat efter finansiella poster	1,3	-0,8	-0,3
Eget kapital	66,6	66,6	66,5
Summa skulder och avsättningar	77,9	78,2	80,8
Nettoinvesteringar	1,1	2,1	87,7
Soliditet i procent	46,2	46,1	45,3
Antal anställda	0	0	0

Next Skövde Destinationsutveckling AB

Verksamhet och resultat

2015 har varit ett högintensivt år, både när det gäller stora marknadsföringsinsatser och genomförande av evenemang. I april lanserades den nya Skövdefilmen, en inspirationsfilm som visats 20 000 gånger på Youtube. I maj genomfördes säsongspremiären av STCC på Skövde flygplats, i samarbete med Volvobolagen, inför 11 000 besökare och lagom till sommaren värvades evenemanget Diggiloo. Över 7 000 personer besökte konserten. Matfestivalen genomfördes traditionsenligt under sista helgen i augusti – totalt serverades drygt 67 000 portioner mat under evenemanget.

I samverkanskampanjen ”Din framtid finns i Skövde” har kommunen gått samman med sju större privata företag, Högskolan, Försvarmakten och Skaraborgs sjukhus för att stärka varumärket Skövde nationellt. För andra året koordinerade Next Skövde en kampanj där Arena Skövde marknadsfördes tillsammans med andra starka besöksdragare i Skaraborg, exempelvis Skara Sommarland, Läckö Slott och Karlsborgs fästning.

Genom investeringen i fem nya digitala infartstavlur har Skövde nu skaffat sig ett kraftfullt redskap för att marknadsföra aktuella evenemang och visa en positiv bild av platsen. Next Skövde har under året producerat flera nypublicationer, bland annat ett sommarmagasin samt ett vintermagasin som funnits tillgängliga för våra besökare på kaféer, restauranger och hotell.

Next Skövde gör ett positivt resultat för 2015 på drygt 0,2 miljoner kronor efter finansiella poster. Omsättningen för bolaget fortsätter att växa, från förra årets 18,8 miljoner kronor till 21,7 miljoner kronor. Därutöver så förmedlar bolaget biljetter på turistbyrå till ett värde av cirka 10,3 miljoner kronor.

Investering och framtid

STCC, Diggiloo och Matfestivalen är tre spetsevenemang som

kommer att återkomma under året. Därutöver har Next Skövde lyckats värva tv-programmet Idol till Skövde. De två marknads-kampanjerna "Din framtid finns i Skövde" och "Sommaräventyr" fortsätter även under 2016. I den treåriga affärsplan som beslutats av styrelsen framgår att man vill utveckla och genomföra tre återkommande spetsevenemang inom områdena mat, motor och musik. Under 2015 genomfördes investeringar i fem digitala infartstavor, till en total kostnad av 3,2 miljoner kronor.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	9,0	6,7	2,4
Balansomslutning	9,3	10,5	10
Årets resultat efter finansiella poster	0,2	-0,7	-1,1
Eget kapital	3,5	3,5	3,5
Summa skulder och avsättningar	5,2	6,7	6,2
Nettoinvesteringar	3,2	0,1	0,1
Soliditet	42,0	35,0	37,3
Antal anställda	10	9	9

Skövde Flygplats AB

Verksamhet och resultat

Skövde Flygplats AB är dotterbolag till Skövde Stadshus AB med en ägarandel på 96,02 procent. Bolagets uppgift är att skapa goda förutsättningar för flygkommunikation som en viktig del av infrastrukturen för befintliga verksamheter, allmän samhällsservice och nyetablering av företag i regionen. Samverkan sker med kommuner, Västra Götalandsregionen, Försvarsmakten, offentliga myndigheter och näringslivet, vilket ska bidra till att Skövde stärker sin roll som centralort i Skaraborg.

Under året har totalt 167 flygrörelser ägt rum, oräknat helikopter och sportflyg. Antalet trafikrörelser har minskat med 16,5 procent. Trafiken har till största delen varit affärsflyg, men taxi-, frakt- och ambulansflyg har också bedrivits i icke obetydlig omfattning. Militärflyg har förekommit sporadiskt.

Ny vd tillika verksamhetsansvarig har anställts under året. Årets resultat blev -7,4 miljoner kronor, i jämförelse med -6,2 miljoner kronor föregående år. Den ökade kostnaden beror främst på konsultkostnader för att komma till rätta med anmärkningar efter genomförd verksamhetskontroll. Under året erhöles ett koncernbidrag om 6,4 miljoner kronor.

Framtid

Arbete med att ta fram ett nytt lufrum, införande av APV-procedurer och uppgradering till bankod 3 C har påbörjats och kommer att slutföras under 2016.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	2,1	2,9	2,6
Balansomslutning	16,7	20,6	9,4
Årets resultat efter finansiella poster	-7,4	-6,2	3,2
Eget kapital	10,8	10,8	5,8
Summa skulder och avsättningar	5,8	9,8	3,7
Nettoinvesteringar	0	0	0
Soliditet	64,9	52,5	61,3
Antal anställda	1	1	1

Övriga hel- och delägda aktiebolag

Utöver de bolag som ingår i koncernen Skövde Stadshus AB äger kommunen också Balthazar Science Center AB till 100 procent samt har andelar i Skövde Biogas AB och Gothia Innovation AB. Skövde Biogas AB och Gothia Innovation AB redovisas i kommunens redovisning som intressebolag, eftersom kommunens ägarandel understiger 50 procent.

Balthazar Science Center AB

Verksamhet och resultat

2015 var Balthazar Science Centers första hela verksamhetsår som aktiebolag. Under året har 36 695 besökare upptäckt och utmanats av de kunskapsupplevelser som erbjuds, vilket kryddas av ett besöksrekord på hela 6 564 besökare under sommarlovet. Den positiva trenden för skolprogrammen har fortsatt; drygt 12 000 elever har deltagit i någon av skolprogrammets aktiviteter. Att boka vetenskapskalas är fortsatt populärt och totalt har kalasen besökts av 1 942 barn. Utbudet av fritidskurser i teknik- och entreprenörsskolan KomTek har under året varit uppskattade aktiviteter och resulterat i meningsfull fritid för deltagarna. Omställningen från att tidigare ha varit en del av skolförvaltningen i Skövde kommun till att bli aktiebolag fortsätter, och processerna under året har präglats av omställningen. Under året har ett flertal personalförändringar förekommit, vilket påverkat såväl den dagliga driften som utvecklingstakten.

2015 är ett positivt år sett ur ekonomisk synvinkel. Ett rörelseresultat på 0,3 miljoner kronor genererar en vinst på 0,1 miljoner kronor efter bokslutsdispositioner och skatt. Utfallet på intäktsidan är något högre än budgeterat – denna ökning härleds till allmänhetens besökare, entréavgifter och övrig försäljning. Ökade kostnader i samband med avslutade anställningar och nyrekryteringar har verksamheten balanserat genom kostnadsbesparingar och återhållsamhet vid utvecklings- och underhållsarbete.

Investering och framtid

Det arbete med systematiska styrmodeller och organisatoriska verktyg som påbörjats under 2015 kommer att fortsätta. Dock kommer blicken att vara än mer i höjd med framtiden och nya affärsmål. Företaget kommer att arbeta mot två övergripande mål i tillväxtfasen: ökad affärsvolym och kvalitet. Strategier och aktiviteter ska kopplas till de övergripande målen i en ny

affärsplan som antas av styrelsen våren 2016. För att möta fler besökare ska fokus ligga på tillgänglighet, profilering och excel-lens. En investeringsplan och förnyelseprocess skall sjasättas under 2016-2017, där såväl fysiska utställningar som mjuka intryck ska rymmas. Förhoppningsvis blir det en injektion för såväl företagets positionering som för varje besökare.

Snabbfakta mnkr	2015	2014*
Nettoomsättning	6,2	2,3
Balansomslutning	3,1	2,2
Årets resultat efter finansiella poster	0,3	0,1
Eget kapital	1,4	1,3
Summa skulder och avsättningar	1,5	0,9
Nettoinvesteringar	0,0	0,2
Soliditet	49,5	58,9
Antal anställda	10	12

*Registrerades 6/3 2014

Skövde Biogas AB

Verksamhet och resultat

Under 2015 har Skövde Biogas ökat produktionen av biogas från anläggningen. Substratsammansättningen har förändrats där vasslen, som stod för en stor andel av substratvolymen, har ersatts av slurry från utsorterat hushållsavfall. Förändringen har varit positiv för biogasproduktionen, men har påverkat bolagets kostnader för substrat negativt.

Ett arbete med att förbättra biogödselaffären har påbörjats och avtal har omförhandlats. För att möta efterfrågan på bra gödselmedel för ekologisk odling så har bolaget inlett en process om KRAV-certifiering av en del av biogödseln.

Bolaget har under året haft problem med driften av anläggningen. Skador på en av bufferttankarna samt problem med igensättningar i pumpledningen för slaktavfall har krävt både resurser och orsakat höga kostnader. Andelen facklad rågas på grund av driftsproblem har varit hög, vilket påverkat leveransen till kund. En allvarlig produktionsstörning i slutet av året hade dessutom stor inverkan på årsvolymen av producerad biogas och på bolagets resultat. Bolagets styrelse beslutade i oktober att starta arbetet med ett antal identifierade fokusområden, i syfte att minska kostnaderna och öka intäkterna.

Under hösten och vintern 2015/2016 har bolaget återigen fått problem med lukt från anläggningen. Åtgärder har vidtagits och fler skall vidtas för att åtgärda detta.

Bolaget har under 2015 erhållit aktieägartillskott om 71 miljoner kronor.

Trenden med sjunkande priser på biogas har varit ihållande och i augusti skrevs anläggningens värde ned med ytterligare 66 miljoner kronor. Detta är huvudanledningen till bolagets negativa resultat om -74,1 miljoner kronor efter finansiella poster för 2015. Vidare har bolaget bland annat haft lägre produktionsvolym, lägre försäljningsvolym samt försäljning till lägre priser än budgeterat. Bolaget har under året minskat sina kostnader och den sista prognosen, upprättad under oktober, visade på ett resultat (rensat från nedskrivningar) i nivå med budget. På grund av den stora produktionsstörning som inträffade under november till december blev resultatet -0,7 miljoner kronor sämre i förhållande till budget, rensat från nedskrivningen.

Investering och framtid

Under året inledde bolagets ägare en dialog kring bolagets framtid och beslutade då inleda en process för att avyttra bolaget under 2016. Kommunfullmäktige i Skövde beslutade den 26 oktober 2015 att avyttra kommunens ägarandel i Skövde Biogas AB. Den 28 januari 2016 biföll kommunfullmäktige i Göteborg hemställan från Göteborg Energi AB:s styrelse om beslut att avyttra bolaget. Bolaget har inte investerat under 2015.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	16,9	17,7	11,3
Balansomslutning	12,6	86,1	114,1
Årets resultat efter finansiella poster	-74,1	-44,3	-17
Eget kapital	8,6	11,4	40,6
Summa skulder och avsättningar	0,0	74,8	73,4
Nettoinvesteringar	0,0	0,0	10,6
Soliditet i procent	67,8	13,2	35,6
Antal anställda	0	0	0

Gothia Innovation AB

Verksamhet och resultat

Bolagets verksamhet har utvecklats i enlighet med affärsplanen och Gothia Science Park har cirka 70 medlemsföretag med totalt över 800 medarbetare.

Bolaget blev utvalt att delta i Vinnovas excellensprogram för inkubatorer (en inkubator har som syfte att främja och underlätta nystartade företags väg mot tillväxt och lönsamhet).

Gothia Innovation etablerade en filial till sin spelinkubator The Game Incubator på Lindholmen Science Park i Göteborg. Bolaget har under verksamhetsåret deltagit i både internationella och nationella utvecklingsprojekt.

Sweden Game Arena, som är en samverkan mellan Gothia Innovation, Högskolan i Skövde, Skövde kommun och Data-spelsföretagen i regionen, har under året rönt nationella och internationella framgångar.

Tillsammans med Högskolan i Skövde, Industrial Development Center West Sweden och regionens industri- och teknikföretag gör bolaget en satsning på framtidens kunskapsdrivna industri.

Gothia Innovation har i nära samarbete med Kreativa Hus Skövde AB arbetat med företagsetableringar till Gothia Science Park. Bolagets resultat ligger i linje med det budgeterade: Årets resultat är 0,4 miljoner kronor – budgeterat resultat 0,6 miljoner kronor.

Investering och framtid

Bolaget ser möjligheter till fortsatt expansion av Gothia Science Park. Bolagets inkubator kommer fortsatt att vara en av de ledande inkubatorerna i världen avseende dataspelsbolag. Satsningar tillsammans med Högskolan i Skövde, IDC West Sweden och regionens ledande industriföretag kommer att leda till utveckling av nya innovationer och företag. Här spelar både Gothia Science Park Open Arena och Gothia Inkubator centrala roller. Bolaget planerar inte för några egna större investeringar.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	36,0	33,4	27,3
Balansomslutning	11,3	10,1	10,1
Årets resultat efter finansiella poster	0,4	0,2	0,2
Eget kapital	3,0	2,6	2,3
Summa skulder och avsättningar	7,0	6,0	6,2
Nettoinvesteringar	0,0	0,1	0,2
Soliditet i procent	35,5	37,9	36,1
Antal anställda	23	19	21

Följande kommunalförbund ingår i den totala kommunkoncernredovisningen

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS)

Verksamhet och resultat

Kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS) ska bidra till hållbar utveckling och ge dagens och morgondagens invånare förutsättningar för en hälsosam och god miljö.

Kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro är medlemmar i kommunalförbundet. Förbundet styrs av en direktion som består av kommunstyrelsernas ordförande och vice ordförande i medlemskommunerna. Medlemmarnas andelar i förbundet för 2015 beräknas utifrån befolkningens mängd per den 31 december 2013. Miljönämnden ansvarar för kommunernas tillsyn enligt miljöbalken samt för livsmedelskontroll.

Under 2015 genomförde MÖS 2 967 tillsyns- och kontrollinsatser. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv effektivt och ändamålsenligt genomförd inom alla områden.

Sedan i somras publicerar MÖS resultat av livsmedelskontroller på en webbaserad karta, vilket ökar servicen till invånare, besökare och livsmedelsföretagare.

Barns miljö har varit ett prioriterat område under 2015, bland annat genom tillsyn av radonvärden i skolor samt informationsinsatser om giftfria miljöer och solskyddade utemiljöer.

MÖS har på miljöskyddsområdet bedrivit tillsyn i projektförform, bland annat av täkter, avloppsreningsverk, avfallsanläggningar, oljeavskiljare vid fordonstvättar och drivmedelsstationer.

VA-rådgivningen är en lyckad satsning för att få fler fastighetsägare att gå samman och skapa gemensamma avloppsanläggningar, vilket i sin tur skapar stora miljövinster. MÖS visar ett resultatöverskott på 0,8 miljoner kronor för 2015. Överskottet förklaras främst av lägre personalkostnader än budgeterat. Kommunalförbundet hade per den 31 december 2015 ett eget kapital på 4,8 miljoner kronor. Förbundet har fattat beslut om att det egna kapitalet inte får överstiga 4,0 miljoner kronor, och därför ska 0,8 miljoner kronor återbetalas till medlemskommunerna under 2016.

Framtid

Klimatförändringar, migration, giftfria miljöer och livsmedelsfusk är exempel på prioriterade frågor under 2016. Viktigt är att underlätta för människor att göra rätt. Nationella e-tjänster för köldmedierapportering och registrering av livsmedelsverksamheter är exempel på förenklingar som skapar mervärden både för kund och tillsynsmyndighet.

I framtiden strävar MÖS efter att tillämpa sin erfarenhetsmodul i ökad omfattning. Det är ett ekonomiskt styrmedel som skapar incitament för verksamhetsutövarna.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	26,6	26,7	26,9
Balansomslutning	9,0	8,4	10,8
Årets resultat efter finansiella poster	0,8	0,8	2,5
Eget kapital	4,8	4,7	6,4
Summa skulder och avsättningar	4,1	3,7	4,4
Nettoinvesteringar	0,0	0,0	0,1
Soliditet i procent	53,8	56,1	59,0
Antal anställda	40	42	41

Kommunalförbundet Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS)

Verksamhet och resultat

Räddningstjänsten östra Skaraborg (RÖS) är ett kommunalförbund med sju medlemskommuner: Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg samt Gullspång. Inom RÖS geografiska område ska förbundet svara för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt för tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Uppdraget som ska lösas över tid är att förhindra och begränsa olyckor, förbereda och genomföra räddningsinsatser, vidta åtgärder efter olyckor och medverka i samhällets krishantering. RÖS ska i samverkan med andra öka förståelsen för hur viktigt det är med förebyggande åtgärder för att förebygga och identifiera möjliga risker samt olyckor.

2015 har genomförts i enlighet med fastställt handlingsprogram. Under året har RÖS fortsatt sitt utvecklingsarbete med organisationen, personal, materiel och metoder.

Myndighetsutövningen har varit på en normal nivå jämfört med plan både för detta och för föregående år. Antalet insatser har under året ökat, från tidigare cirka 1 400 larm till 1 600 larm. En analys visar att trafikolyckorna står för den i särklass största ökningen. Brand i byggnad har ökat i antal och brutit tidigare trend.

Inom ramen för extern samverkan fortgår arbetet med kris-hanteringsrådet Skaraborg samt samverkan med övriga räddningstjänster inom Skaraborg.

Vid årets räddningschefskonferens skrevs en avsiktsförklaring för fortsatt fördjupat samarbete mellan räddnings-tjänsterna i Västra Götaland.

RÖS redovisar ett resultat för året på 0,8 miljoner kronor, varav återbetalning från Fora utgör 0,7 miljoner kronor, och har därmed en budget i balans.

Framtid

I ett kortare perspektiv kommer stor kraft att läggas på att skapa möjligheter till fortsatt nyttjande av övningsfältet vid Hasslum. I det längre perspektivet ska ledningen fortsätta att, tillsammans med respektive medlemskommun, analysera och skapa förutsättningar för en långsiktig utveckling av räddningstjänsten. Detta görs mot bakgrund av den samhällsförändring som sker och hur vi som räddningstjänst bör utvecklas för att möta morgondagens krav. Pensionsavgångar och investeringar kommer att medföra begränsningar av verksamheten vid oförändrade ekonomiska ramar.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	91,6	88,2	85,3
Balansomslutning	97,5	100,8	90,5
Årets resultat efter finansiella poster	0,8	2,2	-0,7
Eget kapital	26,3	25,4	23,2
Summa skulder och avsättningar	71,2	75,4	67,0
Nettoinvesteringar	6,0	10,2	5,2
Soliditet i procent	27,0	25,0	26,0
Antal anställda	346	362	350

Kommunalförbundet Avfallshantering östra Skaraborg (AÖS)

Verksamhet och resultat

Avfallshantering östra Skaraborg (AÖS) är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala renhållningsskyldigheten i medlemskommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda.

AÖS följer det nationella målet för år 2018 för insamling av matavfall. Enligt målet ska minst 50 procent av allt matavfall som uppstår samlas in och behandlas biologiskt. Vid 2015 års slut uppgår andelen insamlat matavfall i AÖS medlemskommuner till 3 122 ton, vilket motsvarar 27,5 procent. Det innebär att vi kommit drygt halvvägs till målet. Under året har bland annat villahushåll på landsbygden i Skövde kommun fått erbjudande om matavfallsinsamling. Så här långt är nu 31 flerbostadsfastigheter anslutna till matavfallsinsamling i Skövde. Erfarenheten visar att det krävs systematiska kontroller av matavfallens kvalitet och ett gediget informationsarbete från fastighetsägare till hyresgäster. Resultatet för 2015 är negativt med -3,9 miljoner

kronor. Resultatet är dock bättre än det budgeterade resultatet för året på -8,4 miljoner kronor. Soliditeten uppgår till 74,5 procent, vilket innebär att det finansiella målet om minst 35 procents soliditet är uppfyllt.

Investering och framtid

Mariestads och Gullspångs kommuner blir medlemmar i förbundet den 1 januari 2016. Det innebär att förbundet växer från sju till nio kommuner. Verksamhet tillkommer och cirka 20 nya medarbetare blir aktuella för personalövertag. Utbyggnad av systemet för matavfallsinsamling fortsätter med fler villahushåll, flerbostadshus och kommunala storkök i flera av medlemskommunerna. Till insamlingsverksamheten i Skövde har en ny sopbil köpts in för 2,2 miljoner kronor. På Risängens återvinningscentral har en lastbil för 0,5 miljoner kronor köpts in, samt ytterligare C3C block till lastfickor för 0,1 miljoner kronor.

Snabbfakta mnkr	2015	2014	2013
Nettoomsättning	83,4	80,2	70,1
Balansomslutning	68,5	73,1	66
Årets resultat efter finansiella poster	-3,9	-5,9	-0,7
Eget kapital	51,0	54,9	52,7
Summa skulder och avsättningar	17,5	18,2	13,3
Nettoinvesteringar	2,9	2,6	4,5
Soliditet i procent	74,5	75,1	79,8
Antal anställda	31	30	28

Kommunalförbundet Skaraborgsvatten

Verksamhet och resultat

Skaraborgsvatten bildades 1955 av Skövde, Skara och Falköpings kommuner med uppgift att lösa medlemskommunernas vattenförsörjning. Sedan förbundets anläggningar togs i drift 1959 har förbundet till och med den 31 december 2015 levererat 435 miljoner kubikmeter dricksvatten av hög kvalitet och med mycket hög tillgänglighet.

Ågarandelen baseras på kommunernas procentuella förbrukning sedan start. Av det producerade dricksvattnet svarar Skövde för ungefär hälften och Skara och Falköping för vardera en fjärdedel.

Råvattnet tas från Vättern och pumpas cirka tre mil till Borgunda vattenverk. Där sker all behandling av vattnet innan det pumpas vidare till respektive kommun. Den totala produktionen 2015 var cirka 8,4 miljoner kubikmeter, vilket är en minskning mot föregående år med cirka 0,4 miljoner kubikmeter. Det ger en medelproduktion per dygn på 23 014 kubikmeter. För desinfektion, alkalinitetshöjning och pH-justering används natriumhypoklorit, ammoniak, koldioxid och kalk. Vi har även UV-ljus installerat sedan några år tillbaka för att ytter-

ligare höja säkerheten på vattnet. 131 vattenanalyser har utförts enligt fastställt kontrollprogram samt extraprover; samtliga av dessa var med marginal godkända. Årets resultat på 11,7 miljoner kronor var något högre än budgeterat, framför allt på grund av lägre energikostnader. Det positiva resultatet stärker kassan inför kommande investeringar.

Investering och framtid

Skaraborgsvatten är medlem i Vätternvårdsförbundet, vars syfte är att bevara sjöns unika egenart och samordna åtgärder, övervakningsprogram och forskning i och omkring Vättern.

Eftersom anläggningen har varit i drift sedan 1959 är underhållsbehovet stort och förbundet följer framtagna planer för investeringar i framför allt ledningsnätet. Av de cirka 110 kilometer överföringsledningar som förbundet förvaltar utgör nu ungefär 24 kilometer dubblade ledningar. Investeringarna har under året varit cirka 9,9 miljoner kronor, till största delen i ledningsnätet samt i ett nytt förråd. Investeringarna har självfinansierats med hjälp av höjda vattenpriser. Det pris som medlemskommunerna betalar för dricksvattnet är fortfarande lågt; 3,6 kronor per kubikmeter fritt levererat till respektive kommuns reservoar. Priset är jämförbart med andra dricksvattenproducenter i landet som har liknande organisationsform.

Snabbfakta (mnkr)	2015	2014	2013
Nettoomsättning	30,2	30,6	27,7
Balansomslutning	105,0	93,7	79,4
Årets resultat efter finansiella poster	11,7	13,4	9,5
Eget kapital	77,3	65,6	52,2
Summa skulder och avsättningar	27,7	28,1	27,2
Nettoinvesteringar	9,9	11,4	4,2
Soliditet i procent	74,0	70,0	66,0
Antal anställda	6	7	7

Skaraborgs Kommunalförbund

Verksamhet och resultat

Arbetet har under året anpassats till den reviderade verksamhetsplanen för mandatperioden 2015-2018, samt till de målsättningar som fastställts i Skaraborgs genomförandeplan av tillväxt- och utvecklingsstrategin "Västra Götaland 2020".

Kommunernas näringslivschefer och kommunalförbundet har arbetat i samverkan med ett antal olika aktörer som stödjer nyföretagande, affärsutveckling och utveckling av entreprenörskap och intraprenörskap.

I arbetet med att sprida kunskap om målen i regionens planer Kulturplan och Genomförandeplanen för Skaraborg, och få fler involverade i att nå dessa mål, har flera nätverk och organisationer informerats och på så sätt också kopplats närmare kulturchefsgruppen. Bland annat har museipedagoger, kultur- och musikskolechefer samt Bildningsförbundet informerats.

Kompetensförsörjning är numera ett av de områden som kommunalförbundet strategiskt samordnar. Uppdraget fokuserar på frågorna ur ett efterfrågestyrt perspektiv och kopplas tydligare till arbetsmarknadens behov.

Den 1 januari 2015 började Måldokument Utbildning Skaraborg att gälla. Dokumentet, som är antaget av samtliga kommuner i Skaraborg, har tre övergripande mål. Målen beskriver en gemensam riktning för hela utbildningsområdet, stärkt tillväxt och kompetensförsörjning, höjd utbildningsnivå och ökad kvalitet. Det gemensamma utvecklingsarbetet regleras av samverkansavtal för Skaraborgs grundskolor, förskoleklasser, pedagogiska omsorg och fritidshem, gymnasieutbildningar, vuxenutbildningar och för samhällsorientering.

Inom välfärdsområdet har samverkansarbetet inom Vårdsamverkan Skaraborg fortsatt att utvecklas. Fokus ligger på utvecklingsområdena äldre, barn och unga samt på missbrukspsykiatri och funktionsnedsättning. Ambitionen är också att forskningen tydligare ska knyta an till det pågående utvecklingsarbetet. En utmaning har varit stöd och införande av "mobil närvård" som ett mycket spännande utvecklingsområde. Inom arbetet med e-hälsa har inriktningen varit ökad mobilitet, säkerhet och trygghet.

Med anledning av den reviderade verksamhetsplanen och den följande organisatoriska anpassningen kopplas nu de angränsade frågorna avseende infrastruktur, kollektivtrafik och överkommunal samhällsplanering närmare varandra. Det ekonomiska resultatet av årets verksamhet uppgår till ett överskott om 0,4 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet var 0,1 miljoner kronor. Det förbättrade resultatet kan huvudsakligen förklaras av minskat utvecklingsstöd inom välfärdsutveckling, periodvisa personalvakanser samt god ekonomisk medvetenhet.

Framtid

I den verksamhetsplan som fullmäktige antagit för mandatperioden 2015-2018 beskrivs de mest betydelsefulla utmaningarna som Skaraborgs kommuner har att hantera, det vill säga befolkningstillväxt, utbildningsnivå, arbetstillfällen och infrastruktur.

Inom den närmaste framtiden kommer fokus att ligga på fortsatt utvecklingsarbete för tillväxt och utveckling i Skaraborg, i nära samverkan med kommunerna och utifrån de utmaningar vi har att hantera.

Snabbfakta (mnkr)	2015	2014	2013
Nettoomsättning	28,4	29,6	23,3
Årets resultat efter finansiella poster	0,4	-0,3	-2,7
Eget kapital	4,8	4,3	4,7
Nettoinvesteringar	0,0	0,0	0,4
Soliditet i procent	13,0	11,0	12,0
Antal anställda	14,8	14,5	18

5

Räkenskaper

Resultaträkning	72
Balansräkning	73
Kassaflödesanalys.....	74
Noter.....	75
Särredovisning VA	87
Redovisningsprinciper	92
Revisionsberättelse	99
Fem år i sammandrag.....	101

Arena Skövde utsågs 2015 till "Bästa Äventyrsbad" för fjärde året i rad. Det är gästerna själva som röstar och sätter betyg via webben barnsemester.se.

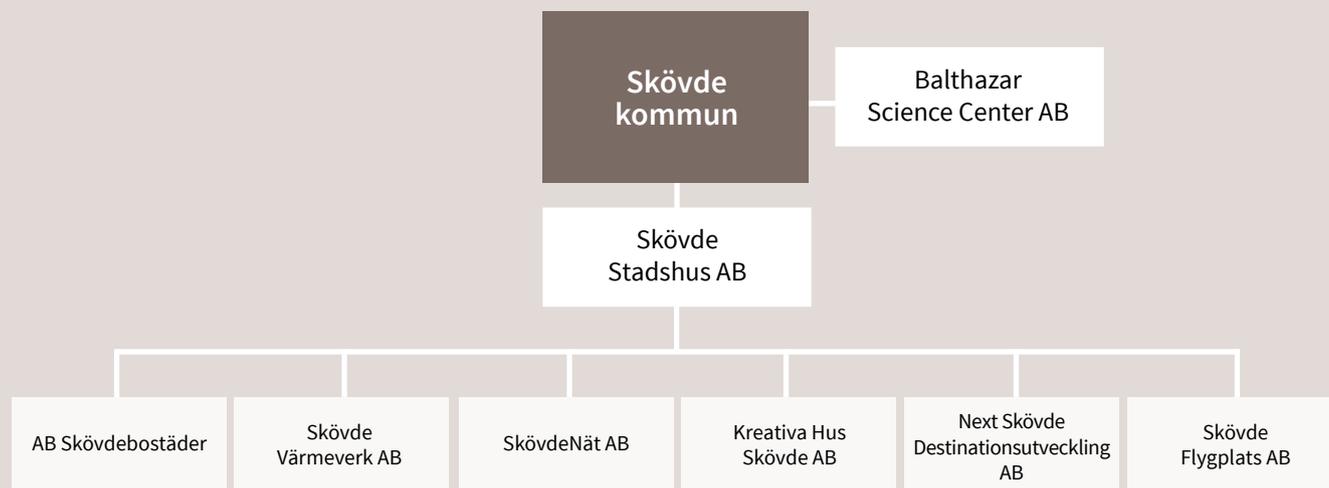
En ganska kylig sommar bidrog till att äventyrsbadet slog publikrekord igen: 276 036 personer besökte badet, vilket var cirka 17 000 fler än 2014.

Resultaträkning

Miljoner kronor (mnkr)	Not	Kommunen			Kommunkoncernen		
		Utfall 2015	Utfall 2014	Budget 2015	Budget 2014	2015	2014
Verksamhetens intäkter	1	824,3	772,6			1 514,1	1410,1
Jämförelsestörande poster	2	-43,8	26,3			-43,8	61,3
Verksamhetens kostnader	3	-3 058,3	-2936,2	-2 316,2	-2 228,6	-3 461,3	-3 329,8
Avskrivningar	4	-148,5	-161,8	-162,0	-154,9	-301,1	-279,3
Verksamhetens nettokostnader		-2 426,3	-2299,1	-2478,2	-2383,5	-2 292,1	-2 137,7
Skatteintäkter	5	2 233,5	2128,4	2 252,3	2 131,7	2 233,5	2 128,4
Generella statsbidrag och utjämning	6	281,8	294,6	279,5	294,9	281,8	294,6
Finansiella intäkter	7	6,7	8,8	7,3	7,6	7,0	9,7
Finansiella kostnader	8	-17,8	-31,1	-35,0	-33,6	-49,0	-64,8
Resultat före extraordinära poster		77,9	101,6	25,9	17,1	181,2	230,2
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter extraordinära poster		77,9	101,6	25,9	17,1	181,2	230,2
Uppskjuten skatt obeskattade reserver		0,0	0,0	0,0	0,0	-9,2	-2,5
Skattekostnad		0,0	0,0	0,0	0,0	-20,5	-22,8
Årets resultat	9	77,9	101,6	25,9	17,1	151,5	204,9

* Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 29

Skövde kommunkoncerns organisation 2015

I kommunkoncernen ingår även Skövde kommuns andel av Avfallshantering i östra skaraborg, Räddningstjänsten östra skaraborg, Skaraborgs kommunalförbund, Kommunalförbundet Skaraborgs vatten, Miljösamverkan östra skaraborg, Samordningsförbundet SkövdeHjoTiBorg, Gothia Innovation AB och Skövde Biogas AB.

Balansräkning

TILLGÅNGAR (mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2015	2014	2015	2014
Immateriella anläggningstillgångar					
Dataprogram	10	0,2	0,0	0,7	0,0
Ledningsrätter	10	0,0	0,0	0,0	0,7
Summa immateriella anläggningstillgångar		0,2	0,0	0,7	0,7
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekn.anläggningar	11	3 040,0	2 705,6	5 027,8	4 651,1
Maskiner och inventarier	12	114,7	105,9	803,5	664,0
Pågående arbeten	13	88,0	103,6	347,0	204,9
Summa materiella anläggningstillgångar		3 242,7	2 915,1	6 178,3	5 520,0
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	1 052,2	1 051,3	14,8	7,0
Långfristiga fordringar	15	0,3	34,7	1,4	19,1
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 052,5	1 085,9	16,2	26,1
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		4 295,4	4 001,0	6 195,2	5 546,8
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	16	5,8	103,5	31,3	137,2
Fordringar	17	208,7	181,0	343,4	307,4
Kortfristiga placeringar	18	31,7	30,7	40,1	39,0
Kassa och bank	19	332,9	103,3	341,5	113,0
Summa omsättningstillgångar		579,1	418,5	756,3	596,6
Summa tillgångar		4 874,5	4 419,5	6 951,5	6 143,4
Skulder och eget kapital					
Eget kapital					
Eget kapital vid årets början	20	2 775,2	2 677,0	3 094,8	2 894,8
- varav resultatutjämningsreserv			214,5		
Justering		-2,3	-3,4	38,5	-4,9
Årets resultat		77,9	101,6	151,4	204,9
Summa eget kapital		2 850,8	2 775,2	3 284,7	3 094,8
Minoritetsintressen		0,0	0,0	0,4	0,4
Avsättningar					
Pensionsskuld	21	156,1	145,3	168,6	157,4
Övriga avsättningar	22	227,8	227,3	319,6	297,2
Summa avsättningar		383,9	372,6	488,2	454,6
Skulder					
Långfristiga skulder	23	828,4	563,6	2 283,0	1 848,5
Kortfristiga skulder	24	811,4	708,1	895,2	745,5
Summa skulder		1 639,8	1 271,7	3 178,2	2 594,0
Summa eget kapital och skulder		4 874,5	4 419,5	6 951,5	6 143,4
Inom linjen					
Ställda panter	25	0,0	0,0	1 262,7	1 013,3
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	26	1 081,5	1 131,5	1 082,6	1 132,6
Övriga ansvarsförbindelser	27	549,3	559,1	549,9	559,7
Leasing	28				

Kassaflödesanalys

(mnkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2015	2014	2015	2014
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		77,9	101,6	151,5	204,9
Justering för av- och nedskrivningar		148,5	161,8	301,1	268,9
Justering för pensionsavsättningar	21	10,8	10,0	11,2	10,3
Justering för övriga avsättningar	22	0,5	134,1	-22,1	128,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	34,9	-154,3	50,2	-147,7
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		272,6	253,3	491,9	465,0
Ökning/minskning förråd och varulager	16	97,7	9,8	105,9	16,1
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17	-27,7	88,5	-36,0	9,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	24	103,1	12,4	101,3	4,2
Medel från den löpande verksamheten		445,7	364,0	663,1	494,3
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-0,2	0,0	-0,7	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	31	-477,3	-339,6	-952,1	-932,6
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	32	2,4	352,2	0,2	337,6
Investering i finansiella anläggningstillgångar	33	-41,1	-163,6	-7,8	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	8,4
Ökning/minskning kortfristig placering	18	0,0	-30,7	-1,1	-27,1
Medel från investeringsverksamheten		-516,1	-181,7	-961,5	-613,7
Finansieringsverksamheten					
Netto långfristiga lån	23	265,6	-200,7	474,1	113,8
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	-0,1	0,0	0,0
Minskningar av långfristiga fordringar	15	34,40	2,7	17,7	0,0
Aktieägartillskott	20	0,0	0,0	35,1	0,0
Medel från finansieringsverksamheten		300,0	-198,1	526,9	113,8
Årets kassaflöde		229,6	-15,8	228,5	-5,6
Likvida medel vid årets början		103,3	119,1	113,0	118,6
Likvida medel vid årets slut		332,9	103,3	341,5	113,0

Noter

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
1. Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	74,3	42,4	82,2	43,1
Taxor och avgifter	192,7	196,4	265,5	248,0
Hyror och arrenden	99,3	99,2	429,1	416,4
Bidrag	263,6	228,2	238,7	230,5
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	192,0	168,9	192,3	168,9
Exploateringsintäkter	0,3	36,2	0,0	36,2
Realisationsvinster	2,0	1,3	2,0	1,3
Fjärrvärme/Avfallshantering/Biogas	0,0	0,0	196,0	220,0
Övriga intäkter	0,0	0,0	108,2	45,6
Summa verksamhetens intäkter	824,3	772,6	1 514,1	1 410,1
<i>Fördelningen av intäktsposter mellan åren har ändrats då kommunen 2015-01-01 redovisar enligt Kommunbas 13.</i>				
2. Jämförelsestörande poster				
Återbetalning av 2004 års premier från AFA Försäkring	21,3	0,0	21,3	0,0
Realisationsvinst vid bolagisering Elnät	0,0	186,7	0,0	186,7
Avsättning medfinansiering	0,0	-125,4	0,0	-125,4
Nedskrivning aktier	-40,2	-35,0	-40,2	0,0
Försäkringsinlösen pensioner	-24,9	0,0	-24,9	0,0
Summa jämförelsestörande poster	-43,8	26,3	-43,8	61,3
3. Verksamhetens kostnader				
Personal	-1 921,9	-1 817,7	-2 096,3	-1940,5
Pensioner*	-159,1	-147,6	-137,5	-157,4
Bidrag och transfereringar	-99,4	-158,5	-99,4	-158,5
Material/Varor	-321,9	-313,9	-475,3	-451,4
Köp av verksamhet/tjänster	-446,7	-412,6	-542,7	-534,0
Lokalhyror, fastighetsservice, hyra/leasing av anl.tillg	-108,5	-86,0	-109,3	-88,2
Realisationsförluster	-0,8	0,0	-0,8	0,0
Avgår ansvarsförbindelse pension VA	0,0	-0,0	0,0	0,3
Summa verksamhetens kostnader	-3058,3	-2936,2	-3461,3	-3329,8
<i>Fördelningen av kostandsposter mellan åren har ändrats då kommunen 2015-01-01 redovisar enligt Kommunbas 13.</i>				
<i>* Pensioner inkluderar löneskatt med 24,26%</i>				
<i>I förändring pensionsavsättning ingår ränta 1,7 mnkr som redovisas bland finansiella kostnader.</i>				
4. Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	0,0	0,0	0,0	-0,4
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-120,5	-126,1	-182,7	-184,0
Avskrivningar maskiner och inventarier	-28,0	-25,5	-86,9	-70,3
Nedskrivningar	0,0	-10,2	-31,5	-24,5
Summa	-148,5	-161,8	-301,1	-279,3
Nedskrivningar				
Fastigheter för affärsverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Delsumma	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-148,5	-161,8	-301,1	-279,3

5 Räkenskaper

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
5. Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	2 235,2	2 133,7	2 235,2	2 133,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	2,3	0,4	2,3	0,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	-4,1	-5,7	-4,1	-5,7
Summa	2 233,5	2 128,4	2 233,5	2 128,4
6. Generella statsbidrag				
Inkomstutjämningsbidrag	332,5	330,1	332,5	330,1
Kommunal fastighetsavgift	86,2	84,0	86,2	84,0
Bidrag LSS-utjämning	30,8	23,5	30,8	23,5
Regleringsbidrag	-2,1	12,2	-2,1	12,2
Strukturbidrag	5,5	5,5	5,5	5,5
Införandebidrag	5,5	4,3	5,5	4,3
Kostnadsutjämning	-176,6	-165,0	-176,6	-165,0
Summa	281,8	294,6	281,8	294,6
7. Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	3,3	7,8	2,3	8,8
Övriga finansiella intäkter	1,4	0,9	2,7	0,9
Utdelningar på aktier och andelar	2,0	0,0	2,0	0,0
Summa	6,7	8,8	7,0	9,7
8. Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-14,6	-28,8	-39,4	-58,3
Ränta på pensionsavsättningar	-2,1	-1,6	-2,1	-1,7
Övriga finansiella kostnader	-1,1	-0,6	-7,5	-4,7
Summa	-17,8	-31,1	-49,0	-64,8
9. Årets resultat, avstämning mot balanskravet				
Årets resultat enligt resultaträkning	77,9	101,6	151,5	204,9
Avgår realisationsvinster	-2,0	-188,0	-2,0	-188,0
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0		
Synnerliga skäl enligt KL 8:5	0,0	0,0		
lanspråktagande av sparande	0,0	0,0		
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0		
Justerat resultat enligt balanskravet	75,9	-86,4	149,4	16,9

Se finansiell analys

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
10. Immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	0,0	0,0	1,1	1,1
Årets investeringar	0,2	0,0	0,7	0,0
Försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	0,2	0,0	1,8	1,1
<i>avser del av nytt HR system. Ingen avskrivning har skett 2015 då ännu ej tagits i bruk.</i>				
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Årets nedskrivningar	0,0	0,0	-0,7	-0,4
Utgående nedskrivningar	0,0	0,0	-1,1	-0,4
Summa redovisat värde vid årets slut	0,2	0,0	0,7	0,7
11. Mark, byggnader och markanläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	4182,5	3819,4	6 807,6	6 246,9
Årets investeringar	271,4	107,7	356,5	245,4
Försäljningar/utrangeringar	-1,2	-1,3	-1,2	-1,3
Omklassificeringar	186	256,7	219,3	316,6
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	4638,7	4182,5	7 382,2	6 807,6
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-1469,9	-1344,1	-2 148,9	-1968,7
Årets avskrivningar	-120,5	-126,1	-182,8	-180,5
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	0,1	0,3	0,1	0,3
Omklassificeringar	-1,4	0,0	-1,4	0,0
Övriga justeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	-1591,7	-1469,9	-2 333,0	-2 148,9
Nedskrivningar				
Ingående nedskrivningar	-7,0	0,0	-7,6	0,0
Årets nedskrivningar	0,0	-7,0	-13,8	-7,6
Utgående nedskrivningar	-7,0	-7,0	-21,4	-7,6
Summa redovisat värde vid årets slut	3040,0	2705,6	5 027,8	4 651,1
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-80 år</i>	<i>10-50 år</i>		

5 Räkenskaper

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
Specifikation				
Mark	163,0	111,2		
Verksamhetsfastigheter	2 203,2	2101,9		
Fastigheter för affärsverksamhet	193,9	166,2		
Publika fastigheter	427,4	279,0		
Fastigheter för annan verksamhet	52,5	47,3		
Summa	3 040,0	2705,6		
12. Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	288,4	543,5	1 082,6	968,9
- därav finansiell leasing	21,8	18,7	21,8	18,7
Årets investeringar	39,3	29,4	69,5	399,7
- därav finansiell leasing	5,3	2,8	5,3	2,8
Försäljningar/utrangeringar	-23,9	-284,5	-25,9	-285,9
- därav finansiell leasing	-2,2	-2,8	-2,2	-2,8
Omklassificeringar	-3,8	0,0	172,8	0,0
Utgående anskaffningsvärden	300,1	288,4	1 299,1	1 082,6
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-182,6	-303,7	-418,6	-481,7
- därav finansiell leasing	-9,1	-7,8	-9,1	-7,8
Årets avskrivningar	-28,4	-28,1	-104,5	-87,4
- därav finansiell leasing	-4,6	-4,0	-4,6	-4,0
Avskrivning på försäljningar/utrangeringar	23,7	149,2	25,6	150,6
- därav finansiell leasing	2,2	2,7	2,2	2,7
Omklassificeringar	1,8	0,0	1,8	0,0
Utgående avskrivningar	-185,5	-182,6	-495,6	-418,6
Uppskrivningar				
Ingående uppskrivningar	0,0	71,3	0,0	71,3
Ingående avskrivning	0,0	-42,8	0,0	-42,8
Årets avskrivning på uppskrivet belopp	0,0	-0,6	0,0	-0,6
Försäljningar/utrangeringar	0,0	-28,0	0,0	-28,0
Utgående uppskrivningar netto	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa redovisat värde vid årets slut	114,7	105,9	803,5	664,0
<i>Avskrivningstiden</i>	<i>3-80 år</i>	<i>3-30 år</i>		
13. Pågående arbeten				
Anskaffningsvärden				
Ingående anskaffningsvärde	103,6	158,7	204,9	231,0
Årets investeringar	166,6	202,5	538,6	290,8
Försäljning/utrangeringar		0,0		0,0
Omklassificering	-182,2	-257,7	-396,5	-317,0
Utgående anskaffningsvärde	88,0	103,6	347,0	204,9

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
14. Aktier, andelar och bostadsrätter				
Aktier Bokfört värde = Nominellt värde om inget annat anges				
Skövde Stadshus AB	1041,0	1041,0	0,0	0,0
Gryning Vård AB	0,0	0,0	0,3	0,3
Mediapoolen Västra Götaland AB	0,0	0,0	0,1	0,1
Skövde Biogas AB	75,3	40,7	0,0	0,0
nedskrivning	-75,3	-35,0	0,0	0,0
Gothia Innovation AB	0,2	0,2	0,0	0,0
Balthazar Science Center AB	1,2	1,2	0,0	0,0
Netwest AB	0,1	0,0	0,1	0,0
Summa bokfört värde aktier	1042,5	1048,1	0,5	0,4
<i>Nominellt värde aktier</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>
Andelar				
Stiftelsen Skaraborgs Länsteater	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommuninvest ekonomisk förening	8,9	2,5	8,9	2,5
Nasdaq	0,4	0,4	0,4	0,4
SKL Pensionsstiftelse	0,0	0,0	1,9	1,9
Andelar aktie- o andelsinnehav, värdepapper	0,0	0,0	2,8	1,6
Summa andelar	9,6	3,2	14,3	6,6
Summa aktier, andelar och bostadsrätter	1052,2	1051,3	14,8	7,0
15. Långfristiga fordringar, utlämnade lån				
Föreningslån	0,0	0,0	0,0	0,0
RÖS, Räddningstjänst Östra Skaraborg	0,3	0,4	0,0	0,0
AÖS, Avfallshantering Östra Skaraborg	0,0	0,0	0,0	0,0
Återbäringsfordran HBV	0,0	0,0	0,3	0,5
Skövde Biogas AB	0,0	34,3	0,0	17,9
Uppskjutna skattefordringar	0,0	0,0	1,1	0,7
Summa	0,3	34,7	1,4	19,1
16. Förråd m.m.				
Exploatering	2,8	100,9	2,8	100,9
Förråd	3,1	2,6	3,1	2,6
Förråd mm i delägda företag			25,5	33,7
Summa	5,8	103,5	31,3	137,2
17. Fordringar				
Kundfordringar	69,0	64,8	130,3	128,5
Skattefordringar	37,2	27,0	41,5	29,7
Förutbetalda kostnader/uppplupna intäkter	101,9	88,3	145,1	130,3
Övriga fordringar	0,6	0,9	26,5	18,9
Summa	208,7	181,0	343,4	307,4

5 Räkenskaper

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
18. Kortfristiga placeringar				
DNB Stiftelsefond	25,3	30,7	25,3	30,7
DNB Utländskfond	3,2	0,0	3,2	0,0
DNB Funf SEK short Bond A	3,2	0,0	3,2	0,0
Aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	8,4	8,3
Redovisat värde vid årets slut	31,7	30,7	40,1	39,0
Marknadsvärden				
DNB Stiftelsefond	25,4	31,5	25,4	31,5
DNB Utländskfond	3,0	0,0	3,0	0,0
DNB Funf SEK short Bond A	3,2	0,0	3,2	0,0
Aktiefonder och räntebärande papper	0,0	0,0	8,9	8,8
Marknadsvärde vid årets slut	31,7	31,5	40,6	40,3
Orealiserad kursvinst	0,0	0,8	0,5	1,3
19. Kassa och bank				
Summa	332,9	103,3	341,5	113,0
Utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Beviljad checkkredit	200,0	200,0	225,0	225,0
20. Eget kapital				
Fullmäktige har under 2015 beslutat att reservera 50,7 miljoner kronor av tidigare års resultat till resultatutjämningsreserven. Justering av eget kapital i kommunen avser kostnadsföring av underskott i VA verksamheten. För kommunkoncernen avser justering av eget kapital aktieägartillskott från Göteborgsenergi AB till Skövde Biogas AB.				
21. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation - Avsatt till Pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	0,6	1,8	0,6	1,8
Förmånsbestämd/kompl pension	8,8	7,2	8,8	7,4
Ålderspension	115,5	107,1	125,7	116,9
Pension till efterlevande	0,7	0,8	0,7	0,8
Summa pensioner	125,7	117,0	135,8	126,8
Löneskatt	30,5	28,4	32,7	30,6
Summa avsatt till pensioner	156,1	145,3	168,6	157,4
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	1	1		
Tjänstemän	3	5		

Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	145,3	135,3	157,4	147,1
Nya förpliktelser under året	14,7	13,8	15,1	14,5
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	9,8	10,7	10,7	11,2
<i>Ränte och basbeloppsuppräknig</i>	2,2	1,6	2,4	1,7
<i>Ändring av försäkringstekniska grunder</i>	0,4	1,1	0,4	1,1
<i>Pension till efterlevande</i>	0,8	0,8	0,8	0,8
<i>Övrig post</i>	-0,2	-0,4	-0,9	-0,4
Årets utbetalningar	-6,1	-5,6	-6,1	-6,2
Förändring av löneskatt	2,1	1,9	2,2	2,0
Summa avsatt till pensioner	156,1	145,3	168,6	157,4
Aktualiseringsgrad %	93	91	93	91
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.				
22. Övriga avsättningar				
Avsatt av för återställande av deponi				
Redovisat värde vid årets början	92,8	93,2	95,4	94,3
Nya avsättningar	1,6	0,0	1,6	1,5
lanspråktaga avsättningar	-3,3	-0,4	-3,3	-0,4
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av nuvärdet	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	91,1	92,8	93,7	95,4
<i>Avsättningen avser återställande av deponin Risängen. Återställandet påbörjas 2002 och beräknas pågå t.o.m år 2030.</i>				
Avsatt för medfinansiering infrastruktur				
Redovisat värde vid årets början	130,6	0,0	130,6	0,0
Nya avsättningar	3,2	130,7	3,2	130,7
lanspråktaga avsättningar	-0,7	-0,1	-0,7	-0,1
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	133,1	130,6	133,1	130,6
Avsättningen avser medfinansiering till statlig infrastruktur till följande projekt:				
• E20 116,2 mnkr, planerad utbetalningstid 2018-2025				
• Heneporten, 11,6 mnkr, planerad utbetalningstid 2015-2020				
• G-C väg Huseby, 5,3 mnkr, planerad utbetalningstid 2015-2020				
Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	3,9	0,0	71,3	49,4
Nya avsättningar	0,0	3,9	21,9	21,9
lanspråktaga avsättningar	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Outnyttjade belopp som återförts	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	3,5	3,9	92,8	71,3
Avsättning avser kostnad för rivning av civilförsvarsanläggning om 3,9 mnkr, avsättning uppskjuten skatt (temporär skillnad byggnad) 22,4 mnkr och skatt på obeskattade reserver. Avsättning uppskjuten skatt i kommunkoncernen uppgår till 87,7 mnkr (fg år 43,2 mnkr)				
Summa övriga avsättningar	227,8	227,3	319,6	297,2

5 Räkenskaper

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
23. Långfristiga skulder				
Låneskulder bank och kreditinstitut				
Ingående låneskuld	550,0	750,0	1 848,0	1 734,8
Återföring av beräknad amortering	0,0	0,0	3,9	3,3
Nyupplåning under året	350,0	0,0	583,1	316,6
Årets amorteringar	-100,0	-200,0	-135,6	-202,8
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	0,0	0,0	-44,6	-21,4
Summa	800,0	550,0	2 254,8	1 830,5
Långfristiga skulder per kreditgivare				
Swedbank	0,0	100,0	200,0	300,0
SEB	100,0	0,0	300,0	200,0
Nordea	0,0	100,0	12,4	322,2
Handelsbanken	0,0	0,0	877,0	644,7
Kommuninvest	700,0	350,0	910,0	350,0
Skulder till koncernen Göteborg Energi	0,0	0,0	0,0	35,0
Avgår summa nästa års amortering	0,0	0,0	-44,6	-3,9
Låneskuld finansiell leasing				
Ingående leasingskuld	8,4	9,7	8,3	9,7
Återföring kortfristig del	3,3	2,7	3,3	2,7
Årets anskaffning	5,3	2,8	5,3	2,8
Årets amortering	-3,7	-3,5	-3,7	-3,6
Nästa års beräknade amortering som kortfr skuld	-3,8	-3,3	-3,8	-3,3
Summa	9,6	8,4	9,4	8,3
Föutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	11,9	1,3	11,9	1,3
återstående antal år (vägt snitt)	55,6	33	55,6	33
Gatukostnadsersättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
återstående antal år (vägt snitt)	0,0	0,0	0,0	0,0
Anslutningsavgifter	5,8	2,8	5,8	7,3
återstående antal år (vägt snitt)	7,1	4	7,1	4
Summa förutbetalda intäkter	17,7	4,1	17,7	8,6
<i>Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.</i>				
Övriga långfristiga skulder	1,1	1,1	1,1	1,1
Summa långfristiga skulder	828,4	563,6	2 283,0	1 848,5
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut				
Genomsnittlig ränta	2,18%	3,15%		
Genomsnittlig räntebindningstid	2,83 år	3,77 år		
Lån som förfaller inom				
0-1 år	200	250,0		
2-3 år	200	200,0		
3-5 år	200	100,0		

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
23a. Marknadsvärden ränteswappar				
Säkrad låneskuld	300	350,0		
Marknadsvärde ränteswap	-36,1	-29,4		
<i>Genomförda säkringar har inneburit en högre räntekostnad för kommunen uppgående till 9 079 tkr för år 2015 (17 886 tkr för år 2014)</i>				
23b. Marknadsvärden valutaderivat				
Säkrad valuta	8,4	13,5		
Marknadsvärde valutaderivat	-0,17	0,6		
<i>Se finansiell analys</i>				
23c. Marknadsvärden elderivat				
Säkrad el	239 283 MWh	140 567 MWh		
Marknadsvärde elderivat	-1,5	-45,4		
<i>Se finansiell analys</i>				
24. Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	3,8	3,3	48,4	24,7
Kortfristiga skulder till övriga koncernbolag	183,3	133,5	0,0	0,0
Leverantörsskulder	150,9	137,4	268,6	216,0
Moms och punktskatter	6,4	9,4	11,0	23,7
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	68,0	61,8	72,5	64,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	399,0	362,6	494,7	416,5
Summa kortfristiga skulder	811,4	708,1	895,2	745,5
Kortfristiga skulder övriga koncernbolag avser nyttjande av det kommungemensamma bankkontot, fördelning enligt följande:				
Skaraborgs Kommunalförbund	21,7	24,6		
Skövde Stadshus AB	2,5	0,6		
Miljösamverkan i Östra Skaraborg	7,5	6,8		
Räddningstjänsten Östra Skaraborg	31,1	15,1		
SkövdeNät AB	48,7	20,4		
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	20,8	15,2		
Avfallshantering Östra Skaraborg	37,8	42,9		
Balthazar Science Center AB	2,6	1,6		
Kreativa Hus Skövde AB	10,6	6,3		
	183,3	133,5		
25. Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsinteckningar	0	0	1 262,7	1 013,3
26. Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	1131,5	1170,4	1 132,6	1 172,6
Försäkring IPR	-20,0	0,0	-20,0	0,0
Aktualisering	-0,2	-0,4	-0,2	-0,4
Ränteuppräknig	7,5	7,7	7,5	7,7
Basbeloppsuppräknig	9,3	1,4	9,3	1,4
Ändringar av försäkringstekniska grunder	-0,3	-0,8	-0,3	-0,8
Övrig post	3,2	-0,9	3,2	-1,1
Årets utbetalningar	-39,4	-38,3	-39,4	-39,2
Summa pensionsförpliktelser	1091,6	1139,1	1 092,7	1140,2

5 Räkenskaper

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
Löneskatt	-10,1	-7,6	-10,1	-7,6
Utgående ansvarsförbindelse	1 081,5	1 131,5	1 082,6	1 132,6
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.				
Uppgifter enligt RKR 7 finns i förvaltnisberättelsen under finansiell analys.				
Antal förtroendevalda med ansvarsförbindelse	5	5		
27. Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden				
SkövdeNät AB	210	210,0	210	210,0
AB Skövdebostäder	0,0	0,0	0,0	0,0
Skövde Värmeverk AB	292,2	308,6	292,2	308,6
Kreativa Hus Skövde AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Egna hem, 40 %	0,2	0,6	0,2	0,6
Stiftelsen Skaraborgs Läns Sjukhem	5,6	6,2	5,6	6,2
Borgen för föreningar och stiftelser	41,3	33,7	41,3	33,7
Summa borgensåtaganden	549,3	559,1	549,3	559,1
Se finansiell analys borgensåtaganden				
Avropbart underhåll enligt HLU-modellen	0,0	0,0	0,0	0,0
Garantifond Fastigo	0,0	0,0	0,6	0,6
Summa övriga ansvarsförbindelser	549,3	559,1	549,9	559,7
28. Leasing				
Finansiella leasingavtal över 3 år				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	13,5	12,1		
Framtida finansiella kostnader	-0,3	-0,5		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	13,2	11,7		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt nedan:				
Inom 1 år	3,8	3,3		
Senare än 1 år men inom 5 år	9,5	8,4		
Senare än 5 år	0,0	0,0		
Operationell leasing				
Finansiella avtal varav				
periodiserad ränta innevarande år (kr)	0,2	0,3		
periodiserad amortering innevarande år (kr)	3,6	3,5		
Summa	3,8	3,7		
Hyreskostnad kommande år	19,0	20,1		
Hyreskostnad senare än ett men inom fem år	15,1	14,3		
Hyreskostnad senare än fem år	0,0	0,0		

Not 29. Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Aktieägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning			
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen		
Kommunen		34,7							
Skövde Stadshus AB	100%				0,8		0,2		
AB Skövdebostäder	100%					0,2			
Kreativa Hus Skövde AB	100%			1,0					
Skövde Värmeverk AB	100%			3,5					
Skövde Flygplats AB	96,02%				7,1				
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%								
Eonen Fastigheter AB	100%								
SkövdeNät AB	100%			3,6					
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	53%								
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	37,39%								
Kommunalförb. Avfallshantering Östra Skaraborg	38%								
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	47,55%								
Skaraborgs Kommunalförbund	20%								
Skövde Biogas AB	49%		34,7						
Gothia Science Park AB	49%								
Balthazar Science Center AB	100%								

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavgifter		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		49,1	89,0			1,2		502,2	
Skövde Stadshus AB	100%	4,6	7,9						
AB Skövdebostäder	100%	4,0	34,3						
Kreativa Hus Skövde AB	100%	4,4	2,6						
Skövde Värmeverk AB	100%	20,7	12,3				1,1		292,2
Skövde Flygplats AB	96,02%	8,6	6,7						
Next Skövde Destinationsutveckling AB	100%	13,8	0,8						
Eonen Fastigheter AB	100%								
SkövdeNät AB	100%	5,1					0,1		210,0
Kommunalförbundet Skaraborgsvatten	53%	8,0	0,2						
Kommunalförb. Räddningstjänsten Östra Skaraborg	37,39%	12,2	0,7						
Kommunalförb. Avfallshantering Östra Skaraborg	38%	2,1	3,8						
Kommunalförb. Miljösamverkan Östra Skaraborg	47,55%	1,8	1,0						
Skaraborgs Kommunalförbund	20%	0,6	0,9						
Skövde Biogas AB	49%		2,8						
Gothia Science Park AB	49%	3,7	2,4						
Balthazar Science Center AB	100%	5,0	0,5						

5 Räkenskaper

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2015	2014	2015	2014
30. Ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsvinster	0,0	-201,5	-1,2	-201,3
Korrigerig utranering	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivning tillgångar	40,6	35,0	42,2	35,6
Omräkningspost enligt K3-regelverk	0,0	0,0	0,0	0,4
Övrig justeringspost	-5,7	12,2	9,2	17,6
Summa	34,9	-154,3	50,2	-147,7
31. Investering i materiella tillgångar				
Kommunen	-472,0	-336,9		
Leasing	-5,3	-2,8		
Summa	-477,3	-339,6	-952,1	-932,6
32. Försäljning av materiella tillgångar				
Elnäts bolagisering	0,0	349,9	0,0	0,0
Övrigt	2,4	2,3	0,2	0,0
Summa	2,4	352,2	0,2	337,6
33. Investering i finansiella tillgångar				
Skövde Stadshus AB, aktieägartillskott	0,0	-155,0	0,0	0,0
Balthazar Science Center, aktieägartillskott	0,0	-1,2	0,0	0,0
Skövde Biogas AB, aktieägartillskott	-34,6	-7,4	0,0	0,0
Nasdaq, andelar i Default Fonden	0,0	-0,0	0,0	0,0
Fondandelar Swedbank/Nordea	0,0	0,0	0,0	0,0
Netwest AB	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Kommuninvest	-6,4	0,0	-6,4	0,0
Robur Bas Mix			-1,3	0,0
Summa	-41,1	-163,6	-7,8	0,0

Särredovisning VA

Resultaträkning

(mnkr)	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter	1	92 253,8	90 462,3
Verksamhetens kostnader	2	-87 309,7	-72 374,3
Avskrivningar	3	-8 502,9	-10 957,3
Verksamhetens nettokostnader		-3 558,8	7 130,7
Finansiella intäkter	4	46,8	11,8
Finansiella kostnader	5	-1 509,5	-2 397,3
Resultat före extraordinära poster		-5 021,4	4 745,2
Extraordinära intäkter		0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0
Årets resultat	6	-5 021,4	4 745,2

Balansräkning

(mnkr)	Not	2015	2014
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och markanläggningar	7	187 648,0	157 238,0
Inventarier	8	186,3	2 706,0
Summa materiella anläggningstillgångar		187 834,3	159 943,9
Omsättningstillgångar			
Förråd		0,0	0,0
Kundfordringar		31 731,5	23 980,6
Övriga fordringar		0,0	0,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	15,2	15,9
Kassa och bank		0,0	0,0
Summa kortfristiga fordringar		31 746,7	23 996,5
Summa omsättningstillgångar		31 746,7	23 996,5
SUMMA TILLGÅNGAR		219 581,0	183 940,4
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	10	2 284,6	-2 460,6
Årets resultat		-5 021,4	4 745,2
Summa eget kapital		-2 736,8	2 284,6
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	11	1 434,6	1 457,0
Långfristiga skulder			
Skuld till Skövde kommun	12	33 395,7	37 872,8

5 Räkenskaper

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder		24 351,2	10 304,6
Utnyttjad checkkredit		129 358,5	105 069,8
Övriga skulder		7 627,1	8 332,8
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13	26 150,8	18 618,8
Summa kortfristiga skulder		187 487,6	142 326,0
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		219 581,0	183 940,4

Kassaflödessanalys

(mnkr)	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-5 021,4	4 745,2
Årets av- och nedskrivningar	8 502,9	10 957,3
Justeringspost (Förändring pensionsavsättning)	-22,5	-27,6
Justeringspost (Reavinst försäljning inventarier)	0,0	-107,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	3 459,0	15 567,6
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Ökning (-) / Minskning (+) av varulager	0,0	0,0
Ökning (-) / Minskning (+) av fordringar	-7 750,3	-17 486,4
Ökning (+) / Minskning (-) av kortfr skulder	20 872,9	2 711,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	16 581,6	792,5
Investeringsverksamheten		
Nettoinvesteringar	-36 393,3	-16 512,6
Övertagna anläggningstillgångar	0,0	0,0
Försäljning av inventarier	0,0	1 000 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-36 393,3	-15 512,6
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder	-4 477,1	-6 724,9
Ökning långfristiga fordringar	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-4 477,1	-6 724,9
Årets kassaflöde	-24 288,7	-21 444,9
Likvida medel vid årets början	-105 069,8	-83 624,8
Likvida medel vid årets slut	-129 358,5	-105 069,8

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

	2015	2014
Brukningsavgifter	80 204,9	77 350,2
Anslutningsavgifter 1)	2 547,9	2 647,2
Intäktsföring av förutbetalda intäkter 1)	5 933,7	5 390,9
Övriga intäkter	3 567,3	5 073,9
Summa	92 253,8	90 462,3

1) Inkomster från nya anslutningsavgifter uppgick under året till 9 099 575 kr.

Av årets anslutningsavgifter intäktsfördes 2 547 880 kr, 1 701 789 av 2014 års avgifter, 1 415 088 av 2013 års avgifter, 1 814 518 kr av 2012 års avgifter samt 1 002 310 kr av 2011 års avgifter.

Not 2 Verksamhetens kostnader

	2015	2014
Inköp av vatten	-15 153,6	-15 815,9
Kemikalier	-2 247,8	-2 405,2
Material	-4 000,3	-3 649,1
Personalkostnader	-14 758,2	-12 475,8
Hyror	-741,6	-672,8
Tjänster entreprenader	-22 131,8	-16 086,6
Externt köpta tjänster	-22 289,1	-19 476,8
Kapitalkostnad, övergångsberäkning	-5 987,1	-1 792,1
Summa	-87 309,7	-72 374,3

Not 3 Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas historiska anskaffningsvärden samt på dess beräknade ekonomiska livslängder. De årliga värdeminskningssavdragen uppgår till 2-10%.

Materiella anläggningstillgångar	År	%	%
Vatten- och avloppsledning	50	2	2
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	25	4	4
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	25	4	4
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	10	10	10

Årets avskrivningar fördelas på:

	2015	2014
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-8 099,8	-10 568,6
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	-403,0	-388,7
Summa	-8 502,9	-10 957,3

Not 4 Finansiella intäkter

	2015	2014
Ränteintäkter	46,8	11,8
Summa	46,8	11,8

Not 5 Finansiella kostnader

	2015	2014
Räntekostnader leverantörsskulder	0,0	0,0
Räntekostnader kommunen (internränta checkkredit)	-130,0	-743,8
Räntekostnader på långfristiga skulder (hos kommunen)	-1 379,4	-1 653,5
Summa	-1 509,5	-2 397,3

5 Räkenskaper

Not 6 Avstämning överuttag och underuttag	Årets resultat	Avstämning över/ under uttag
År 2009	-4 816,7	-4 816,7
År 2010	1 208,6	-3 608,1
År 2011	-275,1	-3 883,2
År 2012	-1 215,0	-5 098,2
År 2013	2 637,6	-2 460,6
År 2014	4 745,2	2 284,6
År 2015	-5 021,4	-2 736,8
Not 7 Byggnader, mark och markanläggningar	2015	2014
Överfört anskaffningsvärde	284 174,7	268 813,5
Årets investeringar	39 963,7	16 512,6
Försäljning och utrangering	0,0	-1 151,4
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	324 138,4	284 174,7
Överförda ingående avskrivningar	-126 936,7	-116 626,8
Avskrivning på försäljning och utrangering	0,0	258,7
Årets avskrivning	-9 553,6	-10 568,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-136 490,4	-126 936,7
Utgående planenligt restvärde	187 648,0	157 238,0
Not 8 Inventarier, verktyg, fordon och installationer	2015	2014
Överfört anskaffningsvärde	3 887,1	3 887,1
Årets investeringar	187,7	0,0
Försäljning och utrangering	-3 758,1	0,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	316,7	3 887,1
Överförda ingående avskrivningar	-1 181,2	-792,5
Förändring IB byte aff.system	0,0	0,0
Försäljning och utrangering	0,0	0,0
Årets avskrivning	-403,0	-388,7
Omklassificeringar pga komponentredovisning	1 453,8	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-130,4	-1 181,2
Utgående planenligt restvärde	186,3	2 705,9
Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2015	2014
Utgiftsförskott	15,2	15,9
Not 10 Eget kapital	2015	2014
Ingående eget kapital	2 284,6	-2 460,6
Årets resultat	-5 021,4	4 745,2
Utgående eget kapital	-2 736,8	2 284,6

Not 11 Avsättningar för pensioner	2015	2014
Pensionsskuld	1 154,5	1 172,6
Löneskatt	280,1	284,5
Belopp vid årets utgång	1 434,6	1 457,0
Not 12 Långfristiga skulder	2015	2014
Lån från kommunen	33 395,7	37 872,8
Not 13 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2015	2014
Upplupna löner	113,4	119,9
Semesterlöneskuld	417,8	362,1
Avgiftsbestämd ålderspension inkl löneskatt	504,2	508,3
Övriga upplupna kostnader	6 529,1	1 944,8
Förutbetalda intäkter för anslutningsavgifter	18 586,3	15 683,8
Summa	26 150,8	18 618,8

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Det innebär att:

- Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Kostnader redovisas fortlöpande i den takt de uppstår, med beaktande av försiktighetsprincipen.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Tillkommande kortfristiga placeringar under året har värderats till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Undantag från rekommendationerna

Undantag från rekommendationerna görs avseende RKR 18 Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar, RKR 13 Redovisning av hyres- och leasingavtal samt RKR 11 Materiella anläggningstillgångar.

Upplysningskraven enligt RKR 8 som gäller sammanhållen förvaltningsberättelse efterlevs inte helt. Fullständig information och analys lämnas inte när det gäller de kommunala bolagens affärsmässiga och finansiella risker.

Förändrade redovisningsprinciper

Komponentredovisning har införts enligt RKR 11 Materiella anläggningstillgångar. I avsnittet Övergång till komponentredovisning redogörs för ställningstaganden och resultatpåverkan i och med övergången. Ingen omräkning har skett av tidigare års balansräkning och resultaträkning.

Rättelse av fel

Tidigare har kommunens investeringar inom exploateringsområden felaktigt bokförts som omsättningstillgång. Tillgångar som gata, gatubelysning och park har därför omförts från omsättningstillgång till anläggningstillgång enligt RKR 11. Omklassificeringen för 2015 uppgår till 88 miljoner kronor. En genomgång av exploateringsprocessen pågår, och kommer att resultera i att kommunens investeringar inom exploateringsområden bokförs direkt mot anläggningstillgång. I dag redovisas dessa tillgångar först som exploateringstillgång, och omförs sedan till anläggningstillgång när anläggningarna tas i bruk. Ingen resultat effekt uppnås av denna felaktiga klassificering, då avskrivningar påbörjas först när omföring sker till anläggningstillgång. De totala exploateringstillgångarna uppgick per den 31 december 2015 till 5 miljoner kronor.

I övrigt är principerna oförändrade jämfört med föregående år.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 procents inflytande. Sammanställd redovisning upprättas enligt förvärvsmetoden enligt RKR 8.

Kommunkoncernens och koncernen Skövde Stadshus AB:s medlemmar och ägarandelar presenteras under avsnittet Kommunala bolag och kommunalförbund. I koncernen Skövde Stadshus AB tillämpas i moderbolaget samma redovisningsprinciper som för koncernens dotterbolag. För samtliga aktiebolag i kommunkoncernen tillämpas Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Övergången till K3 har gjorts i enlighet med K3:s kapitel 35, vilket innebär att jämförelsetalen inklusive noter för 2013 har räknats om. Kommunalförbunden tillämpar lagen om kommunal redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

VA-verksamhetens resultat och ställning finns särredovisad i en egen årsredovisning samt avsnitt i Skövde kommuns årsredovisning sidan 87.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionerlig konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att kommunen eliminerar det förvärvade egna kapitalet i dotterbolaget. Proportionerlig konsolidering innebär att den andel av dotterbolagens räkenskaper som tas upp i den sammanställda redovisningen motsvarar den ägda andelen. Ekonomiska transaktioner mellan de i koncernen ingående bolagen och kommunen har i allt väsentligt eliminerats.

Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner har i den sammanställda redovisningen fördelats på latent skatt (22 procent) och eget kapital (78 procent). Tilläggsposter vid sammanställd redovisning som inte täcks av den kommunala redovisningslagens räkenskapsplaner är följande:

- Skatt på årets resultat redovisas i resultaträkningen under skatter.
- Uppskjutna skatter redovisas under avsättningar.

När de sammanställda räkenskaperna upprättas ska kommunens redovisningsprinciper vara vägledande. Undantag är redovisning av pensionsåtaganden, där kommunen redovisar enligt den så kallade blandmodellen, och att dotterbolagen redovisar samtliga leasingavtal som hyresavtal, oavsett om de är finan-

siella eller operationella (operationell leasing). I koncernen redovisas uppskjuten skatt som beror på temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Immateriella tillgångar redovisas i koncernen som just immateriell tillgång, vilket skiljer sig från redovisningen i kommunen (se nedan under immateriella tillgångar). I koncernbolagen får inte anslutningsavgifter periodiseras, vilket görs i kommunen; justering har gjorts i kommunkoncernen (se avsnitt intäkter). Någon justering för övriga skillnader har inte gjorts, då de inte ansetts vara av väsentlig betydelse.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas på egen rad i resultaträkningen och specificeras i not. I kassaflödesrapporten särredovisas övriga ej likviditetspåverkande poster i not till respektive rad, samt specificeras i not enligt RKR 3.

Som jämförelsestörande räknas poster som är sällan förekommande, som överstiger 10 miljoner kronor och inte är extraordinära.

Redovisning av intäkter

Försäljning av varor och tjänster redovisas vid leverans till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljningen redovisas efter avdrag för moms och rabatter.

Barnomsorgs-och äldreomsorgsavgifter etcetera

Inkomsten intäktsförs i samband med fakturering. Vid bokslutet periodiseras levererad, ännu ej fakturerad, prestation och intäktsförs i enlighet med gällande taxa.

VA-avgifter

I den mån verksamhetens avgiftsuttag uttryckligen regleras av självkostnadsprincipen och avgiftsuttaget överskrider självkostnaden, minskas intäkten och överuttaget bokförs som en förutbetalad intäkt. Årets underskott i VA-verksamheten, som överstiger bokförd förutbetalad intäkt, har reducerat eget kapital (se noten Eget kapital).

Gatukostnadsersättningar

Gatukostnadsersättningar liksom försäljningsintäkter från tomtförsäljning bokförs löpande på respektive exploateringsprojekt, och omförs till driften när området avslutas. Utgifter för gata och park som tillfaller Skövde kommun aktiveras från och med den 1 januari 2014 vid ianspråktagande som anläggningstillgång, vilket är en ändrad princip mot tidigare år. Enligt RKR 18 skall inkomsten intäktsföras successivt, i takt med att investeringsobjekten skrivs av, eller direkt intäktsföras om investeringens nyttjandetid anses oändlig. Detta följs inte; dock pågår en översyn av exploateringsprocessen där ovanstående skall utredas.

Anläggnings-/anslutningsavgifter

Från och med den 1 januari 2015 redovisas anslutningsavgifter i enlighet med rekommendationen RKR 18, det vill säga intäktsförs över anläggningens nyttjandetid. Undantag görs dock för VA-verksamheten. Avskrivningstiden följer därmed nyttjandeperioden för kommunens anläggningar förutom inom VA-verksamheten. Korrekt hantering avseende VA-verksamheten kommer att ske per den 1 januari 2016.

Enligt regelverket K3, som tillämpas av bolagen i bolagskoncernen, får anslutningsavgifter inte periodiseras. Istället ska bokföring av intäkten göras direkt mot resultaträkningen. Det innebär att det i kommunkoncernen finns en skillnad i regelverk. Justering har gjorts i kommunkoncernen till kommunens regelverk.

Övriga investeringsbidrag

Investeringsbidrag redovisas som skuld för investeringsbidrag (långfristig skuld) och återförs under anläggningens nyttjandeperiod.

Försäljning av fastigheter

Inkomsten intäktsförs på tillträdesdagen, förutsatt att de ekonomiska fördelar som kommunen får av transaktionen sannolikt kommer att tillfalla kommunen, och att avtalet är utformat så att inkomsten (samt även utgifter till följd av transaktionen) kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsknutna intäkter. Periodisering sker till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda.

Statsbidrag avseende flyktingverksamheten intäktsförs inte enligt villkoren i bidragen, det vill säga i takt med att prestationen fullföljs, utan matchas mot nedlagda kostnader. Ej förbrukade bidrag balanseras i maximalt 3 år.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag och utjämning redovisas i resultaträkningen, tillsammans med bidrag och avgifter i utjämningsystemen, i posten Generella statsbidrag och utjämning. Redovisning sker enligt kontantmetoden.

Kommunal fastighetsavgift

Beräknad intäkt avseende kommunal fastighetsavgift periodiseras till det år intäkten hänförs sig.

Villkorade bidrag

De inkomster som motsvarar bidragsberättigade kostnader beräknas och redovisas som intäkt i tillhörande period. Hänsyn tas till om villkor inte uppfylls och inkomsten därmed inte

kan bedömas som säker; då ska den inte intäktsredovisas. Om betalning ännu ej erhållits för bidragsberättigade prestationer så redovisas en fordran, i form av en upplupen intäkt. Om bidrag lämnas för anskaffning av anläggningstillgång redovisas intäkten på samma sätt som andra investeringsbidrag.

Utdelning

Utdelningar redovisas när rätten att få utdelning bedöms som säker.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos, i enlighet med rekommendation RKR 4. Efter att bokslutet upprättas publicerade SKL i februari en ny prognos, som inte visar på någon förändring av skatteunderlaget och därmed uppstår ingen korrigeringspost för år 2015.

Redovisning av kostnader

Pensionsförpliktelser, särskild avtalspension och visstidspension

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07 och redovisas inklusive löneskatt enligt rekommendation 17. Uppgift lämnas i not om aktualiseringsgrad. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd K3.

Särskild avtalspension och visstidspension är beräknade enligt RKR 2. Visstidsförordnanden (inklusive förtroendevalda med rätt till pension) som ger rätt till visstidspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkning, som erhålls från KPA, är gjord enligt SKL:s normalreglemente samt enligt reglementet för OPF-KL. Från och med år 2012 inkluderas samtliga förtroendevalda som omfattas av PBF i beräkningen.

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser lämnas enligt RKR 7 i förvaltningsberättelsens finansiella analys.

Redovisning av lånekostnader

För redovisning av lånekostnader används alternativmetoden enligt RKR 15, det vill säga lånekostnader inräknas i tillgångens anskaffningsvärde. Dock sker detta endast för större investeringar, överstigande 5 miljoner kronor. Lånekostnader för övriga investeringar belastar resultatet för den period de hänförs sig till. (Se avsnittet Materiella anläggningstillgångar, där årets aktiverade ränta framgår.)

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Enligt RKR 13 skall leasingavtal klassificeras antingen som operationellt eller finansiellt. Från och med årsredovisningen

för 2012 klassificeras varje avtal för sig, enligt principerna för klassificering i RKR 13. Leasingavgiften för operationella leasingavtal fördelas linjärt över leasingperioden. Avtal med en avtalstid om högst tre år (eller ett värde som understiger ett halvt basbelopp) redovisas som ett operationellt avtal, oavsett om det annars uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal. När ett finansiellt leasingavtal tas upp nuvärdesberäknas tillgången och skulden. Leasingbetalningarna fördelas sedan mellan ränta och amortering med en fast räntesats. Avskrivningstiden för dessa tillgångar är densamma som avtalslängden. Denna princip avser samtliga leasingavtal, förutom hyresavtal för lokaler. En översyn av hur hyresavtal av lokaler klassificeras enligt RKR 13 kommer att ske. 52,0 miljoner kronor är bokfört på konto för lokalhyror per den 31 december 2015 (föregående år 51,8 miljoner kronor).

Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider och nyttjandeperiod

Komponentredovisning har implementerats under 2015, förutom inom VA-verksamheten och kommunen följer därmed inte till fullo RKR 11, Materiella anläggningstillgångar (se separat bilaga, avsnittet Övergång till komponentredovisning). Till och med den 31 december 2014 användes nedanstående riktlinjer för avskrivningar. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för, respektive tillgång och avsteg från, riktlinjerna kunde göras.

I huvudsak användes till och med den 31 december 2014 följande avskrivningstider:

År	Anläggningstyp
3	Datorer
5-10	Maskiner
3-10	Övriga inventarier
20-50	Byggnader
10-15	Investeringar i IT-infrastruktur samt vissa tilläggsinvesteringar i fastigheter
20-25	Vatten- och avloppsreningsverk samt pumpstationer
50	Vattenledningar

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

Omprövningar av nyttjandeperioden sker om något tyder på att det behövs (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskiften eller organisationsförändringar) och om beloppet är väsentligt.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas, det vill säga lika stora nominella avskrivningar görs varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgångar. När det gäller materiella anläggningstillgångar, exempelvis inventarier och maskiner, samt immateriella tillgångar skall beloppet också överstiga gränsen för mindre värde. Den gränsen går vid ett halvt basbelopp.

Medfinansiering statlig infrastruktur

Beviljade bidrag redovisas direkt i resultaträkningen.

Nedskrivning

Nedskrivning görs efter nedskrivningsprövning. Nedskrivningen har kostnadsförts och påverkat årets resultat. (Se även not för materiella anläggningstillgångar samt finansiella anläggningstillgångar.)

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar görs om beslut om att riva en byggnad har fattats och byggnaden inte nyttjas eller hyrs ut. Bedömt nedskrivet belopp på anläggningstillgångar provas genom att återvinningsvärdet bedöms vid varje årsbokslut. Bedömt återvinningsvärde på nedskrivna tillgångar är 0 kronor per den 31 december 2015 och det bokförda värdet kvarstår med 0 kronor.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar, andelar i intresseföretag, görs om betydande svårigheter hos emittenten indikerar att tillgångens värde kan komma att minska. Nedskrivningen på andelarna har beräknats som skillnaden mellan tillgångens redovisade värde och det uppskattade belopp som kommunen som mest skulle ha erhållit om tillgången hade överlåtits på balansdagen. I detta fall kommunens andel av eget kapital i bolaget.

Immateriella anläggningstillgångar

Enligt RKR 12 ska kostnader för IT-system, -utveckling och -licenser som uppfyller kriterierna för immateriell tillgång aktiveras som immateriell. IT-system och -utvecklingskostnader har aktiverats som materiell anläggningstillgång eller resultatförts till och med 2013. Tillgångar som anskaffats från och med 2014 och som uppfyller kriterierna för immateriell tillgång, det vill säga har en nyttjandeperiod om minst tre år samt överstiger gränsen för mindre värde, kommer att klassificeras enligt RKR 12. Det avskrivningsbara beloppet fördelas då på ett linjärt sätt över nyttjandeperioden.

Samtliga immateriella tillgångar är externt förvärvade och avskrivningstiden speglar nyttjandeperioden.

Materiella anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Investeringar som löper över en längre tidsperiod, till exempel nybyggen och större anläggningar, ska påföras ränta om investeringsbeloppet överstiger 5 miljoner kronor. Ränta beräknas fram till den tidpunkt då investeringen tas i bruk, och läggs till investeringsutgiften. Räntesatsen beräknas utifrån kommunens genomsnittliga upplåningsränta.

I anskaffningsvärdet för investeringar som överstiger 5 miljoner kronor ingår lånekostnader enligt alternativmetoden RKR 15. Under 2015 har kommunens genomsnittliga ränta på utestående lån per den 31 december 2014 använts, vilken uppgick till 3,15 procent (föregående år 3,32 procent). Under året har totala räntor på 2,086 miljoner kronor aktiverats. Kommunens genomsnittliga ränta på utestående lån under 2015 uppgick till 2,18 procent. Aktiverade räntekostnader överstiger inte räntekostnaderna på externa lån under 2015.

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar.

Finansiella anläggningstillgångar

Redovisning av finansiella anläggningstillgångar görs enligt RKR 20. Bedömning görs per balansdagen om det finns indikationer på att en finansiell anläggningstillgång minskat i värde. Avseende aktier och andelar i koncernbolag sker redovisning till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår den köpeskilling som erlagts för aktierna, samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott läggs till anskaffningsvärdet när de uppkommer. Utdelning från koncernbolag redovisas som intäkt.

Finansiella omsättningstillgångar

Gåvor som har tillfallit kommunen har placerats i fonder som klassificeras som en finansiell omsättningstillgång, om gåvorna inte är avsedda att innehas eller brukas stadigvarande. Försäljning av andelar minskar de finansiella omsättningstillgångarna. Räntor och utdelningar på tillgångarna under året redovisas som finansiell intäkt i resultaträkningen och tillförs inte gåvomedlen. Värdepapper som har anskaffats med avsikt att ägas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar, i enlighet med lägsta värdets princip, till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Omsättningstillgångar

Under förråd redovisas värdet av exploateringsstillgångar. Enligt en praktisk vägledning från RKR skall exploateringar som stadigvarande ska ägas av kommunen föras om till anläggningstillgång. Från och med den 1 januari 2014 görs detta i kommunen.

Fordringar redovisas som omsättningstillgång, med undantag för poster med förfallodatum mer än 12 månader efter

balansdagen. De klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt, efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Koncernföretagens långfristiga upplåning från kommunen sker genom limiter via koncernkontosystemet. AB Skövdebo-städer, Skövde Värmeverk AB, Skövde Flygplats AB och Next Skövde Destinationsutveckling AB ingår inte i koncernkontot. Kommunen redovisar i posten kassa/bank koncerntoppkontots utgående saldo, och under kortfristiga skulder redovisas kommunens skuld till koncernbolag. (Se specifikation i not.)

Skulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde, efter avdrag för transaktionskostnader. Lån med kortare löptid, men som regelmässigt omsätts och ersätts av nya lån, klassificeras som långfristig skuld.

Uppgift om genomsnittlig ränta, genomsnittlig räntebindningstid samt förfall inom 5 år specificeras i not.

Investeringsbidrag redovisas som skuld för investeringsbidrag under långfristig skuld. Återföring sker under anläggningens nyttjandeperiod i enlighet med RKR18.

Derivatinstrument

Kommunen tillämpar säkringsredovisning. Under avsnitten finansiell analys finns en beskrivning över säkringsrelationer, finansiella instrument, vilken påverkan säkringsinstrumenten haft på kommunens resultat under året samt huruvida de säkrade posterna har motverkat förändringar i kassaflöden.

Säkringsredovisningen avbryts om något av följande inträffar:

- Säkringsinstrumentet förfaller, säljs, avvecklas eller löses in.
- Säkringsrelationen uppfyller inte längre villkoren för säkringsredovisning.

Eventuellt resultat från en säkringstransaktion som avbryts i förtid redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Energisäkring

Finansiella kontrakt avseende prissäkring på energi avräknas till spotpriser. De resultatredovisas i takt med att leverantörsfakturer avseende säkrade leveranser redovisas i balansräkningen.

Valutasäkring

Kommunen använder derivatinstrument för att hantera den valutarisk som uppstår vid inköp av el. Valutasäkringar skyddar kommunen mot förändringar i valutakurser, på så vis att kontrakten fastställer den kurs till vilken elsäkringarna i EUR kommer att realiseras. Valutasäkring av säkrade elkontrakt redovisas i resultaträkningen i takt med dess förfall.

Lånederivat

Kommunen använder derivatinstrument för att hantera den ränterisk som uppstår då lån tas upp till rörlig ränta. Lånederivat skyddar kommunen mot ränteförändringar. Genom säkringen erhåller kommunen fast ränta och denna redovisas i resultaträkningen under Räntekostnader och liknande resultatposter. Räntesäkring av säkrade lånekontrakt redovisas i resultaträkningen i takt med dess förfall.

Avsättningar och ansvarsförbindelser

Avsättningar – deponi

Avsättningar för deponi har tagits upp till ett belopp som bedöms nödvändigt för att reglera plikten på balansdagen. Beloppet baseras på en projektering som gjordes 2009. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en ränta på 3 procent. Avsättningen avser framtida återställningskostnader för sluttäckning av deponin samt årliga driftskostnader för att ta hand om lakvatten och deponigas. De årliga driftskostnaderna beräknas finnas kvar i 25 år efter stängning.

Avsättningar – pensioner

Se ovan under Särskild avtalspension och visstidspension.

Ansvarsförbindelser – övriga

Ansvarsförbindelser bedöms löpande för att avgöra om ett utflöde av resurser är troligt. Om det blir sannolikt att en ansvarsförbindelse kommer att regleras, samt att kraven på förpliktelse uppfylls, redovisas den i stället som en avsättning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet inklusive pensionsåtagande

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen inklusive hela pensionsåtagandet.

Soliditet exklusive pensionsåtagande

Eget kapital i förhållande till balansomslutningen exklusive hela pensionsåtagandet.

Självfinansieringsgrad

Årets resultat minus jämförelsestörande poster plus årets avskrivningar genom bruttoinvesteringar.

Övergång till komponentredovisning

Skövde kommun tillämnar från och med den 1 januari 2015 komponentredovisning av fastigheter och gator enligt RKR 11 Materiella anläggningstillgångar, förutom anläggningar i VA-verksamheten. Övergång till komponentredovisning i VA-verksamheten kommer att ske den 1 januari 2016.

Övergången innebär att en tillgång delas in i ett antal komponenter, som sedan skrivs av var för sig utifrån förväntad nyttjandetid. När en komponent ersätts så betraktas det som en ersättningsinvestering, som skrivs av utifrån förväntad nyttjandetid. Eventuellt återstående värde uttrangeras. Per den 31 december 2015 har denna ändrade princip sänkt avskrivningarna i årets resultat med 5 miljoner kronor, jämfört med om tidigare princip hade tillämpats.

Innebörden i aktiveringsbegreppet har ändrats. Jämförelse sker inte längre med ursprunglig anskaffningstidpunkt eller ursprungligt skick utan med tidpunkten före åtgärden. Åtgärder i underhållsplanen som enligt komponentmodellen klassas som investeringar (nyttjandetid över 3 år) har lyfts ut ur driftsredovisningen och bokförs istället som investering. Det som kvarstår i underhållsplanen är driftsbudget för reparationer. Per den 31 december 2015 har 42 miljoner kronor, som tidigare skulle redovisats som kostnad i driftsredovisningen, lyfts in i investeringsredovisningen och bokförts som en anläggningstillgång.

Fastighet

Det totala fastighetsbeståndet delas sedan övergången in i tre kategorier:

- Befintliga fastigheter med ett bokfört värde på över 10 miljoner kronor¹, där inga större investeringar (över 5 miljoner kronor) gjorts de senaste 8-10 åren.
- Befintliga fastigheter med ett bokfört värde på över 10 miljoner kronor², där det har gjorts större investeringar (över 5 miljoner kronor) de senaste 8-10 åren.
- Befintliga fastigheter med ett bokfört värde under 10 miljoner kronor³.

¹ Fastigheter av den här typen utgjorde 92,2 procent av det totala fastighetsbeståndets bokförda värde. Totalt värde: 1 938 miljoner kronor.

² Se ovan.

³ Fastigheter av den här typen utgjorde 7,8 procent av det totala fastighetsbeståndets bokförda värde.

Utgångspunkten för fastigheters avskrivningstid har varit byggnadsåret, men i de fall då stora ombyggnationer gjorts har utgångspunkten varit ombyggnadsåret för samtliga kategorier. Därför behöll fastigheterna i den tredje kategorin befintlig avskrivningstid.

Uppdelningen i komponent gjordes utifrån komponentens bedömda procentandel av totalt bokfört värde på fastigheten. Där ett tilldelat markvärde saknades bröts ett schablonvärde ut ur markreserven. För fastigheter belägna utanför stadskärnan bröts 1 procent av fastighetens anskaffningsvärde ut; för fastigheter inom stadskärnan 2 procent. Fastigheterna i den andra kategorin bedömdes endast bestå av komponenten stomme med en bedömd avskrivningstid på 80 år. I den första kategorin delades fastigheten upp i 6-7 komponenter, med en bedömd avskrivningstid på 20-80 år.

Avskrivningstidens längd har bedömts genom att analysera tidigare underhållsplaner och genom att använda fastighetsavdelningens erfarenhet av nyttjandeperioder beroende på materialval, fastighetstyper med mera.

Utrangeringar ska ske när tilläggsinvesteringar och utbyten görs. Under 2015 har utrangeringsbedömningar varken gjorts av fastigheter i den första kategorin eller av fastigheter som inte hanterats enligt komponentavskrivning. Investeringar över 500 000 kronor som under 2015 gjorts på fastigheter i den andra kategorin har analyserats med hänsyn till utrangeringsbedömning. De uteblivna utrangeringarna bedöms dock inte påverka resultatet nämnvärt, eftersom en försiktig bedömning av avskrivningstiden har gjorts. En färdig princip för utrangeringar ska tas fram under 2016.

Komponenter för fastigheter

Komponenter samt avskrivningstid för befintliga fastigheter där inga större investeringar gjorts de senaste 8-10 åren.

Mark	0 år
Stomme	80 år
Storkök enligt faktiska investeringar	20 år

Komponenter, fördelning av anskaffningsvärde samt avskrivningstid för befintliga fastigheter där större investeringar gjorts de senaste 8-10 åren. Komponenter samt avskrivningstid för nya fastigheter (exklusive specialfastigheter, exempelvis Arenabadhus, badhall, ishall, idrottshall)*

Mark		0 år
Markanläggning	5%	30 år
Stomme	30%	80 år
Stomkomplettering	20%	30 år
Fasad	13%	40 år
Yttertak	12%	30 år
Installationer	20%	25 år
Storkök enligt faktiska investeringar		20 år

Mark	0 år
Markanläggning	30 år
Stomme	80 år
Stomkomplettering	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	20-30-40
Fasad (ytbeklädnad) samt fönster, dörrar	25-35-50-80
Inre ytskikt	20
El, tele, hiss	25
Ventilation, styr	30
VS	40
Storkök	20
Hyresgäst Anpassning externa	avtalstid

**För specialfastigheter används samma komponenter men med en annan andel och avskrivningstid*

Pågående arbeten

Vid ny-, till- och ombyggnad av fastigheter så bokförs hela investeringen som pågående arbete. Vid ianspråktagandedatum delas anskaffningsvärdet upp i komponenter enligt fördelingsunderlag, och vid denna tidpunkt börjar avskrivningen.

Gata

Historiskt har investeringar i infrastruktur inte varit uppdelade med ett anskaffningsvärde per gata. När dessa investeringar skulle delas upp i komponenter delade man dem först i tre kategorier – huvudgata, lokalgata och gång- och cykelväg (GC-väg) – utifrån kommunens återkommande väginventering. Ytterligare kategorier, exempelvis bro, torg/gågata och parkering, finns. Dessa särredovisas redan. Varje kategori delades sedan upp i två komponenter – vägkropp och slitlager – enligt en schablon (se nedan) där vägkroppen bedöms ha oändlig livslängd. Asfalt- och gruslagret (AG) bedöms ingå i vägkroppen. Komponenten slitlager har olika avskrivningstid beroende på vilken anläggningskategori den tillhör (se nedan).

Avskrivningstidens längd har bedömts genom att analysera tidigare underhållsplaner och genom att använda gatuenhetens erfarenhet av hur trafikmängd, beläggningstyp, anläggningens uppbyggnad med mera påverkar komponenternas livslängd.

Utrangeringar ska ske när tilläggsinvesteringar och utbyten görs. Under 2015 har inga utrangeringsbedömningar gjorts avseende historiska anskaffningar. De beror på att dessa inte särredovisats per gata eller objekt, att de historiska investeringarna till stor del bedöms vara slutavskrivna samt att en försiktig – näst intill obefintlig – bedömning av avskrivningstiden har gjorts. Påverkan på kommunens resultat 2015 skulle därför bli försumbar. En färdig princip för utrangeringar ska tas fram under 2016.

Komponenter för gata

Kategorier av anläggningar och komponenternas andel av anskaffningsvärdet samt avskrivningstid.

Vägkropp innehåller AG-lager. Ingen komponentuppdelning görs på bulleråtgärder, gatubelysning, trafiksignaler, park eller lekplats.

* Ytskikt på bro hanteras ihop med gatan.

Huvudgata (inklusive rondell)		
vägkropp	80%	0 år
Slitlager	20%	15 år
Lokalgata (inklusive rondell, busshållplats, trottoar)		
vägkropp	80%	0 år
slitlager	20%	40 år
GC-väg		
vägkropp	90%	0 år
slitlager	10%	40 år
Bro och konstbyggnad		
stomme/konstruktion	100%	40 år
Parkering		
vägkropp	80%	0 år
slitlager	20%	40 år
Torg och gågata		
vägkropp	60%	0 år
slitlager	40%	40 år
Bulleråtgärd (plank, vall m.m.)		
vägkropp		33 år
Gatubelysning		
gatubelysning		33 år
gatubelysning energi/trygg		20 år
Trafiksignal		10 år
Park		20 år
Lekplats		20 år alt. 10 år

Pågående arbeten vid nybyggnation

Vid ny-, till- och ombyggnad av huvudgator, lokalgator, gång- och cykelvägar, broar, parkeringar, torg/gågator så bokförs hela investeringen som pågående arbete. Vid ianspråktagandedatum delas anskaffningsvärdet upp i komponenterna vägkropp och slitlager enligt schablon. Därefter börjar avskrivning beräknas.

Revisionsberättelse

Skövde kommun
Revisorerna

Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedd lekmannarevisor den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelsen och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och med den inriktning och omfattning som vi ansett behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I vår årliga granskning av all verksamhet har vi tagit del av protokoll och handlingar och haft sammanträffanden med representanter för samtliga nämnder. Ansvarsutöandet har därutöver prövats utifrån en bedömning av kommunstyrelsens och nämndernas rapporterade måluppfyllelse.

Som underlag för vår bedömning ligger också uppföljande granskningsinsatser liksom fördjupad granskning av kommunens lönehantering. En granskning av kommunstyrelsen och nämndernas arbete med intern styrning och kontroll har också genomförts. Granskningen har formellt inte avslutats men vid avstämningsmöten med representant för nämnderna och sektorerna har ett preliminärt resultat presenterats. Vi bedömer att det i varierande utsträckning finns förbättringsområden men resultatet är inte av den karaktären att det innebär någon kritik mot kommunstyrelsens eller nämndernas interna styrning och kontroll under år 2015. Vårt slutliga granskningsresultat och bedömning kommer under våren att processas med kommunstyrelsen och samtliga nämnder.

Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar eller information som inte resulterat i någon skriftlig rapport.

Årets resultat uppgår till 77,9 mnkr(101,6 mnkr) jämfört med budgeterade 25,1 mnkr. Flera större poster av engångskaraktär påverkar årets resultat men den största enskilda förändringen är byte av redovisningsprincip gällande redovisning av materiella anläggningstillgångar (komponentredovisning) vilket uppskattas påverka årets resultat med ett väsentligt belopp.

1 (2)

Skövde kommun lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans, det så kallade balanskravet. Balanskravresultatet för 2015 blev 75,9 mnkr. Föregående års underskott om 86,4 mnkr återställs inte enligt beslut av fullmäktige med åberopande av synnerliga skäl.

Resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat (ekonomiperspektivet). Samtliga måttal uppnås för år 2015.

Verksamhetsmålen kopplade till god ekonomisk hushållning bedöms av kommunstyrelsen som huvudsakligen som uppnådda. Noteras bör att målsättningarna kopplade till gällande styrkort gäller för mandatperioden varför inte måluppfyllelsen kan ske för år 2015. Nämndernas mål, vilka är kopplade till verksamhetsplan 2015, uppvisar i likhet med fullmäktiges målsättningar god måluppfyllelse.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas arbete med väsentlighet- och riskbedömningar och internkontrollplaner fortsätter att utvecklas i positiv riktning mot en tillräcklig intern kontroll.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av de av kommunfullmäktige fastställda målen för ekonomi och verksamhet. Vi gör ingen annan bedömning än den redovisade måluppfyllelsen.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ och överförmyndaren.

Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Lars-Erik Lindh är vald revisor med undantag för vård- och omsorgsnämnden och har inte deltagit i granskningen av denna nämnd.

Skövde kommun 2016-04-04

Lars-Erik Lindh Stig Larsson Birgitta Johansson Bengt Hagbjer

Lise-Lotte Sjöberg Ingrid Bäfman Asima Pasalic

Till revisionsberättelsen hör bilagorna granskningsrapporter från lekmannarevisor i Skövde Stadshus AB, AB Skövdebostäder, Skövde Värmeverk AB, Kreativa Hus AB, Skövde Flygplats AB, Next Skövde Destinationsutveckling AB, SkövdeNät AB, Baltahazar Science Center AB och Skövde Biogas AB.

Fem år i sammandrag

Kommunen inkl företag och kommunalförbund

Resultaträkning (mnkr)	2015	2014	2013	2012	2011
		*) **)	*)		
Verksamhetens intäkter	1 514,1	1 410,1	1 301,1	1 288,7	1 198,2
Jämförelsestörande poster	-43,8	61,3	43,5	46,5	0,0
Verksamhetens kostnader	-3 461,3	-3 329,8	-3 165,4	-3 216,0	-3 103,6
Avskrivningar	-301,1	-279,3	-232,1	-219,1	-204,3
Verksamhetens nettokostnader	-2 292,1	-2 137,7	-2 052,9	-2 099,9	-2 109,7
Skatteintäkter och statsbidrag	2 515,3	2 423,0	2 334,4	2 248,7	2 252,4
Finansnetto	-42,0	-55,1	-64,9	-51,6	-63,8
Resultat före extraordinära poster	181,2	230,2	216,6	97,2	78,9
Uppskjuten skatt obeskattade reserver	-9,2	-2,5	-11,8	2,7	-1,4
Skattekostnader	-20,5	-22,8	-9,1	-7,4	-5,9
Årets resultat	151,5	204,9	195,7	92,5	71,6
Nettoinvesteringar	-948,0	-932,6	-536,5	-583,5	-520,3
Balansräkning					
Tillgångar	6 951,5	6 143,4	5 659,8	5 376,5	4 940,9
Eget kapital	3 284,7	3 094,8	2 894,8	2 702,8	2 612,6
Avsättning till pensionsskuld	168,6	157,4	147,1	125,5	114,6
Övriga avsättningar	319,6	297,2	143,7	130,0	134,3
Skulder	3 178,6	2 594,0	2 474,2	2 418,3	2 079,4
Skulder och eget kapital	6 951,5	6 143,4	5 659,8	5 391,4	4 940,9

*) Skövde kommuns andel i Avfallshantering Östra Skaraborg har ändrats 2007, 2008 samt 2014

**) Skövde kommuns andel i Miljösamverkan Östra Skaraborg har ändrats 2013 samt 2014

Kommunen

Resultaträkning (mnkr)	2015	2014	2013	2012	2011
Verksamhetens intäkter	824,3	772,6	744,1	751,2	718,9
Jämförelsestörande post	-43,8	26,3	43,5	46,5	0,0
Verksamhetens kostnader	-3 058,3	-2 936,2	-2 802,8	-2 815,9	-2 751,9
Avskrivningar	-148,5	-161,8	-158,0	-151,5	-142,9
Verksamhetens nettokostnader	-2 426,3	-2 299,1	-2 173,2	-2 169,7	-2 175,9
Skatteintäkter och statsbidrag	2 515,3	2 423,0	2 334,4	2 248,7	2 252,4
Finansnetto	-11,1	-22,3	-35,3	-27,7	-33,1
Resultat efter finansiella poster	77,9	101,6	125,9	51,3	43,5
Extraordinär intäkt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	77,9	101,6	125,9	51,3	43,5
Nettoinvesteringar	-460,9	-339,6	-293,4	-341,1	-293,1
Balansräkning					
Tillgångar	4 874,5	4 419,5	4 366,1	4 152,8	3 885,9
Eget kapital	2 850,8	2 775,2	2 677,0	2 551,0	2 501,4
Avsättning till pensionsskuld	156,1	145,3	135,3	115,4	104,6
Andra avsättningar	227,8	227,3	93,2	92,5	92,2
Skulder	1 639,8	1 271,7	1 460,6	1 393,7	1 187,7
Skulder och eget kapital	4 874,5	4 419,5	4 366,1	4 152,6	3 885,9
KOMMUNAL SKATTESATS	20,86	20,86	20,56	20,99	20,99
ANTAL INVÅNARE 31/12	53 555,0	53 134,0	52 859,0	52 212,0	51 761,0

Skövde kommun
Postadress 541 83 SKÖVDE
Telefon 0500-49 80 00
Webbplats skovde.se

